

گزارش پژوهشی

از سری گزارشات مطالعه نظام‌های بیمه‌ای جهان

گزارش شماره ۳: کشور چین

گزارش پژوهشی، شماره ۱۱۱

پاییز ۱۴۰۰

پژوهشکده بیمه

میز تخصصی مطالعه نظام‌های بیمه و میز تخصصی نوآوری

شناسنامه عمومی طرح پژوهشی	
عنوان گزارش	از سری گزارشات مطالعه نظام‌های بیمه‌ای جهان گزارش شماره ۳: کشور چین
کارفرما	پژوهشکده بیمه
مجری گزارش	زهرا بردال
همکار اصلی گزارش	وحیده نورانی
ناظران علمی گزارش	دکتر علی سوری (هیات علمی دانشگاه تهران)
تاریخ شروع اجرای گزارش	اردیبهشت ۱۴۰۰
تاریخ اتمام گزارش	تیر ۱۴۰۰

پیشگفتار

بیمه یکی از ارکان مهم رشد و توسعه اقتصادی در هر کشور است. یک صنعت بیمه خوب و توسعه یافته سبب تقویت ریسک پذیری در اقتصاد آن کشور می‌شود، زیرا در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده، امنیت خاطر را افزایش می‌دهد. همچنین در صورت وارد آمدن خسارت بر جان و مال افراد، آنها را حمایت می‌کند. بررسی و مطالعه بازار بیمه هر کشور ضمن فراهم آوردن امکان شناخت نقاط قوت و ضعف آن صنعت، این امکان را فراهم می‌آورد که از فرصت‌های صنعت بیمه کشور مذکور در راستای ارتقاء و بهبود صنعت بیمه ایران بهره‌مند شویم. در این راستا و به منظور تحقق اهداف مذکور میز مطالعه نظام‌های بیمه‌ای پژوهشکده، تهیه مجموعه گزارشاتی را به منظور بررسی ساختار نظام‌های بیمه‌ای در کشورهای منتخب در دستور کار خود قرار داده است. سومین شماره از سری گزارشات مذکور به بررسی بازار بیمه کشور چین اختصاص یافته است.

اقتصاد چین یکی از جذاب‌ترین مناطق در بازارهای نوظهور برای سرمایه‌گذاری در صنعت بیمه است. با توجه به ابعاد خاص این صنعت و سطح نسبتاً مطلوب ضریب نفوذ بیمه در چین، بیمه از پتانسیل‌های رشد بالایی برخوردار است. لذا با توجه به قابلیت‌های بالای صنعت بیمه چین به عنوان یک کشور در حال توسعه با جمعیت بسیار بالا در کنار روابط سیاسی مناسب با ایران، در این گزارش تلاش شده است تا با مطالعه و بررسی صنعت بیمه چین ضمن آشنایی و شناخت نسبت به نظام بیمه در این کشور بتوان از نقاط قوت آن در راستای ارتقاء ساختار بیمه‌ای ایران بهره جست.

از خانم بردال، خانم نورانی و آقای دکتر سوری به خاطر تهیه این سلسله گزارشات تشکر می‌کنم.

حمید کردبچه

رئیس پژوهشکده بیمه

خلاصه مدیریتی

صنعت بیمه در اقتصاد کنونی جهان یکی از بخش‌های پیشرو در بازار سرمایه است، بیمه به عنوان یکی از ابزارهای کارای مدیریت ریسک از طریق تأمین امنیت و آرامش خاطر از یک سو سبب گسترش رفاه اجتماعی گردیده و از سوی دیگر باعث رشد سرمایه‌گذاری شده و در پی آن تولید با سرعت بیشتری رشد نموده و اقتصاد از رونق بهتری برخوردار خواهد بود، لذا تاریخچه این صنعت بیانگر خدمات ارزنده‌ای است که ضمن جبران زیان‌های اقتصادی، موجب ایجاد امنیت و اطمینان در فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی گردیده است.

در این گزارش که یکی از مجموعه گزارشات بررسی نظام‌های بیمه‌ای در کشورهای مختلف جهان است، چین به عنوان کشوری با ساختار بیمه‌ای مناسب و رو به رشد، مورد بررسی قرار گرفته است. این کشور از جمله کشورهایی است که با آغاز حرکت به سمت صنعتی شدن، نظام‌های بیمه‌ای خود را بنیان‌گذاری کرد و تا به امروز نیز مسیر رو به رشد و تکامل را در بخش‌های مختلف طی نموده است. این گزارش که با رویکرد تحلیل وضعیت صنعت بیمه چین تهیه شده است، به بررسی جایگاه عملکردی این صنعت طبق شاخص‌های جهانی می‌پردازد. از آنجا که بررسی ساختار بیمه در هر کشور در ابتدا مستلزم بررسی ساختار اقتصادی در آن کشور است، در این گزارش ابتدا ساختار اقتصادی چین بررسی شد. چین پرسرعت‌ترین اقتصاد بزرگ دنیا است. این کشور در طول ۳۰ سال گذشته به طور میانگین سالانه ۱۰٪ رشد را تجربه کرده است تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۱۹ به رقم ۱۴,۳۴۶ تریلیون دلار رسیده و با رشد حدود ۵/۳۸ درصدی خود نسبت به سال قبل از آن سبب شده این کشور گام محکمی در راستای هدف دو برابر نمودن تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۲۰ نسبت به سال ۲۰۱۰ بردارد و به عنوان یکی از قدرتمندترین اقتصادهای جهان شناخته شود. وجود جایگاه مناسب اقتصادی چین و روند رو به رشد آن، نقش مهمی در رشد و توسعه صنعت بیمه در این کشور داشته است. پس از بررسی ساختار اقتصادی چین در دومین گام به بررسی نظام بیمه‌ای در این کشور پرداخته و در مرحله نخست از این بررسی تاریخچه بیمه در چین مطالعه شد. سهم چین در بازار جهانی بیمه طی سال ۲۰۱۸ معادل ۱/۹ درصد بوده است. در گام بعدی جایگاه جهانی صنعت بیمه چین مورد بررسی قرار گرفت. چین از نظر حق بیمه تولیدی کل در سال ۲۰۱۹ با سهم ۹/۸۱ درصدی از کل حق بیمه تولیدی جهان پس از آمریکا در جایگاه دوم جهان چین قرار دارد.

از آنجا که بررسی صنعت بیمه در هر کشور مستلزم بررسی عواملی است که معرف عملکرد آن صنعت می‌باشد، لذا در ادامه به بررسی شاخص‌هایی از قبیل ضریب نفوذ و تراکم بیمه، بررسی بازار بیمه‌های زندگی و غیر زندگی، شرکت‌های بیمه ثبت شده در چین پرداختیم که نتایج حاصل از مطالعات صورت گرفته به شرح زیر است. پس از آن نیز مواردی چون نهادهای صنعت، قوانین و مقررات، تحول دیجیتال و ... مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

❖ بررسی عملکرد

- شاخص‌های ضریب نفوذ و تراکم بیمه به عنوان یکی از اصلی‌ترین شاخص‌های نشان دهنده سطح توسعه یافتگی، بیانگر مسیر رو به رشد این کشور در مقایسه با سایر کشورهای جهان است. این وضعیت سبب شده چین در بین ۲۰ کشور اول جهان از نظر ضریب نفوذ بیمه قرار گیرد. اما با این وجود مقدار این شاخص علیرغم جایگاه نسبتاً مناسب اقتصادی و بالا بودن سهم حق بیمه تولیدی آن در مقایسه با کل کشورهای دنیا، از متوسط جهانی پایین‌تر است، که اصلی‌ترین علت این رخداد پایین بودن سطح تقاضا برای محصولات بیمه‌ای به عنوان ابزاری برای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است.
- با توجه به اهمیت و جایگاه بیمه‌های زندگی در بین مردم چین و ارائه خدمات بهتر و نوآورانه‌تر توسط شرکت‌های بیمه زندگی، این شاخص از ابعاد مختلف توانسته مسیر رو به رشدی را طی کند. درآمد حاصل از حق بیمه، بیمه‌های زندگی از سال ۲۰۲۰-۲۰۱۲ با رشد سریعی همراه بوده است به گونه‌ای که درآمد حق بیمه ۸۹۰/۸۱ میلیارد یوان در سال ۲۰۱۲ به ۲۳۹۸/۲ میلیارد یوان در سال ۲۰۲۰ رسیده است و این مساله حاکی از رشد ۱۶۹ درصدی در این شاخص طی این دوره است. در این بین سهم شرکت‌های بیمه زندگی داخلی از بازار بیمه‌های زندگی چین معادل ۹/۱۳ درصد و سهم شرکت‌های بیمه خارجی ۶/۸۷ درصد است. پس از بررسی شاخص حق بیمه تولیدی زندگی، ضریب نفوذ و تراکم بیمه‌های زندگی به عنوان یکی از شاخص‌های نشان دهنده توسعه یافتگی، در چین بررسی شد. شاخص ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی چین طی دوره ۱۵ ساله اخیر روندی نوسانی داشته و علارغم شرایط نسبتاً مناسب بازار بیمه‌های زندگی در این کشور اما این شاخص همچنان از متوسط جهانی پایین‌تر بوده است. اما شاخص تراکم بیمه در چین در فاصله سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۹ همواره روندی رو به رشد داشته به گونه‌ای که از ۲۷/۳ دلار در سال ۲۰۰۴ به ۲۳۰ دلار در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

- بخش بیمه‌های غیر زندگی در چین یکی از توسعه یافته‌ترین بازارهای بیمه در جهان است که طی سال‌های اخیر مسیر رو به رشد خود را به سرعت طی کرده و از نظر درآمد حاصل از حق بیمه در جایگاه دوم جهان بعد از ایالات متحده قرار دارد. در این بخش از صنعت بیمه چین، بیمه‌های اتومبیل با سهم ۶۹ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. عوامل مختلفی بر رشد در این بازار موثر بود، که عمده‌ترین آنها شامل افزایش تقاضا برای بخش‌های مرتبط با بیمه مانند صنعت خودرو و مراقبت‌های بهداشتی است.

❖ نهادهای صنعت بیمه چین

متناسب با شرایط صنعت بیمه کشور چین، برخی نهادسازی‌ها در این کشور صورت گرفته که به جز نهاد ناظر، شامل چندین انجمن صنعتی و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی می‌باشند:

نهاد ناظر: نهاد ناظر بیمه چین «کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین» بود که از سال ۲۰۱۸، جهت هماهنگ‌تر شدن پیشرفت‌های فینتکی در این کشور، نهاد ناظر بانک و بیمه ادغام شدند و تحت حاکمیت واحد کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین قرار گرفتند.

انجمن‌های صنعت: شامل انجمن همکاری مالی آسیا، انجمن بیمه چین، انجمن بیمه زندگی چین می‌باشد.

نهادهای آموزشی و تحقیقاتی: این نهاد شامل جامعه بیمه چین، مرکز تحقیقات بیمه و تامین اجتماعی چین (دانشگاه فودان)، مرکز تحقیقات بیمه و تامین اجتماعی چین (دانشگاه پکینگ) می‌باشد.

صندوق تضمین بیمه چین: یک صندوق کمک مالی برای ریسک صنعت است و طبق قانون بیمه جمهوری خلق چین تاسیس شده است. به جز موارد ذکر شده در بالا برخی شتابدهنده‌ها، جعبه شنی مقررات و نهادهای مرتبط با تحول دیجیتال هم در این کشور تاسیس شده‌اند (که در بخش مربوطه به آن‌ها اشاره شده است).

❖ قوانین مقررات بیمه‌ای در چین

به دلیل شرایط و تحولات سیاسی کشور چین، نظام مقررات بیمه‌ای در این کشور نسبتاً جوان و رو به تکامل است. قانون بیمه چین که در سال ۱۹۹۵ تصویب شد، چندین مرتبه مورد بازبینی قرار گرفته است. آخرین

اصلاح قانون بیمه چین، در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ صورت گرفته و متمرکز بر مقررات‌زدایی و نوآوری در بیمه و نیز مدیریت دارایی بیمه‌گران است.

مهمترین قوانین بیمه‌ای در چین شامل مقررات تاسیس شرکت، مقررات تاسیس شرکت بیمه خارجی و قانون توانگری شرکت‌های بیمه می‌باشد.

مقررات تاسیس شرکت: یکی از مهم‌ترین بخش‌های قانون بیمه چین، تنظیم مقررات مربوط به تاسیس شرکت بیمه است که در آن برای مواردی مانند سهامداران، اسانامه، حداقل سرمایه، مطالعه امکان‌سنجی، برنامه تاسیس، طرح کسب‌وکار و... شرایطی تعیین شده است.

مقررات تاسیس شرکت بیمه خارجی: در مقررات مربوطه، درباره مواردی مانند دارایی‌های شرکت، لزوم رعایت استانداردهای توانگری کشور مبدأ، لزوم اعلام موافقت نهاد ناظر کشور مبدأ و... شرایطی بیان شده است.

مقررات توانگری: این مقررات در چین دارای چارچوبی سه رکنی است که آن را مشابه توانگری ۲ می‌کند. رکن یک، الزامات کمی در قالب الزامات حداقل سرمایه مبتنی بر ریسک را برای بیمه، بازار و ریسک اعتباری بیان می‌کند. رکن دو، دارای دو مفهوم کل‌نگر است و ریسک‌ها و حاکمیت بیشتری را دخیل می‌کند. هدف رکن سوم هم خودنظم‌دهی بازار بیمه با ارتقای افشاگری و گشودن شرکت‌های بیمه برای آزمون کفایت سرمایه توسط سرمایه‌گذار، آژانس‌های رتبه‌بندی و عموم مردم است.

شاخص‌های توانگری هم در این قانون شامل نسبت اساسی توانگری، حداقل ۵۰٪، نسبت توانگری جامع، حداقل ۱۰۰٪ و نرخ‌گذاری ریسک یکپارچه حداقل B هستند.

مقررات سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه: دارایی‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در چین، به پنج دسته اصلی تقسیم می‌شوند که شامل دارایی‌های نقد، دارایی‌های با درآمد ثابت، دارایی‌های سهام، املاک و مستغلات و سایر دارایی‌های مالی هستند و هر یک مشمول نسبت‌های قانونی مشخصی می‌باشند. برخی روش‌های ممنوع سرمایه‌گذاری هم در این قانون مشخص شده‌اند.

مقررات بیمه اینترنتی: قواعد کسب‌وکار بیمه اینترنتی شامل ۸۳ ماده در پنج بخش است، از جمله قواعد عمومی، قواعد پایه کسب‌وکار، قواعد خاص کسب‌وکار، نظارت و مقررات و قواعد مکمل.

مقررات واسطه‌های بیمه: این مقررات برای شرکت‌های نمایندگی بیمه، شرکت‌های کارگزاری و موسسات ارزیابی خسارت تنظیم شده‌اند و الزامات آن‌ها را مشخص کرده‌اند. به علاوه، اخیراً به منظور ارتقا و هماهنگی و ایجاد چارچوبی همسان برای نظارت بر واسطه‌های بیمه و عمق بخشیدن به اصلاح بازار واسطه‌گری بیمه، به صورت رسمی قواعد نمایندگان بیمه (شامل نمایندگان شرکتی، نمایندگان فرعی و نمایندگان فردی بیمه) منتشر شده است.

❖ تحول دیجیتال صنعت بیمه چین

رشد بسیار زیاد کشور چین در زمینه تحول دیجیتال و کسب رتبه دوم در تحول دیجیتال صنعت بیمه پس از آمریکا، بیشتر ناشی از سرمایه‌گذاری‌های کلان دولت چین در فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و انعطاف نهاد ناظر برای رفع موانع قانونی بوده است. اقداماتی که در این راستا انجام شده تغییر نهاد ناظر و ادغام نهادهای ناظر بانک و بیمه جهت هماهنگی نوآوری‌های حوزه فینتک و اصلاح و تصویب بسیاری از مقررات مرتبط بوده است.

در چین هم مانند سایر کشورهای جهان، بیشترین حجم فعالیت‌های اینشورتکی متعلق به بخش بازاریابی و فروش است و در کنار آن از فناوری‌هایی نظیر زنجیره بلوکی و هوش مصنوعی هم استفاده می‌شود. ضمن این‌که چند اکوسیستم‌های کسب‌وکاری هم در صنعت بیمه این کشور شکل گرفته است. شرکت‌های مهم اینشورتکی چین شامل ژونگ‌آن و پینگ‌آن هستند و البته غول‌های تجارت الکترونیک این کشور مانند علی‌بابا و تنسنت و بیدو هم وارد فعالیت‌های بیمه‌ای شده‌اند.

در راستای تحول دیجیتال، نهادسازی‌هایی هم در صنعت بیمه چین اتفاق افتاده است که از آن جمله می‌توان به مراکز رشد، آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، شتابدهنده‌ها و جعبه شنی مقررات (محیط آزمون کنترل‌شده) اشاره کرد.

در بخش پایانی از این گزارش با توجه به شیوع جهانی بیماری کووید ۱۹ به بررسی آثار شیوع این ویروس بر صنعت بیمه چین پرداختیم. این پاندمی ضمن آثار مخربی که بر اقتصاد و در راستای آن بر صنعت بیمه چین داشته است، توانسته باعث تغییر در فرایند فروش بیمه و گسترش استفاده از شیوه‌های فروش غیر حضوری در چین شود. همچنین با توجه به هزینه‌های بالای پزشکی که شیوع این ویروس برای اشخاص فاقد پوشش‌های بیمه‌ای مناسب به همراه داشت. انتظار می‌رود این همه‌گیری پوشش‌های کلی بیمه‌ای جامعه چین را به ویژه در بخش درمان افزایش دهد.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه .....
۱۱	۱- ساختار جغرافیایی و اجتماعی چین .....
۱۲	۲- ساختار اقتصادی چین .....
۱۴	۳- وضعیت صنعت بیمه در جهان .....
۱۷	۴- بررسی بازار بیمه چین .....
۱۷	۴-۱- تاریخچه بیمه در چین .....
۲۱	۴-۲- جایگاه جهانی صنعت بیمه چین .....
۲۴	۴-۳- ضریب نفوذ و تراکم بیمه در چین .....
۲۹	۴-۴- بخش بیمه‌های زندگی در چین .....
۳۰	۴-۴-۱- حق بیمه تولیدی، بیمه‌های زندگی .....
۳۲	۴-۴-۲- شرکت‌های بیمه زندگی در چین .....
۳۷	۴-۴-۳- شاخص ضریب نفوذ و تراکم بیمه در بخش بیمه‌های زندگی چین .....
۳۹	۴-۵- بیمه‌های غیر زندگی در چین .....
۴۰	۴-۵-۱- حق بیمه تولیدی و سهم بازار بیمه‌های غیرزندگی .....
۴۲	۴-۵-۲- شرکت‌های بیمه غیرزندگی در چین .....
۴۶	۴-۵-۳- شاخص ضریب نفوذ و تراکم در بخش بیمه‌های غیرزندگی در چین .....
۴۸	۴-۶- بیمه اتکایی در چین .....
۵۱	۴-۷- نهادهای موجود در صنعت بیمه چین .....
۵۱	۴-۷-۱- نهاد ناظر .....
۵۴	۴-۷-۲- انجمن‌های صنعت .....
۶۱	۴-۷-۳- نهادهای آموزشی و تحقیقاتی .....
۶۳	۴-۷-۴- صندوق تضمین بیمه چین .....
۶۶	۴-۸- قوانین و مقررات بیمه چین .....
۶۶	۴-۸-۱- قانون بیمه چین .....

- ۶۹ ..... شرایط تاسیس شرکت بیمه خارجی در چین ۲-۸-۴
- ۷۰ ..... قانون توانگری ۳-۸-۴
- ۷۳ ..... مقررات سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در چین ۴-۸-۴
- ۷۵ ..... مقررات بیمه اینترنتی ۵-۸-۴
- ۷۷ ..... مقررات واسطه‌های بیمه ۶-۸-۴
- ۷۸ ..... تحول دیجیتال در صنعت بیمه چین ۹-۴
- ۸۰ ..... استارت‌آپ‌های مهم و فناوری‌های مورد استفاده ۱-۹-۴
- ۸۳ ..... تحول در قوانین و مقررات جهت تحول دیجیتال ۲-۹-۴
- ۸۷ ..... نهادسازی در راستای تحول دیجیتال ۳-۹-۴
- ۹۰ ..... تاثیر پاندمی کووید ۱۹ بر صنعت بیمه چین ۱۰-۴
- ۹۶ ..... جمع‌بندی ۵-
- ۱۰۱ ..... فهرست منابع

مقدمه

صنعت بیمه به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی، یکی از نهادهای مهم اقتصادی در هر کشور است. این نهاد با پوشش دادن ریسک‌های اقتصادی، از گسترش و توسعه عملکرد آنها حمایت می‌نماید، از این رو شناخت و مطالعه صنعت بیمه در هر کشور یکی از راهکارهایی است که ضمن آشنایی با ویژگی‌های این صنعت در کشور مورد مطالعه می‌تواند به عنوان ابزاری برای اصلاح ساختار نظام بیمه‌ای، مورد استفاده قرار گیرد.

در این گزارش که یکی از سلسله گزارشات بررسی نظام‌های بیمه‌ای در کشورهای مختلف جهان است، کشور چین مورد مطالعه قرار می‌گیرد. از آنجا که اولین گام در راستای شناخت صنعت بیمه هر کشور، بررسی شرایط اقتصادی آن کشور می‌باشد، لذا در اولین مرحله از این مطالعه به بررسی ساختار اقتصادی چین می‌پردازیم، چرا که متغیرهای اقتصادی و شاخص‌های نهادی هر کشور تاثیر مستقیم بر ساختار بیمه‌ای آن کشور خواهد داشت. از طرفی بررسی صنعت بیمه براساس عواملی که معرف عملکرد تخصصی آن صنعت می‌باشد و در گزارشات سالانه عملیاتی به آن اشاره می‌شود، ملاک بررسی در صنعت و شاخص موفقیت آن خواهد بود، لذا در بخش بعدی به بررسی بازار بیمه چین از بعد شاخص‌های موثر بیمه‌ای از قبیل ضریب نفوذ بیمه، تراکم بیمه، بیمه‌گران ثبت شده، بررسی بازار بیمه‌های زندگی و غیر زندگی، بررسی بازار بیمه‌های اتکایی اجباری، معرفی نهاد ناظر بیمه‌ای و وظایف و اختیارات آن، بررسی توانگری مالی شرکت‌های فعال در بازار بیمه، فرایند آموزش در صنعت بیمه و بررسی جایگاه تحقیق و توسعه در بین شرکت‌های بیمه چین پرداختیم. در بخش پایانی این گزارش با توجه به شرایط خاص کنونی دنیا و تاثیری که شیوع و گسترش پاندمی کرونا بر اقتصاد جهانی و صنعت بیمه به عنوان یکی از مهمترین اجزا اقتصاد داشته است در نهایت تاثیر این پاندمی بر بازار بیمه چین مورد بررسی قرار گرفت. امید است این مطالب بتواند در راستای آشنایی با صنعت بیمه کشورهای مختلف جهان و بهره‌برداری از تجربیات آنها موثر باشد.

۱- ساختار جغرافیایی و اجتماعی چین

چین با نام رسمی جمهوری خلق چین، کشوری مستقل واقع در آسیای شرقی می‌باشد. چین با مساحت ۹,۶ میلیون کیلومتر مربع چهارمین کشور پهناور جهان می‌باشد و تقریباً کل خشکی‌های آسیای شرقی را اشغال کرده و یک چهاردهم سطح زمین را پوشش می‌دهد. این کشور چشم‌انداز طبیعی متنوعی دارد، از استپ‌های جنگلی و بیابان‌هایی چون گبی و تکلهمکان در ناحیه خشک شمالی نزدیک به مغولستان و سیبری □ روسیه

گرفته تا جنگل‌های زیرگرمسیری در سرزمین‌های مرطوب جنوبی نزدیک به ویتنام، لائوس و میانمار. مناطق غربی کشور ناهموار است و رشته‌کوه‌های هیمالیا و تیان شان مرز طبیعی آن را با هند و آسیای میانه ترسیم می‌کنند. در مقابل، نواحی شرقی این کشور کم‌ارتفاع است و با ساحلی به طول ۱۴,۵۰۰ کیلومتر در جنوب شرقی با دریای جنوبی چین و در شرق با دریای چین شرقی همسایه است که در سوی دیگرش تایوان، شبه جزیره کره، ژاپن و اقیانوس آرام قرار گرفته‌اند. چین با ۱۴ کشور مرز مشترک دارد. این کشور از شمال با روسیه، مغولستان و قزاقستان، از شرق با کره شمالی، از غرب با قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان و پاکستان و از جنوب با هند، نپال، بوتان، میانمار، لائوس و ویتنام؛ همسایه است زبان رسمی چین، ماندارین می‌باشد و از پرشمارترین زبان‌های جهان محسوب می‌شود و جزء زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد و یکی از سخت‌ترین زبان‌های جهان است. واحد پول چین یوان (元) است. این کشور با جمعیت بیش از ۱۱,۴۴۳,۸۹۱,۳۳۵ میلیارد نفر پرجمعیت‌ترین کشور جهان می‌باشد. هم‌اکنون چین بزرگترین صادرکننده و دومین واردکننده دنیا است همچنین این کشور دومین اقتصاد بزرگ جهان بر پایه تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد.

۲- ساختار اقتصادی چین

اقتصاد چین یک اقتصاد بازار سوسیالیستی مختلط است که تا حد زیادی مبتنی بر سازمان‌های اقتصادی دولتی است. بنگاه‌های دولتی یک جزء جدانشدنی از حاکمیت سیاسی و اقتصادی چین هستند. بخش دولتی بیش از ۶۰ درصد از سرمایه بازار چین را در سال ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده است (finchina, 2019). اما این در حالی است که سهم آنها در تولید ملی به سطح ۴۰ درصد کاهش یافته اما هنوز هم به عنوان یک عنصر اساسی سازنده اقتصاد در نظر گرفته می‌شوند (world economic forum, 2020). دولت چین از سال ۱۹۷۸ اصلاحات اقتصادی خود را آغاز نموده است. اقتصاد چین در سال ۲۰۱۹ از نظر تولید ناخالص داخلی دومین اقتصاد بزرگ جهان بود (IMF, 2020) و در سال ۲۰۱۷ توانست رتبه نخست از نظر تولید ناخالص داخلی بر پایه برابری قدرت خرید را در میان همه کشورهای دنیا به دست آورد. چین پرسرعت‌ترین اقتصاد بزرگ دنیا است به این شکل که در طول ۳۰ سال گذشته به طور میانگین سالانه ۱۰٪ رشد را تجربه کرده است. (world bank, 2018). به گزارش صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۲۰ چین از نظر تولید ناخالص داخلی اسمی در جایگاه ۵۹ و از نظر تولید ناخالص داخلی در جایگاه ۷۳ دنیا قرار دارد (IMF, 2020). تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۱۹ به رقم ۱۴,۳۴۶ تریلیون دلار رسیده و با رشد حدود ۵/۳۸ درصدی خود نسبت به سال قبل از آن سبب شده این

¹.worldometer(update may 2021)

کشور گام محکمی در راستای هدف دو برابر نمودن تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۲۰ نسبت به سال ۲۰۱۰ بردارد. این مسئله بخش مهمی از هدف چین در راستای ایجاد یک جامعه مرفه از هر لحاظ برای جمعیت ۱,۴ میلیاردی آن می‌باشد (Xinhua, 2020). در سال ۲۰۲۰ سه بازار بورس شانگهای، هنگ کنگ و شنژن جزء ۱۰ بازار بورس برتر دنیا قرار گرفتند. این سه بازار هم از نظر سرمایه بازار و هم از نظر حجم تجارت جزء بزرگترین بازارها محسوب می‌شوند (Statista, 2021). چین دارای منابع طبیعی به ارزش تخمینی ۲۳ تریلیون دلار است که ۹۰٪ آن را زغال‌سنگ و عنصرهای خاکی کمیاب تشکیل می‌دهند (worldatlas, 2020). چین بزرگترین کشور تجاری در جهان است و در تجارت بین الملل نقش برجسته‌ای دارد. در سال ۲۰۰۱ چین به عضویت سازمان تجارت جهانی درآمد (WTO, 2015). این کشور همچنین با چندین کشور از جمله آسه آن، استرالیا، نیوزیلند، پاکستان، کره جنوبی و سوئیس موافقت نامه تجارت آزاد دارد، همچنین چین بیشترین دارایی بخش بانکی به ارزش ۴۰ تریلیون دلار (۲۶۸,۷۶ تریلیون یوان) و ۲۷,۳۹ تریلیون سپرده را در اختیار دارد (Xinhua, 2020). این کشور چهارمین مرکز جذب سرمایه‌گذاری خارجی و یازدهمین کشور سرمایه‌گذار مستقیم خارجی در کشورهای دیگر محسوب می‌شود.

بر پایه داده‌های سال ۲۰۱۸ حدود ۲۷٪ مردم چین کشاورزند، صنعتگران ۲۹٪ و کارمندان و بازرگانان ۴۴٪ نیروی کار فعال این کشور در بخش خدمات را تشکیل می‌دهند. چین با رشد و توسعه اقتصادی خود توانسته افرادی که زیر خط فقر هستند را به سرعت به بالای آن بکشد به گونه‌ای که از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۹ به طور میانگین سالانه ۱۳/۷ میلیون نفر را از خط فقر خارج کرده است. در سال ۲۰۱۸ تعداد افرادی که در چین زیر خط فقر بوده‌اند معادل ۱۶/۶ میلیون نفر بوده که معادل ۱/۷٪ از جمعیت این کشور بوده است. دولت چین قصد داشته تا پایان ۲۰۲۰ فقر را ریشه‌کن سازد (CGTN, 2020) که البته با شیوع همه‌گیری کرونا و رکود ناشی از آن این کار دشوارتر خواهد بود.

صنایع اصلی چین بسیار گسترده و شامل محصولات آهن و استیل، زغال سنگ، ماشین آلات، نفت و پتروشیمی، اسباب بازی، کفش و لوازم الکترونیکی است. برنج، گندم، سیب زمینی، ذرت، بادام زمینی، چای، ارزن، جو، کتان، ماهی و خوک فراورده‌های اصلی کشاورزی هستند. صادرات عمده چین ماشین آلات، پوشاک، کفش، اسباب بازی، سوخت معدنی، مواد شیمیایی و واردات آن ماشین آلات، مواد شیمیایی، آهن و استیل و سوخت معدنی است.

در مجموع و بر مبنای گزارشات منتشر شده توسط بانک جهانی و آمار انتشار یافته در جدول شماره ۱ می‌توان به این نتیجه رسید که وضعیت اقتصادی چین شرایطی مطلوب و محیط اقتصاد کلان این کشور با ثبات می‌باشد. بانک جهانی آمار جدید را یک پیشرفت عمده توصیف کرده است با وجود افزایش میزان تولید ناخالص داخلی، نرخ سرانه تولید اقتصادی هنوز بسیار پایین است و برای اینکه چین به سطح کشورهای توسعه یافته برسد هنوز راه زیادی را باید طی کند (World Bank, 2020).

جدول ۱- مهمترین شاخص‌های اقتصادی چین

2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	متغیرها
1664232	1472284	1434060	1384190	1226532	1122708	1111353	GDP (دلار آمریکا)
112.768	111.444	108.843	105.772	103.592	102.003	100	تورم (متوسط قیمت مصرف کننده)
۶/۹۲۲	-۱/۵۴۵	-۳/۲۱۷	۶/۶۷۶	۷/۶۱۳	۴/۳۸۸	-۰/۴۳۸	حجم واردات کالا و خدمات (درصد تغییرات)
۶/۹۰۹	۲/۰۳	۰/۷۷	۳/۷۲	۷/۹۲۸	۰/۶۷۹	-۲/۱۵۶	حجم صادرات کالا و خدمات (درصد تغییرات)
۳/۶۴	۳/۸	۳/۶۲	۳/۸	۳/۹	۴/۰۲	۴/۰۵	نرخ بیکاری

Source: IMF2021

۳- وضعیت صنعت بیمه در جهان

بر اساس جدیدترین گزارش سوئیس‌ری (گزارش سیگما) مبنی بر تحولات صنعت بیمه جهان در سال ۲۰۲۰ و پیامدهای پاندمی کووید-۱۹ برای این صنعت، در سال ۲۰۱۹ و تا قبل از شیوع کووید-۱۹، حق بیمه تولیدی صنعت بیمه در جهان با رشد ۲/۹ درصدی (با حذف اثر تورم) از ۶ هزار میلیارد دلار گذشت و به نزدیک ۶/۳ هزار میلیارد دلار رسید. بدین ترتیب ضریب نفوذ جهانی بیمه به ۷/۲۳ درصد افزایش یافت. سهم بازارهای پیشرفته از این مقدار حق بیمه بالای ۸۱/۵ درصد و سهم بازارهای نوظهور ۱۸/۵ بود که ۹/۸ واحد درصد از سهم بازارهای نوظهور مربوط به صنعت بیمه چین است. در حالی که رشد حق بیمه‌های تولیدی بازارهای پیشرفته از ۳/۵ درصد سال ۲۰۱۸ به ۲/۱ درصد در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته ولی این شاخص در بازارهای نوظهور از ۱/۹ درصد در سال ۲۰۱۸ به ۶/۶ درصد در سال ۲۰۱۹ افزایش پیدا کرده است.

رشد حق‌بیمه تولیدی چین نیز که در سال ۲۰۱۸ برابر ۱/۸ درصد بود، در سال ۲۰۱۹ به ۹ درصد جهش یافته است. رشد حق‌بیمه تولیدی جهان در سال ۲۰۱۹ مدیون رشد بیمه‌های غیرزندگی در بازارهای پیشرفته و رشد بیمه‌های زندگی و غیرزندگی در بازار بیمه چین است.

براساس گزارش سیگما، در سال ۲۰۱۹ سهم بیمه‌های زندگی از کل حق‌بیمه تولیدی جهان ۴۶/۳ درصد شد، که حاکی از کاهش قابل ملاحظه سهم بیمه‌های زندگی نسبت به روند بلندمدت خود است (لازم به ذکر است که سهم بیمه‌های زندگی در سال‌های گذشته بین ۵۵ تا ۶۵ درصد در نوسان بوده است). بدین ترتیب ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی که غالباً بالاتر از بیمه‌های غیرزندگی بود به سطح ۳/۳۵ درصد رسید. ضریب نفوذ بیمه‌های غیرزندگی در سال ۲۰۱۹ به ۳/۸۸ درصد افزایش یافت.

ضریب نفوذ کل بیمه در بازارهای پیشرفته طی ۱۰ سال گذشته نسبتاً ثابت باقی مانده است. اما این شاخص در بیمه‌های زندگی روند کاهشی و در بیمه‌های غیرزندگی روند افزایشی داشته است که در سال ۲۰۱۹ نیز این روند برقرار بود. دلیل عمده افزایش ضریب نفوذ بیمه در بیمه‌های غیرزندگی، رشد بیمه‌های درمان است.

سوئیسری بخش زیادی از گزارش امسال خود را به پیامدهای پاندمی کووید ۱۹ برای صنعت بیمه اختصاص داده است. طبق برآوردهای انجام شده توسط سوئیسری، به علت وقوع شدیدترین رکود اقتصادی بعد از دهه ۱۹۳۰ در پی شیوع بیماری کووید-۱۹، به احتمال زیاد در سال ۲۰۲۰ تقاضا برای بیمه، بخصوص در بیمه‌های زندگی با افت شدیدی مواجه خواهد شد. کاهش تقاضا در بیمه‌های زندگی با حذف اثر تورم حدود ۶ درصد و در بیمه‌های غیرزندگی ۰/۱ درصد برآورد می‌شود.

بنا به برآورد سوئیسری بحران کووید-۱۹ سبب ۴/۵ درصد کاهش در حق‌بیمه تولیدی رشته زندگی در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ خواهد شد که اثر آن ۱/۵ درصد انقباض در کل صنعت بیمه جهان است. دلیل این افت در بیمه‌های زندگی، کاهش بخش پس‌اندازی بیمه‌های زندگی به جهت افزایش بیکاری و کاهش درآمدهاست. در بیمه‌های غیرزندگی نیز بیشترین آسیب به رشته‌های مربوط به اتومبیل، تجارت، مسافرت و بنگاه‌ها خواهد خورد و بیمه‌های اشخاص آسیب کمتری خواهند دید.

به طور کلی انتظار می‌رود که صنعت بیمه بتواند از عهده این مشکل برآید و حق بیمه‌ها در طول سال ۲۰۲۱ به سطوح قبل از بحران کووید ۱۰ بازگردد. سرمایه بالا به صنعت بیمه کمک خواهد کرد که بخوبی از عهده پاندمی

کووید-۱۹ برآید و شوک درآمدی ناشی از این بیماری را هضم کند. پیش‌بینی می‌شود که رشته اموال و مسئولیت و صنعت بیمه چین نقش مهمی در این بازگشت به وضعیت قبل ایفا کنند.

از سوی دیگر تجربه بحران اقتصادی در کنار مشکلات سلامتی ناشی از همه‌گیری کرونا اخیر آگاهی‌های جامعه درباره ریسک‌ها را افزایش خواهد داد و این سبب افزایش تقاضا برای بیمه در رشته‌های مختلف بیمه خواهد شد. شوک کووید-۱۹ احتمالاً سایر پارادایم شیفت‌ها را نیز از قبیل بازسازی زنجیره‌های عرضه جهانی جهت کاهش ریسک‌های اختلال در فرآیندهای تجاری، ایجاد صندوق‌های بیمه‌ای برای پوشش ریسک دارائی‌ها و مسئولیت مهندسی و بیمه تضمین؛ شتاب خواهد بخشید. همچنین فشار برای تسریع در روندهای مربوط به دیجیتالی شدن فرآیندهای بیمه‌گری در زندگی شخصی و کاری و تحریک توسعه شتابان محصولات و خدمات بیمه‌ای جدید از دیگر پیامدهای همه‌گیری کووید-۱۹ خواهد بود.

جدول ۲- حق بیمه تولیدی

منطقه	مقدار (میلیارد دلار)	رشد اسمی نسبت به سال قبل	سهم از کل (%)
قاره آمریکا	۲,۷۵۰	۳/۷	۴۳/۷
قاره آسیا و اقیانوسیه	۱,۷۴۵	۳/۹	۲۷/۷
قاره اروپا و منطقه خاورمیانه	۱,۷۲۹	-۱/۱	۲۷/۵
قاره آفریقا	۶۸	-۱/۸	۱/۱
کل	۶,۲۹۳	۲/۳	۱۰۰/۰

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

جدول ۳- حق بیمه سرانه

منطقه	مقدار (دلار)	رشد اسمی نسبت به سال قبل
قاره آمریکا	۲,۷۲۳	۵۶/۷
قاره آسیا و اقیانوسیه	۴۱۷	۲/۵
قاره اروپا و منطقه خاورمیانه	۵۸۹	-۲/۲
قاره آفریقا	۵۲	-۳/۷
کل	۸۱۸	۱۹/۹

Source: Swiss Re Sigma no ۴/۲۰۲۰

جدول ۴- ضریب نفوذ

منطقه	مقدار(درصد)	رشد اسمی نسبت به سال قبل
قاره آمریکا	۹/۷	۳/۴
قاره آسیا و اقیانوسیه	۵/۷	-۰/۱
قاره اروپا و منطقه خاورمیانه	۵/۷	۰/۰۱
قاره آفریقا	۲/۸	-۰/۲
کل	۷/۲	۱/۱

Source: Swiss Re Sigma no ۴/۲۰۲۰

۴- بررسی بازار بیمه چین

۴-۱- تاریخچه بیمه در چین

چین یکی از شاخص‌ترین و بزرگترین داستان‌های موفقیت در تاریخ بیمه را به خود اختصاص داده است. بازار بیمه چین با گذر از فراز و نشیب‌های تاریخی، در حال حاضر یکی از جذاب‌ترین و مهم‌ترین بازارهای جهان است. بازرگانان چینی در هزاره سوم قبل از میلاد اولین افرادی بودند که کالاهای خود را بین کشتی‌های مختلف جهت توزیع ریسک تقسیم می‌کردند و این رویکرد آنان جزء اولین مفاهیم بیمه بود، اما چین، مانند بسیاری از کشورهای دیگر منطقه آسیا و اقیانوس آرام در اوایل دهه ۱۸۰۰ توسط بازرگانان خارجی با مفهوم مدرن بیمه آشنا شد.

بیمه‌های خارجی از آن زمان تا کنون کمک‌های ارزنده‌ای را در راستای توسعه صنعت بیمه در چین ارائه دادند با این حال موفقیت چین در صنعت بیمه به ویژه در سال‌های اخیر مرهون دستاوردهای بخش بیمه داخلی این کشور بود.

بازار بیمه داخلی چین در اواخر دهه ۱۸۰۰ تاسیس شد و طی سال‌های اخیر رشد فوق‌العاده سریعی داشته است. در حال حاضر بازار بیمه چین دومین بازار بزرگ بیمه جهان بعد از ایالات متحده می‌باشد.

چین در سال ۱۹۷۰ اقدام به بازسازی مجدد بازار بیمه خود نمود. به دنبال آزادسازی بازار بیمه و حمایت‌ها و تشویق‌های بخش دولتی، بخش بیمه چین در یک بازار پر رونق و پر رقابت شکوفا شد.

اکنون صنعت بیمه در چین به عنوان یک ستون اصلی حمایت از اقتصاد، در رشد و توسعه اقتصادی نقش بسزایی داشته و سبب پیشرفت در بخش صنعت و کشاورزی، زیر ساخت‌های اجتماعی و کاهش آثار مخرب بلایای طبیعی شده است. تاثیر فزاینده بلایای طبیعی وسالخوردگی جمعیت چین از ریسک‌های در حال ظهور در این کشور است.

اولین نهاد بیمه تاسیس شده در چین انجمن بیمه کانتون^۱ بود که در سال ۱۸۰۵ فعالیت خود را آغاز نمود. این انجمن خطرات حمل و نقل شرکت‌های عضو انجمن را تحت پوشش قرار می‌داد و از همان ابتدا باعث رشد سریع سهام شرکت شده این شرکت توانست شبکه فعالیت خود را تا سایر کشورها از جمله ژاپن گسترش دهد. کانتن از سال ۱۸۲۰ با فعالیت در سایر بیمه‌های دریایی، آتش‌سوزی و بیمه‌های اتکایی فعالیت خود را گسترش داد. تا سال ۱۸۲۹ این شرکت توانست نمایندگی ۸ شرکت از جمله فونیکس را که مرکز آن در لندن است، در اختیار بگیرد.

کشور چین مانند کره و ژاپن دارای یک نظام سیاسی خود مختار بود و همین مسئله سبب شد که پذیرش بیمه نسبت به سایر کشورها در چین به کندی انجام شود. با این وجود به دلیل اقتصاد و تجارت بین‌الملل در حال رشد چین، بازار بیمه این کشور پس از سال ۱۸۴۲ به روی کشورهای خارجی باز شد. در این سال و به واسطه معاهدات منعقد شد. بعد از جنگ‌های تریاک که باعث گسترش روابط تجاری چین با سایر کشورها شد، بیمه کانتون به هنگ کنگ منتقل شد تا اولین شرکت بیمه فعال در بنادر آزاد چین فعالیت کند.

شرکت بازرگانی آمریکایی راسل در سال ۱۸۶۲ انجمن بیمه یانگ تسه را تاسیس کرد. این شرکت بیمه دریایی در رودخانه یانگ تسه را تحت سلطه خود قرار داد و خیلی زود به لندن، نیویورک، سنگاپور و دیگر بنادر مهم گسترش یافت.

تمایل چینی‌ها به بیمه از دهه ۱۸۶۰ با گسترش بیمه‌های دریایی و آتش‌سوزی مستقر در سواحل شرقی چین افزایش یافت در این هنگام بیمه کانتون مجدداً پیشگام فروش محصولات بیمه‌ای شد اما در آن زمان همچنان چینی‌ها از اشکال سنتی (همچون توزیع کالاهای خود بین چندین کشتی) به منظور کنترل ریسک و به حداقل رساندن خسارات استفاده می‌کردند با این وجود به زودی چینی‌ها به مزایای بیمه آگاه شدند و به ویژه بازرگانان

^۱ canton

خرد که مقادیر کالای جابجا شده توسط آنان بسیار اندک بود و قابلیت توزیع بین چندین کشتی را نداشتند؛ جزء اولین افرادی بودند که به سمت بیمه‌های دریایی تمایل پیدا کردند.

با این حال آغاز صنعت بیمه داخلی چین به تاسیس شرکت بیمه دریایی رنه^۱ باز می‌گردد. شرکتی که به عنوان زیر مجموعه شرکت ناوبری بازرگانان چینی در سال ۱۸۷۵ تاسیس شد و در سال ۱۸۷۸ توسط شرکت بیمه دریایی و آتش سوزی jehe توسعه یافت. البته این دو شرکت در سال ۱۸۸۶ با یکدیگر ادغام شدند. این‌ها اولین بیمه‌گران خصوصی فعال در بازار بیمه چین بودند که زیر نظر رژیم پادشاهی چین فعالیت می‌کردند.

در سال ۱۸۷۱ شانگهای از طریق تلگرام به لندن متصل شد، این امر نشان دهنده اهمیت آن و سطح بالای تعاملات غرب در آن زمان بود و همین مساله سبب شد که شانگهای تبدیل به مرکز ملی چین شد.^۲ در سال ۱۸۹۵ پس از جنگ چین و ژاپن، شکست از ژاپن چین را شوکه کرد. این اتفاق سبب اصلاح ساختاری نظام پادشاهی چین شد. اصلاحات ساختاری نقطه عطفی در اقتصاد چین محسوب می‌شود که سبب توسعه بسیاری از مشاغل از جمله بیمه شد. تغییرات ساختاری مذکور سبب سرعت گرفتن فرایند صنعتی شدن و رونق تجارت در چین شد. صنعت بیمه داخلی اولیه چین در همین شرایط متولد شد. در دهه‌های اولیه قرن ۲۰ تغییرات گسترده‌ای در شیوه‌های تجارت چین اتفاق افتاد. به عنوان مثال: تصویب تدریجی اسناد تجاری برای کالاهای ذخیره شده در انبار یا حمل شده و شیوه‌های تجاری و... همگی سبب آغاز دوران مدرنی برای تجارت چین شد که در این بین، بیمه جایگاه مناسبی را به دست آورد، شانگهای در اوج شکوفایی خود در اواسط دهه ۱۹۳۰ حدود، ۱۸۲ بانک خارجی و چینی را در خود جای داده بود. قبل از جنگ جهانی دوم، شانگهای تبدیل به مرکزی مالی و تجاری غالب در چین و خاور دور شد. علیرغم دهه‌ها تحول، در سال ۱۹۴۹ حدود ۲۴۱ شرکت بیمه در شانگهای مشغول به کار بودند که از این بین ۱۷۸ بیمه گر چینی و ۶۳ بیمه گر خارجی بودند. (۱) در این سال شرکت بیمه خلق چین^۲ از ادغام شرکت‌های بیمه داخلی تأسیس شد و انحصار کل صنعت بیمه داخلی چین را در دست گرفت. کلیه بیمه‌گران خارجی طی هفت سال بعد از کشور اخراج شدند و نظام سوسیالیست نوین با هدف ارائه بیمه تأمین اجتماعی برای همه (از تولد تا مرگ) ایجاد شد. در آن زمان بیمه به عنوان تجارتی غیر ضروری مطرح شد. و همین مساله سبب شد تمام عملیات بیمه‌گری به غیر از بیمه‌های بین المللی و بیمه‌های هوایی طی اجلاس مالی ملی ووهان در سال ۱۹۵۸ منحل شدند. صنعت بیمه چین در آن زمان به ارائه خدمات

^۱ Renha

^۲ People insurance company of china (PICC)

بیمه به خارجی‌ها اکتفا نمود ولی کم کم این شرکت تغییر ساختار داد و به اداره‌ای کوچک در بانک خلق چین، تبدیل شد. این وضعیت برای ۲۱ سال ادامه یافت، تا اینکه دنگ شیائوپینگ، سیاست «اصلاح و آزادسازی نظام بیمه‌ای» را در سال ۱۹۷۹ مطرح کرد. در این راستا مجموعه اصلاحاتی با هدف رشد اقتصادی در دستور کار دولت قرار گرفت. اصلاح ساختار شبکه‌های تجاری، استخدام کارکنان جدید و توسعه بازار طی سه سال بعد اتفاق افتاد تا اینکه شرکت بیمه خلق چین در سال ۱۹۸۲ استقلال خود را مجدداً به دست آورد و بانک خلق چین صرفاً به امر نظارت بر آن گمارده شد. اولین اجلاس ملی بیمه، به میزبانی بانک خلق چین و با حضور مقامات دولتی مرتبط با صنعت بیمه در سال ۱۹۷۹ برگزار شد.

این دو گام نشان دهنده توسعه صنعت بیمه حال حاضر در چین بودند. صنعت بیمه چین پس از توقف ۲۰ ساله از سال ۱۹۵۸ تا ۱۹۷۹ کار خود را از سر گرفت. در سال ۱۹۸۱، شرکت بیمه خلق چین از یک ارگان دولتی به یک شرکت تخصصی تبدیل. از آن سال به بعد صنعت بیمه چین به سرعت توسعه یافت و به یکی از سریعترین صنایع موثر در رشد اقتصادی چین تبدیل شد. در سال ۱۹۹۰ که شانگهای شروع به احراز مجدد اعتبار خود به عنوان یک مرکز مالی بین‌المللی نمود، فضای بیمه در چین مجدداً تغییر کرد. بازار بورس در سال ۱۹۹۰ در چین افتتاح شد و هزینه‌های بسیار زیادی جهت سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیر ساختی انجام شد. شانگهای به عنوان پر جمعیت‌ترین و توسعه یافته‌ترین شهر چین، محل تولد صنعت بیمه چین شد و در صحنه رقابت بیمه حضور یافت. در سال ۱۹۹۲ شانگهای اولین شهر پس از تاسیس جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ بود که بازار بیمه خود را به روی جهان باز کرد و تعداد زیادی شرکت‌های چند ملیتی در آن تاسیس شدند. تاسیس شرکت‌های چند ملیتی سبب جذب سرمایه‌گذاران خارجی در مناطق آزاد تجاری چین شد. از سال ۱۹۹۲ به شرکت‌های بیمه خارجی اجازه داده شد به بازار چین وارد شوند.

در سال ۱۹۹۶، شرکت بیمه خلق چین شیوه‌های مدیریت خود را تغییر داد و با ایجاد نظام مؤسسه مدرن گامی بزرگ در راستای پیوستن به بازارهای بین‌المللی بردارد، به گونه‌ای که در پایان سال ۱۹۹۶، ۷۲ شرکت از ۵۰۰ شرکت سرمایه‌گذاری مشترک در منطقه پودونگ (منطقه مالی و تجاری تازه توسعه یافته چین) مشغول به فعالیت بودند. در این بین شانگهای تبدیل به یک مرکز بین‌المللی بیمه در چین، به ویژه در رشته‌های حمل‌ونقل دریایی و باربری شده بود.

یکی از دلایل رشد بیمه‌های دریایی در شانگهای، معافیت مالیاتی بیمه‌های صادره در این منطقه بود. ارتباط با شبکه بین‌المللی بیمه در سواحل شرقی چین از همان ابتدای توسعه با شبکه گسترده جهانی بسیار نزدیک بود

و شرکت‌های چند ملیتی در چین شروع به کار کردند. گسترش در فعالیتهای بیمه‌ای فقط منحصر به رشته بیمه دریایی نبود بلکه در سایر رشته‌ها مانند آتش‌سوزی نیز وجود داشت. یکی از معروف‌ترین و ماندگارترین شرکت‌های بیمه خارجی فعال در چین شرکت بیمه آسیایی-آمریکایی بود که در سال ۱۹۲۰ در شانگهای توسط کاملیوس وندر استار^۱، از معروفترین شخصیت‌های صنعت بیمه چین تأسیس شد.

در پایان می‌توان گفت صنعت بیمه چین با شروع اصلاحات و بازسازی اقتصادی این کشور در سال ۱۹۸۰ پس از ۲۰ سال رکود دوباره احیا شد و طی ۴ دهه گذشته صنعت بیمه این کشور از یک صنعت کاملاً بسته به یک صنعت بزرگ و بالقوه که به عنوان یکی از برترین بازارهای بیمه جهان شناخته می‌شود، تبدیل شد.

۴-۲- جایگاه جهانی صنعت بیمه چین

صنعت بیمه در هر کشور ابزاری بسیار مهم در راستای رشد و توسعه اقتصادی آن کشور است. چرا که در صورت رشد مناسب این بخش ریسک‌پذیری را در اقتصاد تقویت می‌کند، در چنین کشوری در صورت بروز یک حادثه پیش‌بینی نشده، وجود بیمه باعث فراهم آمدن امنیت خاطر می‌شود. و از جان و مال افراد در مقابل حادثه حمایت می‌کند. از آنجا که دارایی‌های تحت مدیریت شرکت‌های بیمه نشان دهنده سرمایه بلندمدت آنها است و همچنین سرمایه‌گذاری صورت گرفته در پروژه‌های بلند مدت توسط شرکت‌های بیمه سبب توسعه زیرساخت‌ها در این کشورها می‌شود لذا صنعت بیمه در تمام دنیا از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

صنعت بیمه در چین به همراه اقتصاد این کشور رشد کرده است. چندین شرکت بیمه در این کشور فعالیتهای خود را هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی گسترش داده‌اند. در این قسمت تلاش خواهیم کرد تا با ارائه اطلاعاتی پیرامون صنعت بیمه در چین جایگاه جهانی این صنعت را مورد بررسی قرار دهیم.

^۱ Cornelius vander star

جدول ۵-رتبه بندی حق بیمه تولیدی ۱۵ بازار برتر بیمه دنیا

	سهم از بازار جهانی			بیمه حق بیمه تولیدی (میلیارد دلار)		
	۱۹۸۰	۲۰۱۹	۲۰۲۰F	۱۹۸۰	۲۰۱۹	۲۰۲۰F
۱ آمریکا	۴۶٪	۳۹٪	۳۶٪	۲۲۹	۲۴۶۰	۳۶۶۰
۲ چین	۰.۰٪	۱.۰٪	۱.۸٪	-	۶۱۷	۱۷۷۷
۳ ژاپن	۱۵٪	۷.۳٪	۶.۱٪	۷۵	۴۵۹	۶۲۱
۴ بریتانیا	۶.۹٪	۵.۸٪	۴.۰٪	۳۵	۳۶۶	۴۰۴
۵ فرانسه	۵.۱٪	۴.۲٪	۳.۲٪	۲۶	۲۶۲	۳۲۵
۶ آلمان	۸.۰٪	۳.۹٪	۳.۲٪	۴۰	۲۴۴	۳۲۰
۷ کره جنوبی	۰.۳٪	۲.۸٪	۲.۵٪	۲	۱۷۵	۲۵۸
۸ ایتالیا	۱.۷٪	۲.۷٪	۲.۴٪	۸	۱۶۸	۲۴۷
۹ کانادا	۲.۶٪	۲.۱٪	۲.۰٪	۱۳	۱۳۳	۲۰۵
۱۰ تایوان	۰.۱٪	۱.۹٪	۲.۰٪	۱	۱۱۸	۲۰۵
۱۱ هند	۰.۴٪	۱.۷٪	۲.۳٪	۲	۱۰۶	۲۳۴
۱۲ هلند	۲.۱٪	۱.۳٪	۱.۱٪	۱۰	۸۴	۱۱۰
۱۳ ایرلند	۰.۲٪	۱.۲٪	۱.۱٪	۱	۷۵	۱۱۴
۱۴ برزیل	۰.۴٪	۱.۲٪	۰.۹٪	۲	۷۴	۹۱
۱۵ هنگ کنگ	۰.۰٪	۱.۱٪	۱.۲٪	-	۷۲	۱۲۶

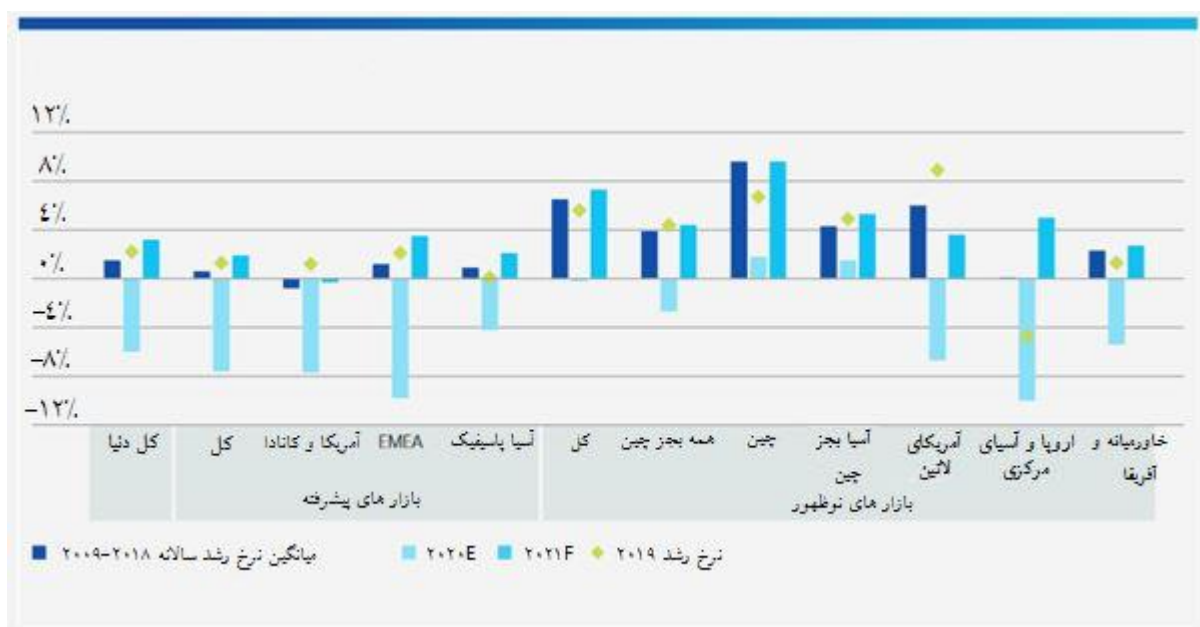
Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

طبق بررسی‌های صورت گرفته و نتایج بدست آمده از گزارش سالانه سیگما، با توجه به رشد و توسعه سریع صنعت بیمه در کشورهای آسیایی، پیش بینی می‌شود سهم چین از حق بیمه جهانی به سرعت افزایش پیدا کند به گونه‌ای که در سال ۲۰۳۰ این رقم به ۱۸ درصد سطح جهانی برسد. همانطور که در جدول شماره ۵ مشاهده می‌شود در سال ۲۰۱۹ چین از نظر حق بیمه تولیدی در جایگاه دوم جهانی پس از ایالات متحده قرار دارد. در این سال حق بیمه تولیدی چین نسبت به سال ۲۰۱۸، ۹ درصد افزایش یافته است. این مسئله در حالی است که حق بیمه جهانی با رشد ۲,۹ درصد در سال ۲۰۱۹ همراه بود و این امر نشان از رشد بالای حق بیمه تولیدی در چین دارد. حق بیمه تولیدی در چین در سال ۲۰۱۹، ۴,۳ درصد از GDP را به خود اختصاص داده است و این در حالی است که سهم حق بیمه تولیدی از GDP در بازارهای پیشرفته ۹,۳ درصد و سهم بازارهای در حال توسعه ۳,۲۶ درصد می‌باشد و این مسئله نشان دهنده بالاتر بودن سهم حق بیمه تولیدی چین از GDP بازارهای در حال توسعه است. اما برای رسیدن به بازارهای پیشرفته هنوز راه طولانی در پیش دارد.

حق بیمه تولیدی در بخش بیمه‌های زندگی در بازارهای نوظهور پس از کاهش ۲ درصدی در سال ۲۰۱۸ به ۵,۶ درصد در سال ۲۰۱۹ رسید این در حالی است که این رقم هنوز هم از متوسط بلند مدت که معادل ۶,۵ درصد است فاصله دارد. بیشترین میزان افزایش در این شاخص در بین بازارهای نوظهور مربوط به کشور چین است، حق بیمه تولیدی زندگی در چین پس از کاهش ۵/۴ درصدی در سال ۲۰۱۸، به میزان ۶/۷ درصد در سال

۲۰۱۹ رسیده است. دلیل این افزایش در بخش بیمه‌های زندگی قوانین و مقررات دقیق‌تری است که نهاد ناظر بیمه در چین وضع نموده است. در سایر نقاط آسیا، حق بیمه تولیدی زندگی با رشد ۴/۳ درصدی به ویژه در بازارهای کلیدی مسیر رو به رشد خود را با قدرت ادامه می‌دهد. در سال ۲۰۱۹ حق بیمه تولیدی در اروپا و آسیای مرکزی به دلیل رکود اقتصادی شدید و به ویژه کاهش سطح پس انداز در کشورهای عضو اتحادیه اروپا رشد منفی را تجربه کرده است. در آمریکای لاتین به علت افزایش تقاضا برای محصولات پس انداز محور مانند بیمه‌های زندگی به ویژه در برزیل پس از اصلاحات در قوانین بیمه‌های تأمین اجتماعی شاهد رشد حق بیمه تولیدی در حدود ۹ درصد بودیم. رشد اقتصادی در خاور میانه و آفریقا ضعیف باقی ماند و این امر نشان از فضای چالش برانگیز این منطقه است.

نمودار ۱- رشد حق بیمه زندگی در جهان

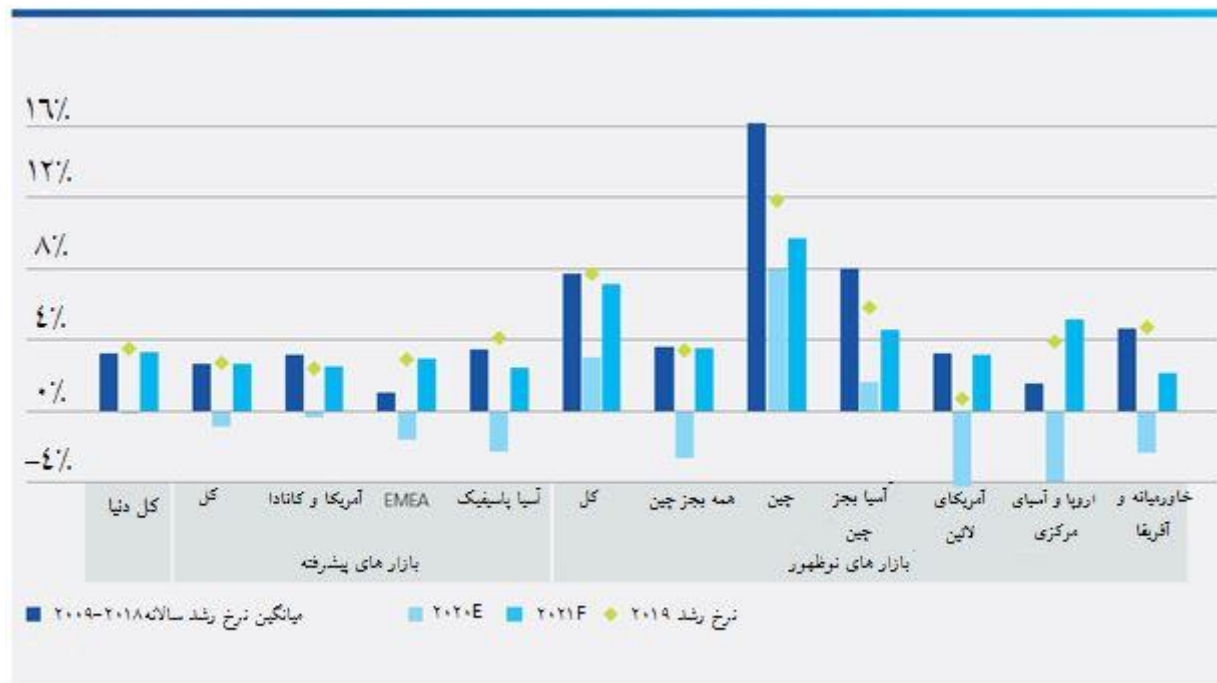

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

میانگین ۱۰ ساله رشد حق بیمه رشته‌های غیر زندگی در بازارهای نوظهور در سال ۲۰۱۸-۲۰۰۸ از متوسط جهانی فراتر رفته و در سال ۲۰۱۹ این رقم به ۷/۷ درصد رسیده است. در کشورهای آسیایی به جز چین فرایند رشد حق بیمه از متوسط رشد بازارهای نوظهور کمتر بود و در سال ۲۰۱۹ به میزان ۵/۸ درصد رشد کرده است. این در حالی است که چین با رشد ۱۲ درصدی در حق بیمه‌های غیر زندگی بالاترین میزان رشد حق را در سال

۲۰۱۹ در جهان به خود اختصاص داده است. عامل اصلی رشد حق بیمه غیر زندگی در چین در سال ۲۰۱۹ به علت افزایش تقاضا در بازار بیمه‌های درمان و حوادث^۱ می‌باشد.

نمودار ۲- رشد حق بیمه غیر زندگی در جهان

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

چین با حق بیمه تولیدی ۶۱۷۳۹۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۹، ۹/۸۱ درصد از کل حق بیمه تولیدی جهان را به خود اختصاص داده است و پس از آمریکا در جایگاه دوم دنیا قرار گرفته است. اما علیرغم جایگاه جهانی مطلوب چین در زمینه حق بیمه تولیدی این کشور در زمینه شاخص ضریب نفوذ بیمه در جایگاه ۳۸ جهان پس از کشورهای لوکزامبورگ و استرالیا قرار دارد (Swiss Re 2020)

۳-۴- ضریب نفوذ و تراکم بیمه در چین

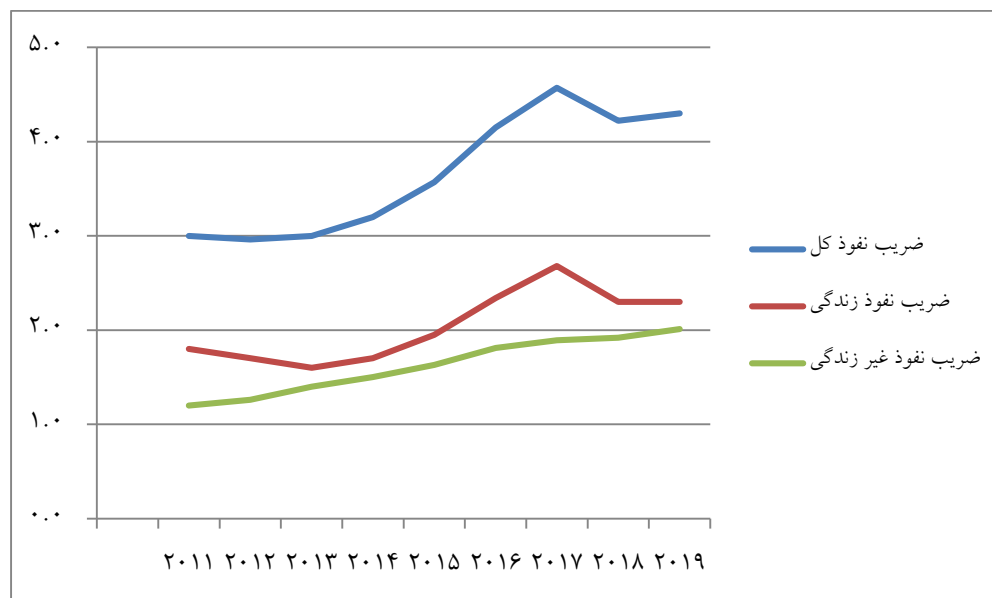
چین یکی از بزرگترین بازارهای بیمه در جهان محسوب می‌شود. طبق آمار منتشر شده توسط سیگما چین در سال ۲۰۱۹ با مجموع حق بیمه تولیدی به ارزش ۶۱۷۳۹۹ میلیون دلار در جایگاه دوم جهان پس از ایالات متحده آمریکا قرار دارد. اقتصاد چین به دلیل وسعت زیاد یکی از مقاصد مهم ارائه دهندگان خدمات بیمه به

^۱.Accident and Health

شمار می‌آید. از آنجا که شاخص ضریب نفوذ و تراکم بیمه جز شاخص‌های بسیار مهم صنعت بیمه هر کشور محسوب می‌شود که شرایط توسعه یافتگی آن صنعت را نشان می‌دهد، لذا در این بخش به بررسی این شاخص‌ها در کشور چین می‌پردازیم. شاخص ضریب نفوذ و تراکم ضمن نشان دادن سطح توسعه یافتگی صنعت بیمه هر کشور میزان مشارکت در خرید بیمه را در آن کشور نشان می‌دهد. شاخص ضریب نفوذ از نسبت حق بیمه تولیدی به تولید ناخالص داخلی بدست می‌آید و بیانگر رشد صنعت بیمه در مقایسه با رشد کل اقتصاد است.

نمودار شماره ۳ - روند ضریب نفوذ بیمه کل (درصد)

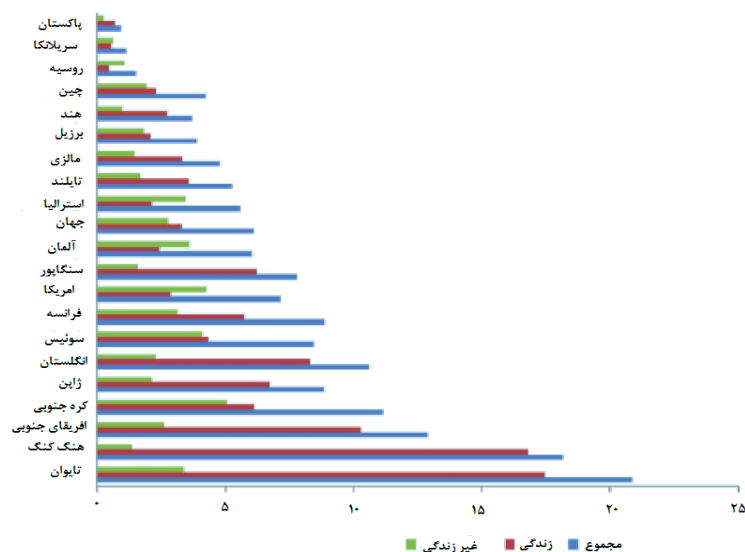

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

همانطور که در نمودار شماره ۳ مشاهده می‌کنید، شاخص ضریب نفوذ بیمه در چین طی سال‌های اخیر روندی فزاینده داشته است، به گونه‌ای که ضریب نفوذ از ۲/۹ درصد در سال ۲۰۰۷ به ۴/۵۷ درصد در سال ۲۰۱۷ رسیده است و این امر حاکی از رشد ۵۷ درصدی ضریب نفوذ طی دوره ۱۰ ساله است. اما شاخص ضریب نفوذ در سال ۲۰۱۸ روندی کاهنده را در پیش گرفته و با افت ۷/۶۵ درصدی از ۴/۵۷ درصد در سال ۲۰۱۷ به رقم ۴/۲۲ درصد در سال ۲۰۱۸ رسید. طبق آمار منتشر شده توسط کمیسیون تنظیم مقررات بانک و بیمه چین، میزان ضریب نفوذ بیمه در پایان سال ۲۰۱۹ معادل ۴/۳ درصد بوده است که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۸ با رشد ۱/۸۹ درصدی همراه بوده است اما این بهبود در شاخص ضریب نفوذ بیمه در سال ۲۰۲۰ علیرغم شرایط نامساعد ناشی از همه‌گیری کرونا قابل توجه بوده است. این شاخص در نیمه نخست سال ۲۰۲۰ به رقم ۵/۹۵ درصد رسیده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۳۸ درصدی همراه بوده است. از آنجا که در نیمه نخست سال ۲۰۲۰ اکثر

شهرهای چین با همه‌گیری کرونا درگیر بودند، این مسئله سبب شد که تعداد افراد متقاضی خدمات بیمه‌ای در این کشور بیشتر شود. چنانچه در برخی از استان‌های چین مانند هوبئی که در آن همه‌گیری شدیدتر بود تقاضا برای پوشش‌های بیمه با رشد بالاتری همراه بوده است شاخص ضریب نفوذ بیمه در عین حال که به عنوان معیاری جهت تعیین میزان توسعه یافتگی در صنعت بیمه هر کشور مد نظر قرار می‌گیرد، شاخصی است که می‌توان از آن به عنوان معیاری در راستای تخمین پتانسیل رشد صنعت بیمه در هر کشور بهره جست. یک روش کاربردی در راستای تخمین پتانسیل رشد صنعت بیمه چین روش متوسط بین‌المللی شاخص ضریب نفوذ است. در این روش متوسط ضریب نفوذ بیمه در چین را مستقیماً با متوسط ضریب نفوذ جهانی مقایسه می‌کند. همانطور که در نمودار شماره ۴ مشاهده می‌کنید، چین بین بیست کشور اول جهان از نظر ضریب نفوذ بیمه قرار دارد و این مسئله حاکی از سطح توسعه یافتگی صنعت بیمه در این کشور است، اما علیرغم جایگاه آن در بین ۲۰ کشور مطرح دنیا و دو برابر شدن شاخص ضریب نفوذ طی ۶ سال اخیر اما مقدار ضریب نفوذ بیمه در این کشور از متوسط جهانی پایین‌تر است. البته در زمان مقایسه شاخص ضریب نفوذ با مقیاس جهانی، توجه به این نکته ضروری است که کشورهای مختلف با سطح توسعه یافتگی متفاوت، ضریب نفوذ بیمه متفاوتی دارند. چین نیز از این مسئله مستثنی نیست. چین از نظر شاخص‌های رشد اقتصادی همچون تولید ناخالص داخلی در بالاترین سطح قرار دارد اما تولید ناخالص داخلی سرانه آن، جایگاه مناسبی نداشته و همین مسئله سبب شده این کشور از نظر شاخص ضریب نفوذ، پایین‌تر از متوسط جهانی باشد.

نمودار ۴ - ضریب نفوذ بیمه در کشورهای منتخب در سال ۲۰۱۹ (درصد)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

اما با توجه پتانسیل رشد اقتصادی بسیار بالای چین و بهبود وضعیت اقتصادی گروه‌های متوسط درآمدی در این کشور، در کنار گسترش پروژه‌های زیر ساختی و افزایش تولید ناخالص داخلی انتظار می‌رود ضریب نفوذ بیمه در این کشور طی سال‌های آینده به میزان قابل توجهی افزایش پیدا کند.

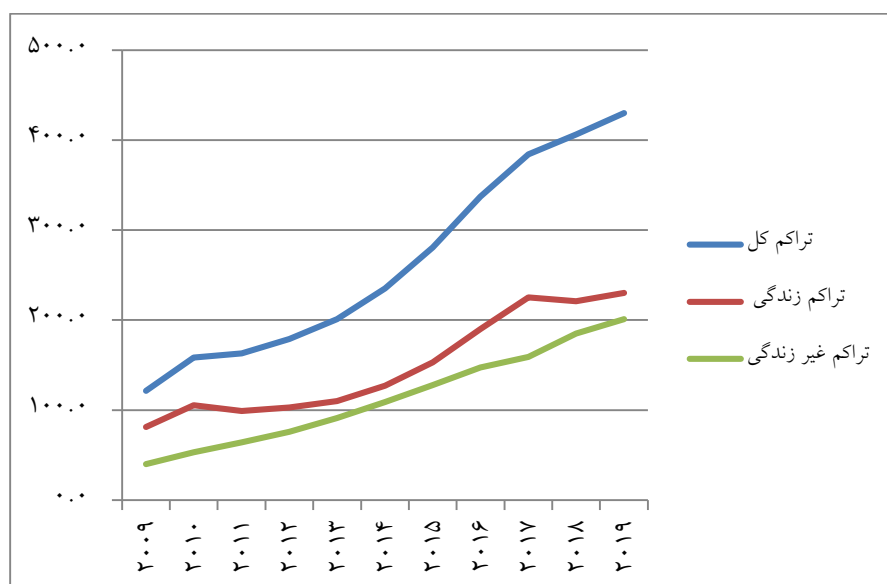
توسعه شهرنشینی و افزایش ثروت گروه‌های مختلف درآمدی، به سرعت در حال ایجاد یک بخش متمدول در چین است که با رشد اقتصادی فزاینده در این کشور ادامه می‌یابد. این عامل به ویژه در بخش بیمه‌های زندگی سبب خواهد شد، این گروه درآمدی اکثریت حق بیمه‌های زندگی را تا سال ۲۰۲۵ به خود اختصاص دهند. صورت ادامه روند فزاینده زندگی شهرنشینی طی سال‌های آتی و با ورود افراد از زندگی سنتی روستایی به زندگی صنعتی و شهرنشینی انتظار می‌رود، اولین محصولات بیمه‌ای توسط آنها خریداری و بخش جدیدی از مشتریان به بازار بیمه شد. همین امر سبب افزایش ضریب نفوذ بیمه در این کشور می‌شود.

براساس پیش‌بینی‌های انجام شده انتظار می‌رود جمعیت چینی‌های بالای ۴۵ سال طی سال‌های آینده حدود ۳ درصد در سال افزایش یابد، این در حالی است که تعداد افراد جوان همچنان رو به کاهش است. تغییرات هرم سنی در چین منجر به تقاضای بیشتر برای محصولات بهداشتی و پوشش‌های بیمه بازنشستگی خواهد شد، که می‌توان شاخص ضریب نفوذ بیمه در این کشور را تحت تاثیر قرار دهد. دولت چین در راستای حمایت از بازنشستگان، قوانین و مقررات حمایتی را وضع نموده است تا از این طریق پوشش‌های بیمه‌ای بازنشستگی برای جامعه هدف افزایش پیدا کند. افزایش تقاضا برای پوشش‌های بیمه بازنشستگی در چین سبب بهبود شاخص ضریب نفوذ بیمه خواهد شد.

در این کشور تغییر در رویکردهای مراقبت‌های بهداشتی و سلامت در چین طی سال‌های اخیر، نمایانگر فرصت‌های زیادی جهت بهبود در شرایط بیمه‌های درمان است. پوشش بهداشت عمومی در چین طی سال‌های اخیر بیش از ۹۵ درصد از جمعیت چین را شامل می‌شود (اما پوشش بیمه تکمیلی بیشتر توسط مشتریان با درآمد بالا که به دنبال پوشش‌های بیمه اضافی هستند درخواست می‌شود). این مسئله زمینه برای تقاضای پوشش‌های زندگی و درمان در چین را افزایش داده که منجر به افزایش ضریب نفوذ بیمه در این کشور خواهد شد.

همانطور که در بالا به آن اشاره شد در کنار شاخص ضریب نفوذ بیمه، شاخص سطح تراکم نیز به عنوان یکی از شاخص‌های مهم توسعه یافتگی در صنعت بیمه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این شاخص از نسبت حق بیمه به جمعیت (حق بیمه سرانه) محاسبه می‌شود. همانطور که در نمودار شماره ۳ مشاهده می‌شود سطح تراکم بیمه در چین طی ۱۰ سال گذشته پس از فرایند آزادسازی، روندی رو به رشد داشته است به گونه‌ای که این شاخص از سطح ۲۰۱۲۱ دلار در سال ۲۰۰۹ به رقم ۴۳۰ دلار در سال ۲۰۱۹ رسیده است و در فاصله دوره زمانی ۱۰ ساله مذکور این شاخص به میزان ۲۵۴/۷۸ درصد رشد داشته است.

نمودار ۵- تراکم بیمه چین در بخش بیمه‌های زندگی و غیرزندگی (دلار)

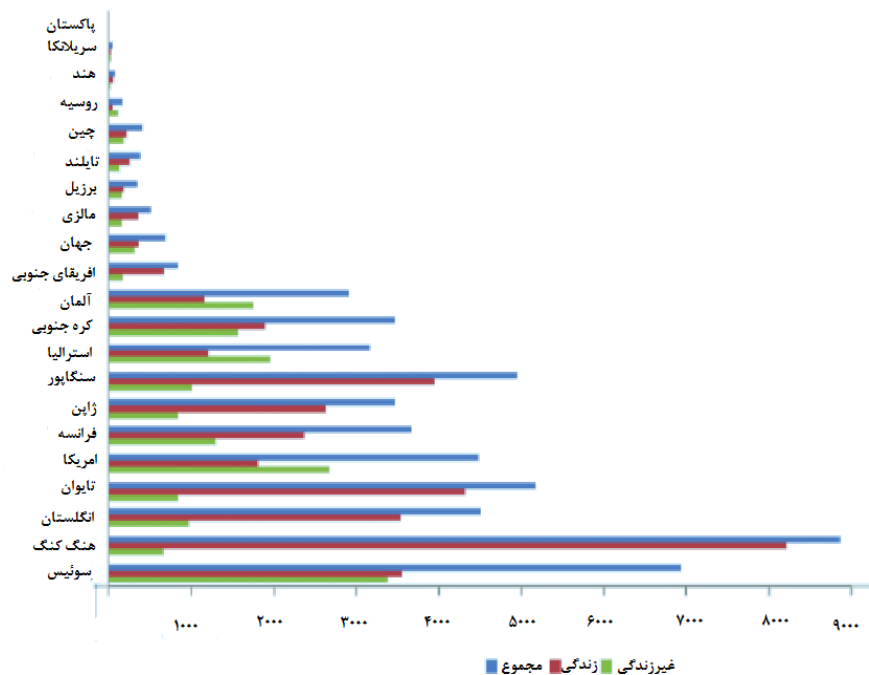

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

همانطور که در نمودار شماره ۶ مشاهده می‌شود، چین از نظر شاخص تراکم بیمه در بین ۲۰ کشور اول دنیا جای دارد. قرار گرفتن چین در این جایگاه حاکی از توسعه یافتگی صنعت بیمه، علیرغم جمعیت زیاد این کشور است. با وجود جایگاه نسبتاً مناسب چین از نظر شاخص تراکم، همچنان این شاخص از متوسط جهانی فاصله دارد.

با توجه به گسترش و شیوع بیماری کووید ۱۹ در چین و سایر کشورهای جهان نگرانی مردم در مورد سلامت و سایر خطرات مرتبط با آن بیشتر شده است لذا شرایط فعلی فرصتی بسیار مغتنم برای این کشور جهت آموزش بیشتر و ارتقاء فرهنگ بیمه در راستای بهبود شاخص تراکم و ضریب نفوذ بیمه است.

نمودار ۶- تراکم بیمه در کشورهای منتخب در سال ۲۰۱۹ (دلار)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

۴-۴- بخش بیمه‌های زندگی در چین

امروزه صنعت بیمه در چین یک صنعت شکوفا با تعداد زیاد بازیگران داخلی و بین‌المللی است. بخش بیمه در این کشور با همکاری بخش دولتی و خصوصی با هدف گسترش پوشش و افزایش آگاهی و شناخت مردم نسبت به خدمات بیمه‌ای فعالیت می‌کند. در سال‌های ابتدایی شکل‌گیری صنعت بیمه در چین، بیمه‌های آتش‌سوزی و دریایی جزء اصلی‌ترین رشته‌های بیمه تجاری در این کشور بودند. اما با گذشت زمان و رشد و توسعه صنعت بیمه در این کشور، بیمه‌های زندگی به عنوان یکی از اصلی‌ترین محصولات بازار بیمه چین ارائه می‌شد.

بیمه‌های زندگی در چین، برای اولین بار توسط بیمه‌گران خارجی فعال در چین در دهه ۱۸۷۰ به اتباع خارجی مقیم چین در شانگهای فروخته شدند. شرکت بیمه سان لایف^۱ از کانادا پیشگام توسعه بازار بیمه‌های زندگی در چین بود و اولین بیمه نامه زندگی را در این کشور فروخت. به مرور فعالیت شرکت‌های بیمه زندگی چینی در این زمینه گسترش یافت و از اوایل قرن بیستم اولین شرکت‌های بیمه زندگی کاملاً چینی شروع به فعالیت

¹ sun life

کردند، که از برجسته‌ترین آن‌ها می‌توان از انجمن بیمه اتحادیه چین^۱ که در سال ۱۹۱۲ تاسیس شد و شرکت بیمه زندگی ونوس^۲ که در سال ۱۹۱۴ تاسیس شد. در آن زمان تقاضا برای بیمه‌های زندگی بسیار کم بود. دلیل اصلی آن هم دیدگاه سنتی چینی‌ها در مورد مرگ و همچنین عدم ساز و کاری برای تایید صحیح ادعاهای مرگ، چالش‌های بزرگی را به وجود آورد. هم چنین به دلیل سیستم خاص خانواده‌های چینی، اولین بیمه‌نامه‌های فروخته شده با موفقیت کمی همراه بودند.

تغییر در بازار بیمه‌های زندگی چین زمانی آغاز شد که بانک‌های بزرگ چین با حمایت دولت شروع به تاسیس شرکت‌های بیمه و ارائه بیمه نامه به مشتریان خود در پایان دهه ۱۹۲۰ نمودند. با افزایش میل به پس‌انداز بین مردم چین، محصولات بیمه پس‌انداز محور در بازار چین با اقبال عمومی مواجه شدند. امروزه اهمیت و جایگاه بیمه زندگی در بین مردم چین شناخته‌تر شده است. به دلیل وجود رقابت، محصولات جدید نوآورانه بیمه زندگی وارد بازار می‌شوند. شرکت‌های بیمه زندگی خدمات بیمه‌ای بهتری را به مصرف کنندگان ارائه می‌دهند. این یک نشانه مثبت برای اقتصاد چین از نظر درآمد ملی و فرصت‌های اشتغال است. در این قسمت به بررسی مجموع حق بیمه تولیدی و سهم بازار بیمه‌های زندگی تعداد شرکت‌های بیمه زندگی فعالی در چین و ضریب نفوذ و تراکم در بازار بیمه چین خواهیم پرداخت.

۴-۴-۱- حق بیمه تولیدی، بیمه‌های زندگی

بیمه زندگی در بسیاری از کشورها در مقابل خطرات احتمالی ارائه می‌شود، ولی در چین هنوز به عنوان پس‌انداز و سرمایه گذاری، نقش اصلی را ایفا می‌کند، فراهم آوردن نیازمندی‌های دوران بازنشستگی برای جمعیت مسن کشور، تنها با ارتقا و مدیریت بازار سرمایه، توسط دولت امکان پذیر است.

در حال حاضر، مؤسسات تحت مالکیت دولت و کمپانی‌های بزرگ در مراکز شهری، مسئول فراهم آوردن مراقبت‌های بهداشتی و در نظر گرفتن مقرری برای کارگران و خانواده هایشان هستند. این برنامه‌ها براساس تعهد کارفرما، بر پایه پرداخت تدریجی و برای استفاده کارگران روزمزد و مستمری بگیران بازنشسته است. این سیستم، اشکال بزرگی که دارد این است که مؤسسات تحت مالکیت دولت در زمان زیان، سرمایه‌هایی را که برای دوران بازنشستگی شان در نظر گرفته‌اند، صرف می‌کنند. از سوی دیگر، بسیاری از مردم چین از سیستم

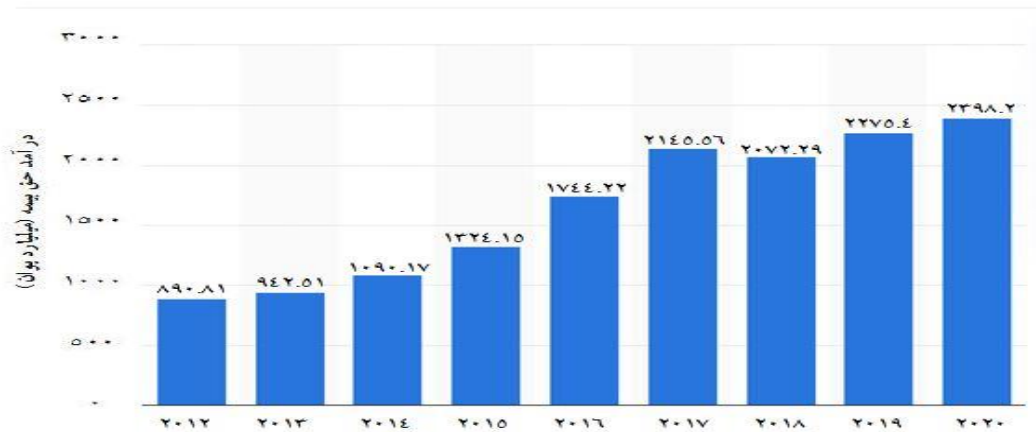
1. China united assurance society

2. Venus life insurance company

مستمری بگیری خارج شده و هیچ نوع در آمد قانونی دیگری برای دوران بازنشستگی شان ندارند. بنابراین، سیستم مستمری بگیری با مشکلاتی از قبیل جمعیت انبوه بازنشستگان، مواجه است. به همین دلیل، سیاست تک فرزندی، از سوی دولت در اواخر دهه ۱۹۷۰ مطرح و هزینه فراهم آوردن امنیت اجتماعی برای ۳/۱ میلیارد نفر در کشور مورد توجه قرار گرفت. بنابر آمار بانک جهانی تا سال ۲۰۵۰ از ۲۰۰ میلیون چینی که به سن بازنشستگی (۶۵ سالگی) می‌رسند با سطح در آمد فعلی، تنها یک نفر از سه نفر کارگری که نیاز به حمایت مالی دارد، می‌تواند تحت پوشش قرار گیرد.

صنعت بیمه علاوه بر ایفای نقش در زمینه پس‌انداز بلندمدت، جایگاه مهم دیگری در ارتقای مستمری بازنشستگی دارد. به طور خلاصه چنانچه برنامه‌هایی را به منظور رشد اقتصادی و فراهم آوردن ثبات اجتماعی بلند مدت برای شهروندان در دستور کار خود قرار دهد، لذا توسعه بیمه عمر و بازنشستگی، بسیار حیاتی است. در سال‌های اخیر به دنبال وقوع بحران مالی جهانی، نهاد نظارتی بیمه چین تشویق شرکت‌ها برای فروش بیشتر محصولات بیمه زندگی سنتی به جای بیمه‌های زندگی پس‌انداز و سرمایه‌گذاری را در دستور کار قرار داد و با وجود اینکه بحران مالی جهانی سبب کاهش درآمد شرکت‌های بزرگ بیمه زندگی از جمله چاینالایف و پینگان گردید، اما طبق بررسی‌های صورت گرفته و نتایج بدست آمده از گزارش‌های سالانه سیگما، درآمد حاصل از حق‌بیمه در بخش بیمه‌های زندگی در چین روند فزاینده خود را همچنان ادامه داده به گونه‌ای که در پایان سال ۲۰۲۰ درآمد حق بیمه تولیدی بیمه‌های زندگی چین معادل معادل ۲,۳۹۸ میلیون یوان بود که این مساله رشد ۵/۴ درصدی در این بخش را نشان می‌دهد. همانطور که در نمودار شماره ۷ مشاهده می‌شود، مقدار درآمد حاصل از حق‌بیمه، بیمه‌های زندگی از سال ۲۰۲۰-۲۰۱۲ با رشد سریعی همراه بوده است به گونه‌ای که درآمد حق‌بیمه ۸۹۰/۸۱ میلیارد یوان در سال ۲۰۱۲ به ۲۳۹۸/۲ میلیارد یوان در سال ۲۰۲۰ رسیده است و این مساله حاکی از رشد ۱۶۹ درصدی در این شاخص طی دوره مذکور است.

نمودار ۷- حق بیمه تولیدی بیمه‌های زندگی در چین (واحد میلیارد یوان)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

۴-۲-۴- شرکت‌های بیمه زندگی در چین

طبق بررسی‌های صورت گرفته تعداد ۸۴ شرکت بیمه زندگی در چین فعالیت می‌کنند، که از این تعداد ۵۶ شرکت بیمه داخلی و ۲۸ شرکت بیمه خارجی هستند. در بازار بیمه‌های زندگی چین ۲۱۰۸۵۰۲/۶ میلیون یوان از مجموع حق بیمه تولیدی توسط شرکت‌های بیمه داخلی تولید شده و این شرکت‌ها ۹۳/۱۳ درصد از سهم بازار بیمه‌های زندگی را به خود اختصاص داده‌اند. ۶/۸۷ درصد از سهم بازار بیمه‌های زندگی چین به شرکت‌های بیمه خارجی با حق بیمه تولیدی ۱۵۵۵۳۵ میلیون یوان اختصاص می‌یابد.

پنج شرکت بیمه چاینا لایف^۱، پینگ ان لایف^۲، آن‌بنگ لایف^۳، چاینا پسیفیک لایف^۴، تای کانگ^۵ جزء ۵ شرکت برتر بیمه‌های زندگی در چین هستند که با حق بیمه تولیدی ۵/۱۱۹۲۲۸۶ میلیون یوان، ۵۳/۹ درصد از سهم بازار بیمه‌های زندگی چین را به خود اختصاص داده‌اند.

در جدول شماره ۶ و ۷ به ترتیب لیست شرکت‌های بیمه زندگی داخلی و خارجی چین به همراه حق بیمه تولیدی هر یک از شرکت‌ها در کنار سهم بازار آنها نشان داده شده است.

^۱.china life

^۲.Ping an life

^۳.Anbang life

^۴.China pacific life

^۵.Tai kang

جدول ۶ - مجموع حق بیمه تولیدی و سهم بازار شرکت‌های بیمه زندگی داخلی چین

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱	**China Life	۴۴۹۹۸۹	۱۹/۸۸
۲	Ping An Life	۲۹۷۹۰۷/۱	۱۳/۱۶
۳	Anbang Life	۱۸۹۳۰۳/۸	۸/۳۶
۴	China Pacific Life	۱۵۳۳۴۵/۵	۶/۷۷
۵	Tai Kang	۱۰۱۷۴۱/۱	۴/۴۹
۶	PICC Life	۹۸۱۴۶/۷	۴/۳۴
۷	Taiping	۹۷۷۵۷/۸	۴/۳۲
۸	New China Life	۸۹۸۴۰/۳	۳/۹۷
۹	Huaxia Life	۷۴۱۹۴/۷	۳/۲۸
۱۰	Sino-Life	۷۱۱۲۴/۵	۳/۱۴
۱۱	Sunlight Life	۴۲۳۸۱/۴	۱/۸۷
۱۲	Tian An Life	۴۱۴۷۰	۱/۸۳
۱۳	Guohua Life	۴۰۳۳۰/۹	۱/۷۸
۱۴	China Post Life	۳۷۸۳۸	۱/۶۷
۱۵	Hexie Health	۳۵۹۷۱/۸	۱/۵۹
۱۶	Qian Hai Life	۲۸۶۲۰/۹	۱/۲۶
۱۷	Aeon Life	۲۶۵۱۳/۴	۱/۱۷
۱۸	CCB-Life	۲۵۰۷۳/۴	۱/۱۱
۱۹	Junkang Life	۲۲۷۲۹/۸	۱
۲۰	ABC Life	۲۲۵۳۱/۸	۱
۲۱	Union Life	۱۹۹۸۰/۷	۰/۸۸
۲۲	PICC Health	۱۷۸۲۰/۹	۰/۷۹
۲۳	Happy Life	۱۷۶۸۹/۴	۰/۷۸
۲۴	Ping An Annuity	۱۴۳۶۱/۱	۰/۶۳

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۲۵	Sinatay Life	۹۹۵۶/۱	۰/۴۴
۲۶	Min Sheng	۹۱۴۲/۵	۰/۴
۲۷	Zhujiang Life	۸۹۷۶/۷	۰/۴
۲۸	Li An Life	۸۱۴۱/۷	۰/۳۶
۲۹	Shanghai Life	۶۰۳۶/۵	۰/۲۷
۳۰	China Life Run Off	۵۳۶۸/۹	۰/۲۴
۳۱	Ji Xiang Life	۵۱۸۶/۱	۰/۲۳
۳۲	Soochow Life	۴۹۹۹	۰/۲۲
۳۳	Taikang Pension	۴۵۹۴/۴	۰/۲
۳۴	Sunlife-Everbright	۴۵۷۵/۲	۰/۲
۳۵	Great Wall Life	۴۰۷۳/۷	۰/۱۸
۳۶	Taiping Pension	۳۸۱۴/۶	۰/۱۷
۳۷	Bohai Life	۳۵۵۴/۳	۰/۱۶
۳۸	ZhongRong Life	۳۱۶۸	۰/۱۴
۳۹	Ying Dai Tai He	۲۹۶۱/۹	۰/۱۳
۴۰	Hong Kang Life	۲۷۱۸/۲	۰/۱۲
۴۱	Kunlun Health	۱۲۴۲	۰/۰۵
۴۲	Anbang Pension	۷۶۵/۶	۰/۰۳
۴۳	Guolian Life	۷۳۳/۱	۰/۰۳
۴۴	Trust Mutual Life	۳۵۹/۵	۰/۰۲
۴۵	Hengqin Life	۳۰۹	۰/۰۱
۴۶	China Life Insurance	۲۹۱/۵	۰/۰۱
۴۷	Huagui Life	۲۴۳/۵	۰/۰۱
۴۸	Sino-Conflux Life	۲۲۷/۳	۰/۰۱
۴۹	Merchants Renhe Life	۲۱۲/۳	۰/۰۱

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۵۰	CPIC Allianz Health	۱۲۱/۶	۰/۰۱
۵۱	Fosun Health	۳۳/۹	۰
۵۲	Hetai Life	۲۹/۴	۰
۵۳	Aixin Life	۱/۹	۰
۵۴	China Life Pension	۰	۰
۵۵	Chang Jiang Pension	۰	۰
۵۶	New China Pension	۰	۰

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

جدول ۷- مجموع حق بیمه تولیدی و سهم بازار شرکت‌های بیمه زندگی خارجی چین

ردیف	شرکت‌های بیمه خارجی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱	ICBC-AXA	۳۵۹۲۲/۵	۱/۵۹
۲	Ever Grande Life	۲۱۹۹۱/۹	۰/۹۷
۳	AIA	۱۵۳۳۰/۱	۰/۶۸
۴	BoComm Life	۱۲۵۹۶/۲	۰/۵۶
۵	CMC & CIGNA	۹۳۸۶/۳	۰/۴۱
۶	Citic-Prudential	۹۰۳۶/۷	۰/۴
۷	Metlife	۷۲۴۶/۵	۰/۳۲
۸	Generali-China Life	۷۱۶۱/۹	۰/۳۲
۹	Aviva Cofco	۵۹۵۶/۸	۰/۲۶
۱۰	Manulife-Sinochem	۴۹۹۸/۱	۰/۲۲
۱۱	Huatai Life	۳۵۵۹/۲	۰/۱۶
۱۲	BOB-Cardif Life	۳۱۹۳/۷	۰/۱۴
۱۳	Allianz	۳۰۶۵/۷	۰/۱۴
۱۴	BOC-SAMSUNG Life	۳۰۱۷/۸	۰/۱۳
۱۵	AEGON CNOOC	۲۱۱۴/۸	۰/۰۹

ردیف	شرکتهای بیمه خارجی	حقوق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱۶	Heng An Standard	۲۰۷۹/۳	۰/۰۹
۱۷	PKU Founder Life	۱۶۷۶/۸	۰/۰۷
۱۸	Ping An Health	۱۶۵۷/۵	۰/۰۷
۱۹	GWCS Life	۱۲۴۰/۵	۰/۰۵
۲۰	Lujiazui Cathy Life	۱۱۶۳	۰/۰۵
۲۱	HSBC Life	۹۶۶/۵	۰/۰۴
۲۲	King Dragon Life	۶۹۲/۳	۰/۰۳
۲۳	Pramerica Fosun Life	۴۵۲/۵	۰/۰۲
۲۴	Sino-Korea Life	۳۶۶/۹	۰/۰۲
۲۵	ERGO Life	۳۱۸/۷	۰/۰۱
۲۶	Old Mutual-Guodian	۲۶۸/۶	۰/۰۱
۲۷	HNA Life & Shin Kong	۷۴	۰
۲۸	Sino-French Life	۰/۲	۰
	*Domestic total	۲۱۰۸۵۰۲/۶	۹۳/۱۳
	Foreign/JV total	۱۵۵۵۳۵	۶/۸۷
	Grand total	۲۲۶۴۰۳۷/۶	۱۰۰

Source: Swiss Re Sigma

جدول ۸ - مجموع حقوق بیمه و سهم بازار شرکت‌های بیمه زندگی داخلی و خارجی چین

شرکتهای بیمه	حقوق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
شرکتهای بیمه زندگی داخلی	۲۱۰۸۵۰۲/۶	۹۳/۱۳
شرکتهای بیمه زندگی خارجی	۱۵۵ ۵۳۵	۶/۸۷
جمع کل	۲۲۶۴۰۳۷/۶	۱۰۰

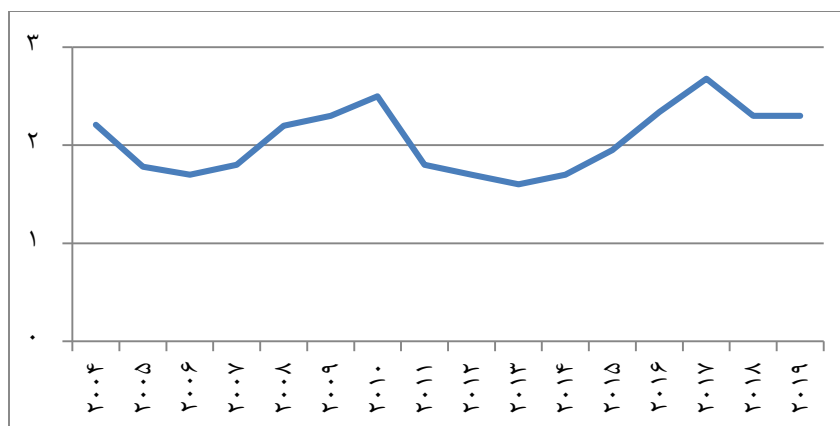
Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

۴-۴-۳- شاخص ضریب نفوذ و تراکم بیمه در بخش بیمه‌های زندگی چین

صنعت بیمه زندگی در چین طی سال‌های اخیر رشد سریعی را تجربه کرده و به عنوان یکی از بزرگترین بازارهای جهان ظاهر شده است. اما با وجود مسیر رو به رشد آن که ناشی از تاثیر فاکتورهای کلان اقتصادی می‌باشد، همچنان در مرحله نوپای توسعه است. ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در این کشور طی سالهای اخیر علیرغم روند فزاینده‌ای که داشته است، اما همچنان از سطح متوسط جهانی پایین‌تر بوده، از آنجا که شاخص ضریب نفوذ معیاری مهم در جهت تعیین میزان توسعه یافتگی صنعت بیمه هر کشور است، لذا بررسی آن می‌تواند روند توسعه بخش بیمه‌های زندگی در چین را نشان دهد. در طول سال‌ها صنعت بیمه زندگی در چین موج‌های متفاوتی را پشت سر گذاشته است. طبق بررسی‌های صورت گرفته، ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در چین از ۲/۲۱ درصد در سال ۲۰۰۴ به رقم ۲/۵ درصد در سال ۲۰۱۰ رسیده است دلیل افزایش شاخص ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در این دوره ارائه محصولات پر بازده با بازده تضمین شده بوده است. از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۳، به علت عملکرد ضعیف سرمایه‌گذاری، شاهد روند کاهشی در شاخص ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در چین بودیم. در سال ۲۰۱۴ مجدد این شاخص روند فزاینده خود را آغاز کرد و در سال ۲۰۱۷ این شاخص به ۲/۶۸ درصد که بالاترین مقدار طی چند سال اخیر بود، رسید اما مجدد در سال ۲۰۱۸ با کاهش ۲/۱۸ درصدی همراه بوده و به رقم ۲/۳ درصد رسیده و در سال ۲۰۱۹ در همین سطح ثابت باقی مانده است.

روند تغییرات شاخص ضریب نفوذ بیمه در بخش بیمه‌های زندگی در چین طی سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۹ در نمودار شماره ۸ نشان داده شده است.

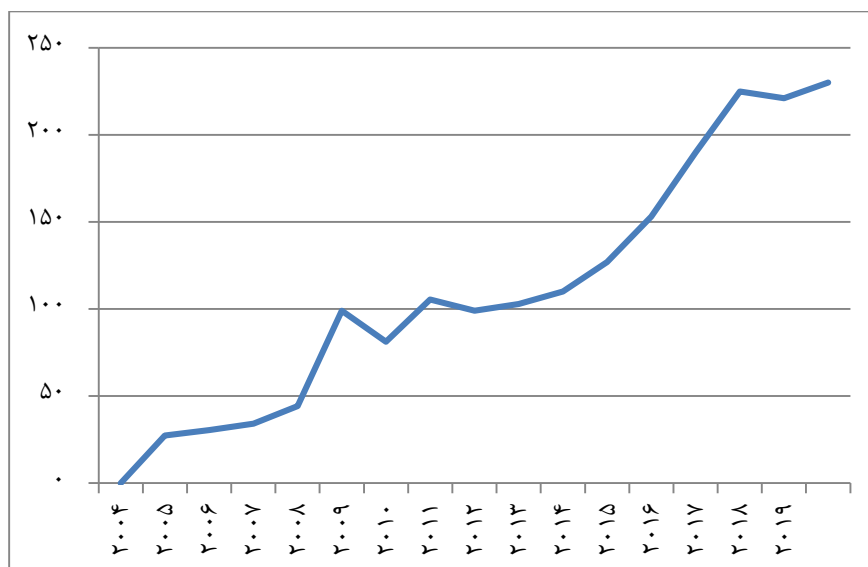
نمودار ۸- ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در چین (درصد)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

در کنار شاخص ضریب نفوذ بررسی شاخص تراکم نیز می‌تواند به شناسایی سطح توسعه یافتگی بیمه‌های زندگی در چین کمک کند. این شاخص از ۲۷/۳ دلار در سال ۲۰۰۴ به ۲۳۰ دلار در سال ۲۰۱۹ رسید در دوره ۱۵ ساله مذکور تراکم بیمه در بخش بیمه‌های زندگی در این کشور همواره روندی فزاینده داشته است به گونه‌ای که طی دوره مذکور این شاخص شاهد رشد ۷۴۲ درصدی بوده است.

نمودار ۹- تراکم بیمه چین در بخش بیمه‌های زندگی (دلار)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

تقاضا برای بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری در چین به دلیل بالا رفتن میانگین سنی افزایش پیدا کرده، تغییر در الگوی زندگی در کنار افزایش و توسعه زندگی شهری و طبقه متوسط در حال ظهور، احساس نیاز بیشتر به پوشش‌های حمایتی را در این کشور بیشتر کرده است. بهبود وضعیت اقتصادی مردم چین ناشی از افزایش تولید و بالا رفتن تولید ناخالص داخلی از دیگر عوامل تاثیر گذار بر مقدار تقاضا برای بیمه‌های زندگی است، همه این عوامل در کنار هم منجر به روند صعودی شاخص ضریب نفوذ و تراکم بیمه‌های زندگی در این کشور شده است. اما علیرغم روند فزاینده شاخص‌های ضریب نفوذ و تراکم بیمه در چین همچنان این شاخص‌ها از متوسط جهانی فاصله زیادی دارد. با توجه به محصولات سرمایه‌گذاری متفاوت موجود در بازار چین، بیمه‌های زندگی در مقایسه با سایر انواع سرمایه‌گذاری‌ها از جذابیت لازم برای بیمه‌گذاران برخوردار نبوده است. علاوه بر این، کانال‌های توزیع موجود در چین با مشکلات ساختاری بسیاری روبرو هستند و آمادگی لازم برای تامین نیاز مصرف کنندگان چینی را ندارند، به عنوان مثال استخدام نمایندگان بیمه، به ویژه در شهرهای بزرگ به شدت دشوار

است، زیرا فرصت‌های شغلی بهتری برای آنها وجود دارد در نتیجه تقاضا برای پوشش‌های بیمه کندتر و به تبع آن ضریب نفوذ و تراکم بیمه پایین‌تر خواهد بود. بیمه‌های زندگی در چین می‌تواند از پس این چالش‌ها برآیند اما کار زیادی در پیش دارند.

۴-۵- بیمه‌های غیر زندگی در چین

بیمه‌های غیر زندگی در چین یکی از توسعه یافته‌ترین بازارهای بیمه در جهان است که طی سال‌های اخیر مسیر رو به رشد خود را به سرعت طی کرده و از نظر درآمد حاصل از حق‌بیمه در جایگاه دوم جهان بعد از ایالات متحده قرار دارد. بخش بیمه‌های غیر زندگی در چین تابع قانون بیمه خلق چین^۱ می‌باشد. این قانون برای اولین بار در سال ۱۹۹۵ تصویب شد و چهار بار، در اکتبر ۲۰۰۲، فوریه ۲۰۰۹، آگوست ۲۰۱۴ و اخیراً در آوریل ۲۰۱۵ اصلاح شد. آخرین اصلاحات انجام شده در قانون بیمه چین پیرامون مساله آزادسازی فرایندها می‌باشد که بر مقررات زدایی و نوآوری در بیمه متمرکز است.

پس از اصلاحات قانونی و آزادسازی در بازار بیمه چین صنعت بیمه در این کشور، مسیر رو به رشد خود را با سرعت بیشتری طی نمود. از سال ۱۹۸۰ و همزمان با بازنگری در صنعت بیمه چین، بیمه‌گری در این کشور به ویژه در بخش بیمه‌های غیرزندگی پیشرفت بسیار خوبی داشته است.

صنعت بیمه چین در ایجاد ثبات اقتصادی این کشور نقش بسزایی داشته است، چرا که به عنوان یکی از اهرم‌های اقتصادی این کشور، به واسطه نقشی که در جبران خسارت دارد سبب شده خسارت دیدگان به سرعت بتوانند وضعیت قبل از حادثه خود را بازیابند. از آنجا که هر دارایی بیانگر یک ارزش مالی است که وابسته به کالای مذکور است، لذا اگر دارایی آسیب ببیند یا به طور کامل از بین برود ضرر مالی برای آن به همراه خواهد داشت. این خسارات به دلیل آنکه ثبات مالی دارنده اموال مذکور را تهدید می‌کند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در بازار بیمه چین به عنوان یکی از صنایع پیشرو در این کشور بیمه‌های غیرزندگی، اهمیت و جایگاه ویژه‌ای دارد. در این کشور پوشش‌های متنوعی ارائه می‌شود که عمده‌ترین آنها شامل، بیمه درمان، بیمه مسافرتی، بیمه اتومبیل (شخص ثالث و بدنه)، بیمه دریایی، بیمه منازل مسکونی، بیمه‌های بازرگانی، بیمه کشاورزی، بیمه سایبری، بیمه حوادث و ... است. در این قسمت به بررسی مجموع حق‌بیمه و سهم بازار

¹The insurance law of the people's public of china

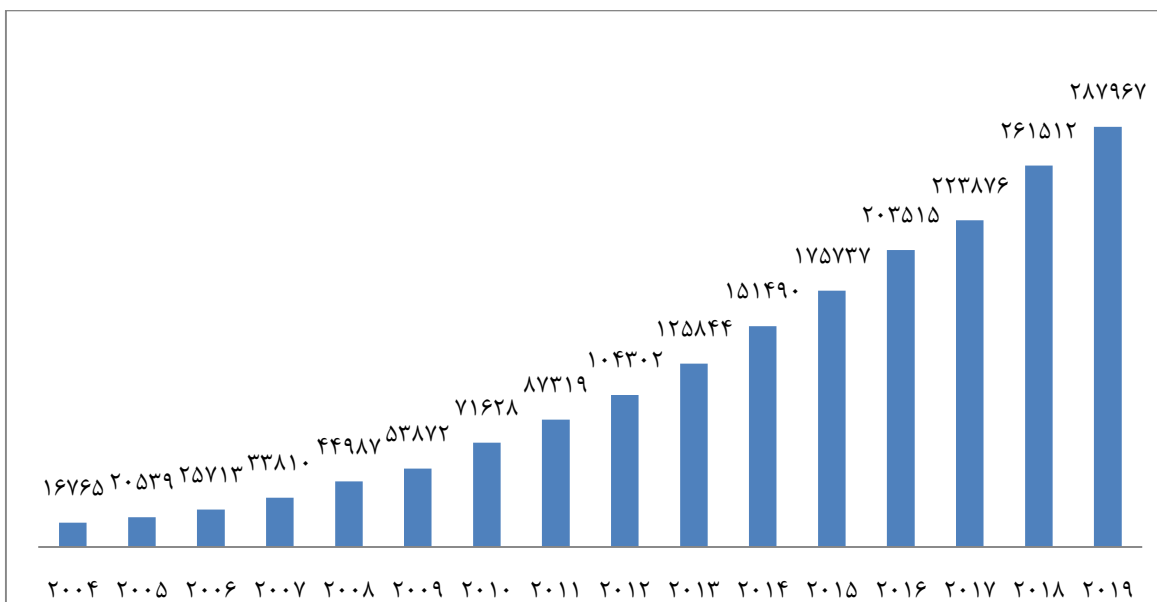
بیمه‌های غیرزندگی، تعداد شرکت‌های بیمه غیرزندگی فعال در چین و ضریب نفوذ و تراکم بیمه در بازار بیمه چین خواهیم پرداخت.

۴-۵-۱- حق بیمه تولیدی و سهم بازار بیمه‌های غیرزندگی

طبق بررسی‌های صورت گرفته و نتایج بدست آمده از گزارشات سالانه سیگما، درآمد حاصل از حق بیمه در بخش بیمه‌های غیر زندگی در چین از ۲۶۱۵۱۲ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ به رقم ۲۸۷۹۶۷ میلیون دلار در سال ۲۰۱۹ رسیده است و این امر حاکی از رشد ۱۰ درصدی در مقدار حق بیمه تولیدی طی دوره زمانی مذکور می‌باشد.

حق بیمه تولیدی چین در بخش بیمه‌های غیر زندگی طی سال‌های ۲۰۰۴-۲۰۱۹ در نمودار شماره ۱۰ نشان داده شده است.

نمودار ۱۰- حق بیمه تولیدی در بخش بیمه‌های غیر زندگی (میلیون دلار)

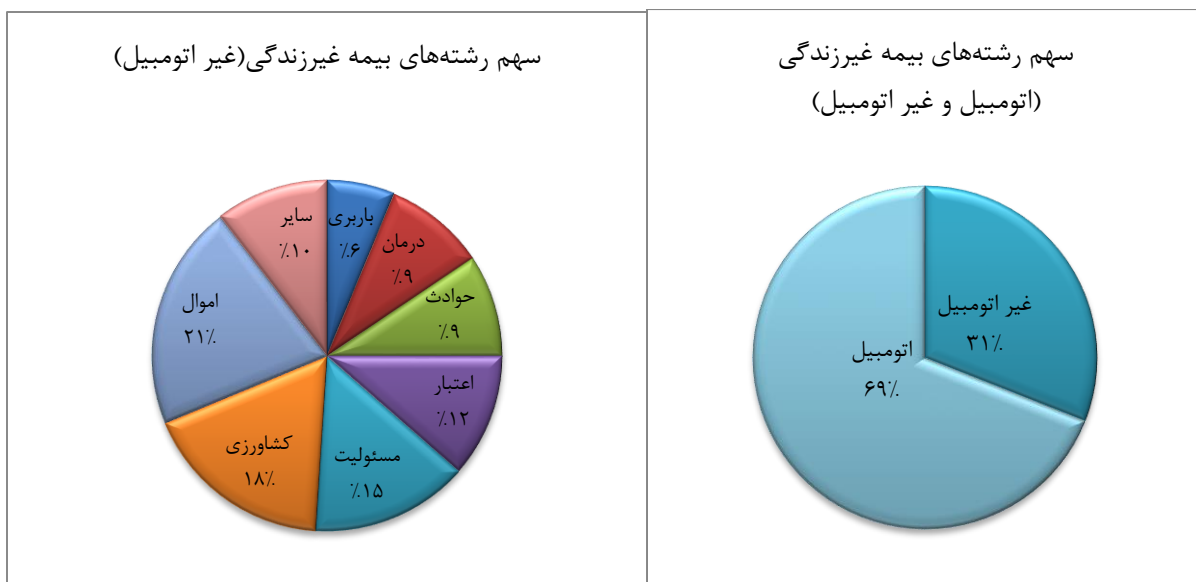
Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

نمودار شماره ۱۱ ترکیب بازار بیمه‌های غیر زندگی چین را از سال ۲۰۰۲ تا سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. همانطور که در این نمودار نشان داده شده است، بیمه‌های اتومبیل با سهم ۶۹ درصدی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند و ۳۱ درصد باقی مانده متعلق به سایر رشته‌های غیرزندگی می‌باشد. به علت سهم بالای

حق‌بیمه تولیدی در رشته بیمه‌های اتومبیل، از نموداری مجزا برای نشان دادن ترکیب حق بیمه‌های تولیدی سایر رشته‌های بیمه‌ای به غیر از اتومبیل استفاده می‌شود. طبق این نمودار، بیمه‌های اموال و بیمه محصولات کشاورزی، در جایگاه دوم و سوم بالاترین حق‌بیمه‌های تولیدی غیرزندگی بعد از بیمه‌های اتومبیل هستند که به ترتیب ۶/۵ درصد و ۵/۶ درصد از حق‌بیمه تولیدی بیمه‌های غیرزندگی را به خود اختصاص می‌دهند. ۱۹ درصد باقی مانده بین سایر رشته‌های اموال تقسیم می‌شوند. دلیل بالا بودن سهم بیمه‌های اتومبیل بین انواع رشته‌های بیمه غیر زندگی در چین، اجباری بودن این پوشش می‌باشد. همین مساله سبب شده با وجود تعداد زیاد خودروهای موجود در این کشور به ویژه در شهرهای بزرگی مانند پکن و شانگهای، بیمه‌های اتومبیل بالاترین سهم بازار بیمه‌های غیرزندگی را به خود اختصاص داده‌اند. از طرفی با توجه به آزادسازی تعرفه‌ها در پوشش‌های بیمه اتومبیل که سبب افزایش رقابت بین شرکت‌های مختلف بیمه شده است، انتظار می‌رود حق بیمه‌های تولیدی در این رشته همچنان روندی صعودی داشته باشد.

نمودار ۱۱- ترکیب حق‌بیمه تولیدی در بخش بیمه‌های غیر زندگی (درصد)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

عوامل مختلفی سبب رشد و تحریک بازار بیمه‌های غیر زندگی در چین شده، که عمده ترین این عوامل شامل افزایش تقاضا برای محصولات بخش‌های مرتبط با بیمه مانند صنعت خودرو و بخش مراقبت‌های بهداشتی می‌باشد.

جدا از صنعت خودرو رشد آگاهی بهداشتی و افزایش تمایل به مراقبت‌های بهداشتی پیشگیرانه، تقاضا بخش درمانی در چین را بهبود بخشیده و سبب رشد در این بازار شده است.

۴-۵-۲- شرکت‌های بیمه غیرزندگی در چین

طبق بررسی‌های صورت گرفته تعداد ۸۴ شرکت بیمه غیرزندگی در چین فعالیت می‌کنند، که از این تعداد ۶۲ شرکت بیمه داخلی و ۲۲ شرکت بیمه خارجی هستند. در بازار بیمه‌های غیرزندگی ۷۶۶۳۸۰/۸ میلیون یوان از مجموع حق بیمه تولیدی توسط شرکت‌های بیمه داخلی تولید شده و این شرکت‌ها ۹۸/۰۴ درصد از سهم بازار بیمه‌های غیرزندگی را به خود اختصاص داده اند. ۱/۹۶ درصد از سهم بازار بیمه‌های غیرزندگی چین به شرکت‌های بیمه خارجی با حق بیمه تولیدی ۱۵۳۰۶/۵ میلیون یوان اختصاص می‌یابد.

جدول ۹ - مجموع حق بیمه و سهم بازار شرکت‌های بیمه غیرزندگی داخلی و خارجی چین

سهم از بازار (درصد)	حق بیمه مستقیم (میلیون یوان)	شرکت‌های بیمه
۹۸/۰۴	۷۶۶۳۸۰/۸	شرکت‌های بیمه زندگی داخلی
۱/۹۶	۱۵۳۰۶/۵	شرکت‌های بیمه زندگی خارجی
۱۰۰	۷۸۱۶۸۷/۳	جمع کل

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

پنج شرکت بیمه PICC، پینگ ان^۱، چاینا پسیفیک^۲، چاینا لایف پی‌اند‌سی^۳، چاینا یونایتد^۴ جزء ۵ شرکت برتر بیمه‌های غیرزندگی در چین هستند که با حق بیمه تولیدی ۵۷۴۵۲۷/۳ میلیون یوان، ۷۳/۵ درصد از سهم بازار بیمه‌های زندگی چین را به خود اختصاص داده اند.

در جدول شماره ۱۰ و ۱۱ به ترتیب لیست شرکت‌های بیمه غیرزندگی داخلی و خارجی چین به همراه حق بیمه تولیدی هر یک از شرکت‌ها در کنار سهم بازار آنها نشان داده شده است.

¹.Ping an

².China pacific

³.China Life P&C

⁴.China United

جدول ۱۰ - مجموع حق بیمه تولیدی و سهم بازار شرکت‌های بیمه غیرزندگی داخلی چین

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱	PICC	۲۶۱۶۳۳	۳۳/۴۷
۲	Ping An	۱۵۷۵۰۷	۲۰/۱۵
۳	China Pacific	۷۶۹۵۵/۹	۹/۸۴
۴	China Life P&C	۴۷۸۲۶/۸	۶/۱۲
۵	China United	۳۰۶۰۴/۶	۳/۹۲
۶	China Continental	۲۷۵۲۷/۵	۳/۵۲
۷	Sunshine P&C	۲۴۵۲۷/۳	۳/۱۴
۸	Tai Ping	۱۵۹۳۱/۲	۲/۰۴
۹	Sinosure	۱۱۷۱۶/۲	۱/۵
۱۰	Tianan	۱۰۵۶۹/۳	۱/۳۵
۱۱	SinoSafe	۸۳۴۳	۱/۰۷
۱۲	Yingda P&C	۷۰۹۱/۷	۰/۹۱
۱۳	Yong An	۶۸۵۵/۶	۰/۸۸
۱۴	Huatai	۵۹۱۰/۵	۰/۷۶
۱۵	Anbang	۵۱۸۳/۷	۰/۶۶
۱۶	Alltrust	۴۹۵۰/۶	۰/۶۳
۱۷	Guoyuan Agricultural	۴۳۳۶/۷	۰/۵۵
۱۸	An Hua Agricultural	۴۲۰۲/۳	۰/۵۴
۱۹	ZhongAn online P&C	۴۱۶۷/۵	۰/۵۳
۲۰	BOC Insurance	۴۰۸۰/۹	۰/۵۲
۲۱	Zking P&C	۳۷۳۰/۵	۰/۴۸
۲۲	Dinghe P&C	۳۱۲۲/۲	۰/۴
۲۳	Sunlight Agricultural	۳۰۵۴/۷	۰/۳۹
۲۴	Du Bang	۳۰۰۸/۹	۰/۳۸
۲۵	Ancheng	۲۹۷۵/۶	۰/۳۸
۲۶	Bohai P&C	۲۷۶۶/۴	۰/۳۵

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۲۷	Zheshang P&C	۲۶۴۶	۰/۳۴
۲۸	Xinda P&C	۲۳۱۴/۲	۰/۳
۲۹	Chang An Property & Liability	۲۲۸۹/۳	۰/۲۹
۳۰	API	۲۱۵۴/۴	۰/۲۸
۳۱	Funde P&C	۱۴۹۱/۸	۰/۱۹
۳۲	Beibu Gulf P&C	۱۴۷۲/۵	۰/۱۹
۳۳	TK.on Insurance	۱۲۷۱/۴	۰/۱۶
۳۴	Tai Shan P&C	۱۰۴۶	۰/۱۳
۳۵	Jintai P&C	۱۰۲۳/۶	۰/۱۳
۳۶	Huahai P&C	۹۹۲/۶	۰/۱۳
۳۷	China Coal P&C	۹۷۲/۲	۰/۱۲
۳۸	Zhongyuan Agricultural	۹۱۸/۸	۰/۱۲
۳۹	Urtrust Insurance	۹۱۷	۰/۱۲
۴۰	Huanong	۸۹۴/۵	۰/۱۱
۴۱	Anxin Agricultural	۸۲۶/۷	۰/۱۱
۴۲	Chengtai P&C	۷۰۱/۴	۰/۰۹
۴۳	An Insurance	۶۵۷/۴	۰/۰۸
۴۴	Yanzhao P&C	۶۲۸/۸	۰/۰۸
۴۵	Changjiang P&C	۶۰۴/۲	۰/۰۸
۴۶	China Railway Captive	۵۱۶/۱	۰/۰۷
۴۷	Petro-China Captive	۴۶۹/۱	۰/۰۶
۴۸	Xin'an Auto	۳۸۲/۶	۰/۰۵
۴۹	Xinjiang Qianhai United P&C	۳۷۳/۷	۰/۰۵
۵۰	Answern P&C	۳۶۸	۰/۰۵
۵۱	Hengbang Property	۳۴۵/۵	۰/۰۴
۵۲	Qomolangma P&C	۳۰۵/۲	۰/۰۴
۵۳	Haixia Goldenbridge Insurance	۲۷۰/۲	۰/۰۳

ردیف	شرکت‌های بیمه داخلی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۵۴	Zhonglu P&C	۲۴۳/۹	۰/۰۳
۵۵	COSCO Captive	۱۷۶/۶	۰/۰۲
۵۶	Jiulong Property Insurance	۱۳۸	۰/۰۲
۵۷	Donghai Shipping Insurance	۱۲۳/۲	۰/۰۲
۵۸	Sunshine Yurong C&G	۹۷/۷	۰/۰۱
۵۹	Union P&C	۷۳/۷	۰/۰۱
۶۰	CCB P&C	۵۰/۸	۰/۰۱
۶۱	Public Mutual	۴۳/۲	۰/۰۱
۶۲	Hero Mutual	۰/۰۱	۰

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

جدول ۱۱ - مجموع حق بیمه تولیدی و سهم بازار شرکت‌های بیمه غیرزندگی خارجی چین

ردیف	شرکت‌های بیمه خارجی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱	AXA Tianping	۵۹۷۹/۶	۰/۷۶
۲	Groupama-AVIC	۱۴۲۵/۸	۰/۱۸
۳	AIG	۱۱۱۷/۴	۰/۱۴
۴	Liberty Mutual	۱۱۱۳/۷	۰/۱۴
۵	Allianz	۷۷۱	۰/۱
۶	Cathay P&C	۷۶۶/۵	۰/۱
۷	Fubong P&C	۷۱۸/۱	۰/۰۹
۸	Samsung	۶۳۵/۹	۰/۰۸
۹	Generali P&C	۴۴۷/۲	۰/۰۶
۱۰	Tokio Marine	۴۰۱/۱	۰/۰۵
۱۱	Zurich	۳۸۵/۳	۰/۰۵
۱۲	Mitsui Sumitomo	۳۴۹/۶	۰/۰۴
۱۳	Chubb	۳۴۶/۳	۰/۰۴
۱۴	Sompo Japan	۲۸۰/۱	۰/۰۴

ردیف	شرکت‌های بیمه خارجی	حق بیمه تولیدی (میلیون یوان)	سهم از بازار (درصد)
۱۵	Starr P&C	۱۵۲/۲	۰/۰۲
۱۶	Swiss Re CorSo	۱۱۲/۶	۰/۰۱
۱۷	Hyundai	۸۹/۹	۰/۰۱
۱۸	LIG	۸۷/۷	۰/۰۱
۱۹	Nipponkoa	۴۷/۷	۰/۰۱
۲۰	Aioi	۴۳/۱	۰/۰۱
۲۱	XL Insurance (China)	۲۸/۹	۰
۲۲	Lloyd's	۶/۹	۰

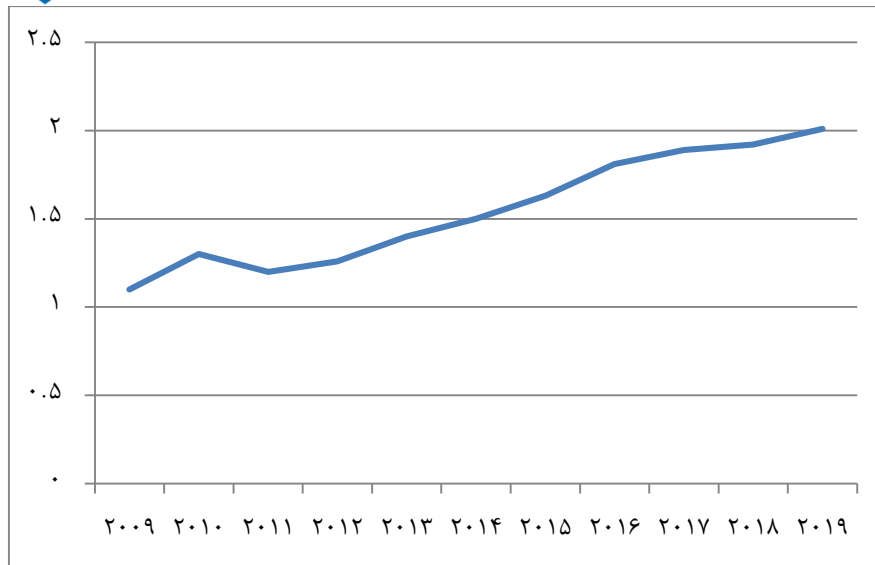
Source: Swiss Re Sigma

۴-۵-۳- شاخص ضریب نفوذ و تراکم در بخش بیمه‌های غیرزندگی در چین

صنعت بیمه در چین طی سال‌های اخیر به ویژه در بخش بیمه‌های غیرزندگی رشد چشمگیری داشته است به گونه‌ای که بر اساس حق بیمه تولیدی این بخش از صنعت بیمه به یکی از پنج کشور برتر دنیا تبدیل شده است. قرار گرفتن چین در جایگاه مذکور در پی انتقال چین به اقتصاد سوسیالیست و بازسازی کلی جامعه چین اتفاق افتاد. طی دو دهه گذشته چین شاهد رشد و توسعه زندگی شهری، افزایش خصوصی‌سازی و گشودگی اقتصاد بوده است. چنین تنوعی به ندرت در اقتصادهای پیشرفته دیده می‌شود و همین مساله سبب شکل‌گیری بینش جدیدی در مورد ارتباط بین توسعه بازار بیمه به ویژه در شاخص‌هایی همچون ضریب نفوذ و تراکم با عوامل اقتصادی، اجتماعی شده است.

شاخص ضریب نفوذ و تراکم بیمه از شاخص‌های بسیار مهم نشان دهنده سطح توسعه یافتگی صنعت بیمه در بخش بیمه‌های غیرزندگی است. طی سال‌های گذشته بخش بیمه‌های غیرزندگی در چین موج‌های متفاوتی را پشت سر گذاشته است. طبق بررسی‌های صورت گرفته، همانطور که در نمودار شماره ۱۲ نشان داده شده است، ضریب نفوذ بیمه در بخش بیمه‌های غیرزندگی در چین از ۱/۱ درصد در سال ۲۰۰۹ به رقم ۲/۰۱ درصد در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

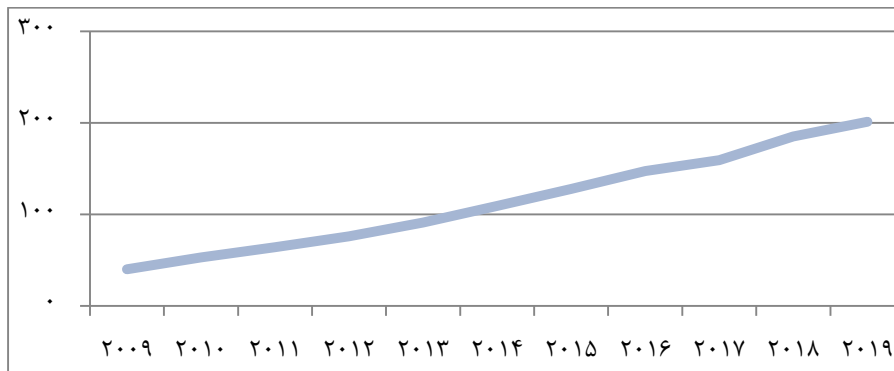
نمودار ۱۲- ضریب نفوذ بیمه‌های غیرزندگی در چین (درصد)

Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

در کنار شاخص ضریب نفوذ، بیمه شاخص تراکم به عنوان یکی از شاخص‌های مهم نشان دهنده سطح توسعه یافتگی در صنعت بیمه مطرح است. همانطور که در نمودار شماره ۱۳ نشان داده شده است، این شاخص در بخش بیمه‌های غیرزندگی چین طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹ همواره روندی صعودی داشته است، به گونه‌ای که از رقم ۴۰ دلار در سال ۲۰۰۹ به رقم ۲۰۱ دلار در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

نمودار ۱۳- تراکم بیمه چین در بخش بیمه‌های غیرزندگی (دلار)

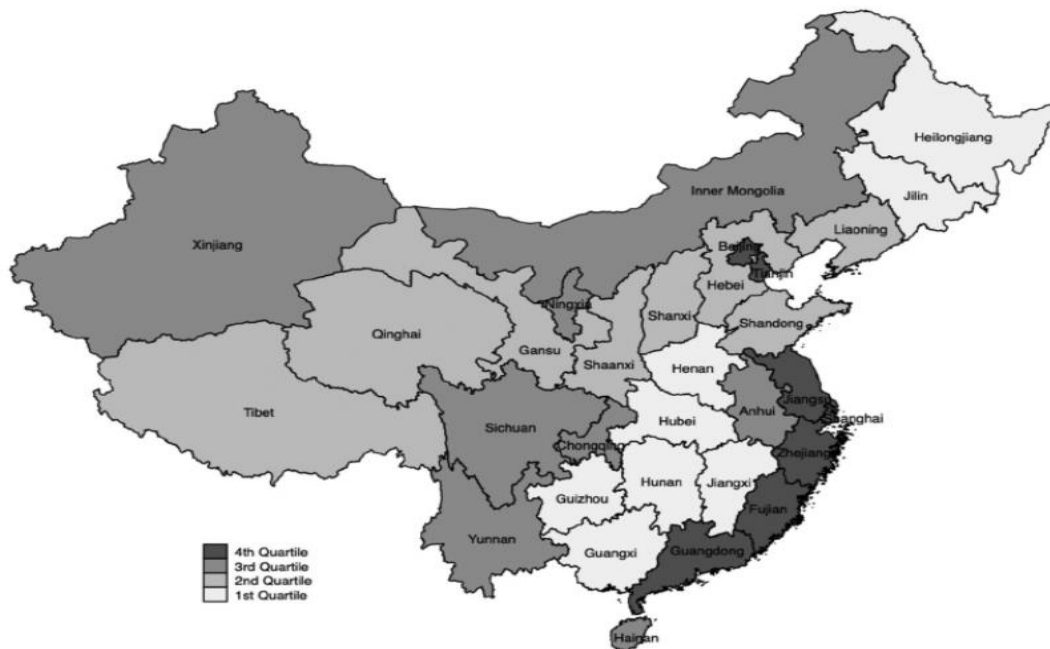
Source: Swiss Re Sigma no 4/2020

طبق نقشه تراکم بیمه‌های غیرزندگی در چین که در شکل شماره ۱ نشان داده شده است، میزان تراکم بیمه در استان‌های مختلف چین در سال ۲۰۱۹ به تصویر کشیده شده است. در این شکل رنگ‌های تیره‌تر نشان دهنده

تراکم بیمه بیشتر و رنگ‌های روشن تر، تراکم بیمه کمتر را نشان می‌دهد. طبق این نمودار در استان‌های پکن، تیانجین و استان‌های ساحل جنوب چین بیشترین تراکم بیمه را دارند.

دلیل بالا بودن تراکم بیمه در این مناطق بالا بودن شاخص‌های مهمی همچون تولید ناخالص داخلی و شاخص‌های مهم اقتصادی در کنار عواملی همچون پیشرفت فرهنگی و بالاتر بودن سطح تحصیلات و... می‌باشد.

شکل ۱- تراکم بیمه به تفکیک استانی در چین

۴-۶- بیمه اتکایی در چین

شرکت‌های بیمه و بیمه‌های اتکایی در چین از سال ۲۰۱۸ و پس از ترکیب و سازماندهی کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین (CBIRC) تحت نظارت این کمیسیون قرار گرفتند.

بازار بیمه اتکایی چین طی سال‌های اخیر ظرفیت بالایی جهت توسعه از خود نشان داده است. بر اساس آمار و اطلاعات موجود کل دارایی‌های شرکت‌های بیمه اتکایی چین تا پایان ژوئن ۲۰۲۰ به ۵۱۳/۳ میلیارد یوان رسیده است که در مقایسه با ژانویه ۲۰۲۰، ۲۰/۵ درصد افزایش داشته است.

بازار بیمه اتکایی چین طی سال‌های اخیر در یک فضای رقابتی کاملاً آزاد به طور پیوسته مسیر رو به رشد و توسعه را طی نموده است. مقیاس بازار بیمه اتکایی چین طی سال‌های اخیر به سرعت رشد کرده و نوآوری در ارائه پوشش‌های مختلف در آن به تدریج تسریع شده است. بیمه اتکایی عملکرد پایدار صنعت بیمه را در هر کشور تضمین می‌نماید و ضمن آنکه در خدمت توسعه اقتصادی و حاکمیت اجتماعی آن کشور است، اهداف استراتژیک ملی را پیش می‌برد. در نوامبر سال ۲۰۱۹ اولین دوره کنفرانس بین‌المللی بیمه اتکایی شانگهای برگزار شد که ارتباطات مربوط به بیمه اتکایی بین‌المللی در چین را ایجاد کرد و سبب افزایش میزان تأثیرات بازار بیمه اتکایی چین در سطح بین‌الملل شد.

شرکت‌های بیمه اتکایی خارجی به شدت به توسعه بازار بیمه اتکایی چین توجه داشته و نسبت به آینده آن خوش‌بین هستند. برخی از شرکت‌های بیمه اتکایی خارجی سطح سرمایه خود را طی سال‌های اخیر افزایش داده‌اند و در راستای بهبود و ارتقاء جایگاه خود اقدام به تأسیس مؤسساتی نموده‌اند. در دسامبر سال ۲۰۱۹ شعبه شانگهای شرکت بیمه اتکایی کره مجوز فعالیت خود را دریافت نمود و تعداد شرکت‌های بیمه اتکایی با بودجه خارجی به هفت شرکت رسید. در نوامبر ۲۰۱۹ شرکت بیمه اتکایی AG اقدام به تأسیس شعبه شانگهای خود نمود و سرمایه ثبت شده خود را از ۳۰۰ میلیون یوان به ۴۳۹ میلیون یوان افزایش داد. در اوایل سال ۲۰۲۰ شرکت بیمه اتکایی سوئیس ری در پکن تأسیس شد و سرمایه ثبت شده خود را از ۳۰۰ میلیون یوان به ۱,۳۵۵ میلیارد یوان افزایش داد.

در همین راستا و در جهت رشد و توسعه بیمه‌های اتکایی در چین تعداد شرکت‌های بیمه اتکایی خارجی به طور پیوسته افزایش یافته و قدرت سرمایه و توانایی آن‌ها در جهت توسعه پایدار در چین به طور قابل توجهی بیشتر شد.

• چارچوب نظارتی فعالیت‌های بیمه اتکایی چین

چارچوب تمامی فعالیت‌های مربوط به بیمه و بیمه اتکایی در چین براساس قوانین و مقررات زیر تنظیم می‌شوند

- قانون بیمه چین^۱
- تفسیرهای قضایی در مورد چندین موضوع در مورد اعمال قانون بیمه صادر شده توسط دادگاه عالی جمهوری خلق چین

^۱.PRC Insurance Law

- سایر قوانین مربوطه که توسط کنگره ملی جمهوری خلق چین اعلام می‌شود
  - آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های صادر شده توسط CBIRC و سایر مقامات مربوطه
- کلیه شرکت‌های بیمه اتکایی و نمایندگان وابسته به آنها ملزم به رعایت قوانین و مقررات فوق هستند. واسطه‌های بیمه نیز باید از این قوانین پیروی کنند. این قوانین عمدتاً برای تنظیم فعالیت‌های بیمه‌ای، حمایت از حقوق و منافع قانونی طرفین درگیر، تقویت نظارت و مدیریت بر صنعت بیمه، حفظ نظم اجتماعی و اقتصادی، منافع عمومی و توسعه سالم تجارت بیمه در چین وضع می‌شود.

• نهادهای نظارتی بر بیمه‌های اتکایی چین

CBIRC با مدیریت بخش دولتی مرجع نظارتی بیمه‌های اتکایی در چین است. وظیفه اصلی CBIRC نظارت و حفظ عملکرد قانونی و ثبات در بیمه‌های اتکایی است. CBIRC در راستای انجام موثر وظایف خود در سراسر چین، ۳۶ آژانس محلی را با توجه به تقسیمات اداری استانی ایجاد کرده است. این آژانس‌ها وظایف خود را مطابق با اصول کنترل ریسک، و حمایت از حقوق بیمه‌گذاران انجام می‌دهد. نهادهای دیگری نیز بر بیمه‌های اتکایی چین نظارت دارند که شامل بانک خلق چین، کمیسیون تنظیم مقررات اوراق بهادار چین و وزارت دارایی (برای شرکت‌های بیمه دولتی) می‌باشد.

قرارداد بیمه اتکایی به طور مستقیم در قانون بیمه چین تعریف نشده است. با این حال، طبق ماده ۲ قانون مربوط به اداره تجارت بیمه‌های اتکایی، "بیمه اتکایی" به معنای اقدام بیمه گر برای انتقال بخشی از ریسک بیمه شده خود به بیمه‌گر دیگر (بیمه اتکایی) است.

• حدود فعالیت بیمه اتکایی

شرکت‌های بیمه اتکایی مجاز به فعالیت در حیطه مشاغل مورد تأیید CBIRC هستند. در صورت تأیید CBIRC یک شرکت بیمه می‌تواند در رشته بیمه اتکایی مشمول ماده ۹۵ قانون بیمه چین فعالیت کند. در صورت تأیید CBIRC، یک شرکت بیمه اتکایی می‌تواند در همگی یا بخشی از رشته‌های زیر فعالیت کند.

بیمه اتکایی زندگی: این بخش شامل بیمه اتکایی رشته‌های مرتبط با بخش زندگی در چین، بیمه اتکایی مجدد و بیمه‌های اتکایی بین‌المللی است

بیمه اتکایی غیر زندگی: این بخش شامل بیمه اتکایی رشته‌های مرتبط با بخش غیرزندگی در چین، بیمه اتکایی مجدد و بیمه‌های اتکایی بین‌المللی است

• شرایط اجازه فعالیت شرکت‌های بیمه اتکایی

به موجب ماده ۶، قانون بیمه چین ارائه دهندگان پوشش‌های بیمه اتکایی به منظور فعالیت باید مجوزهای لازم را از CBIRC اخذ نماید. همچنین شرکت‌های بیمه به منظور ادامه فعالیت باید شرایط زیر را داشته باشند

- فعالیت شرکت بیمه اتکایی باید به گونه‌ای باشد که امکان کسب سود به صورت مداوم و پیوسته ناشی از عملیات بیمه‌گری وجود داشته باشد
- شرکت بیمه اتکایی باید از اعتبار خوبی برخوردار باشد
- هیچ سابقه نقض قوانین و مقررات توسط شرکت بیمه اتکایی طی سه سال اخیر وجود نداشته باشد
- ارزش خالص دارایی‌ها شرکت بیمه اتکایی کمتر از ۲۰۰ میلیون یوان نباشد
- اساسنامه شرکت‌های بیمه اتکایی مطابق با قانون بیمه چین و قانون تاسیس شرکت‌ها باشد
- شرکت بیمه اتکایی حداقل سرمایه الزامی به موجب قانون بیمه چین را داشته باشد
- کلیه مدیران سطوح بالا و میانی شرکت‌های بیمه اتکایی باید از دانش و تجربه کافی برخوردار باشند
- شرکت‌های بیمه اتکایی باید دارای ساختار سازمانی سالم و سیستم مدیریتی پویا باشید
- شرکت‌های بیمه اتکایی کلیه الزامات مندرج در قوانین و مقررات مصوب CBIRC را به طور کامل رعایت نمایند

۴-۷- نهادهای موجود در صنعت بیمه چین

۴-۷-۱- نهاد ناظر

تا سال ۲۰۱۸، نهاد ناظر بیمه چین با عنوان کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین^۱ بر صنعت بیمه این کشور حاکم بود. از این سال، جهت هماهنگ‌تر شدن پیشرفت‌های فینتکی در این کشور، نهاد ناظر بانک و بیمه ادغام شدند و تحت حاکمیت واحد کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین^۲ قرار گرفتند.

^۱.China Insurance Regulatory Commission (CIRC)

^۲.China Banking and Insurance Regulatory Commission (CBIRC)

تعهدات CBIRC شامل قانون‌گذاری و نظارت بر موسسات بیمه و بانک‌ها در چین و اداره بازار آن‌ها، حفظ رقابت منصفانه در بخش‌های بانک و بیمه و محافظت از حقوق و منافع مشروع ذینفعان، از جمله سپرده‌گذاران و بیمه‌گذاران است.

مسئولیت‌های اصلی CBIRC هم به شرح زیر می‌باشد:

۱. مقررات‌گذاری و نظارت بر بخش‌های بیمه و بانک مطابق با قوانین و مقررات جهت اطمینان از عملیات قانونی و باثبات موسسات بانکی و بیمه‌ای.
۲. انجام تحقیقات نظام‌مند درباره اصلاحات و گشایش‌ها و نیز اثربخشی نظارتی بخش‌های بانک و بیمه، مشارکت در برنامه‌ریزی استراتژیک برای اصلاحات و توسعه مالی، تهیه پیش‌نویس قوانین و مقررات بخش‌های بانک و بیمه و استقرار چارچوب مقررات احتیاطی و چارچوب محافظت از مصرف‌کنندگان صنعت مالی [از جمله بیمه‌گذاران]، تدوین قواعد و مقررات بانک و بیمه، ارائه پیشنهادات برای تدوین و اصلاح این قواعد و مقررات.
۳. تدوین قواعد نظارتی برای مقررات احتیاطی و حفاظت از مصرف‌کنندگان صنعت مالی مطابق با چارچوب مقررات احتیاطی و چارچوب حفاظت از مصرف‌کنندگان مالی، توسعه قواعد عملیاتی و قواعد نظارتی برای شرکت‌های تامین مالی خرد، تامین مالی، شرکت‌های تضمین، بنگاه‌های رهنی، شرکت‌های لیزینگ، شرکت‌های وصول مطالبات، شرکت‌های مدیریت دارایی‌های قانونی و سایر موسسات و استقرار چارچوب نظارتی برای فعالیت‌های موسسات وام‌دهی آنلاین.
۴. اعطای مجوز به موسسات بانکی و بیمه‌ای و حوزه کسب‌وکار آن‌ها، مطابق با قوانین و مقررات، بررسی و تایید صلاحیت مدیریت ارشد موسسات مربوطه و تدوین نظام‌نامه اخلاقی برای کارکنان بانک و بیمه.
۵. انجام نظارت بر موسسات بانکی و بیمه‌ای از لحاظ حاکمیت شرکتی، مدیریت ریسک، کنترل داخلی، کفایت سرمایه، توانگری، عملیات کسب‌وکار، افشای اطلاعات و غیره.
۶. انجام بازرسی‌های حضوری در محل و نظارت خارج از محل بر موسسات بانکی و بیمه‌ای، انجام ارزیابی ریسک و انطباق با مقررات، محافظت از حقوق مشروع مصرف‌کنندگان مالی و جریمه اقدامات غیرقانونی و سوءرفتار.
۷. تدوین و انتشار گزارش‌های آماری بخش‌های بانک و بیمه، افشاگری مقتضی مطابق با الزامات و انجام کار آماری مالی.

۸. استقرار پایش، ارزیابی و کنترل ریسک و سازوکارهای هشدار اولیه برای بخش‌های بانک و بیمه. پیگیری، تحلیل، پایش و پیش‌بینی عملیات بانکداری و بیمه‌گری.
۹. ارائه پیشنهادات برای نظارت بر اجرای طرح‌های رفع ریسک احتمالی موسسات سپرده‌گذاری بانکی و موسسات بیمه.
۱۰. سخت‌گیری بیشتر در مورد فعالیت‌های مالی غیرقانونی مطابق با قوانین و مقررات، از جمله شناسایی، تنبیه و ممنوعیت فعالیت‌های غیرقانونی متقلبانه و انجام امور هماهنگی مربوطه.
۱۱. ارائه رهنمود و پایش کار نهادهای قانون‌گذاری محلی.
۱۲. مشارکت در فعالیت‌های بین‌المللی بانکداری و سازمان‌های بیمه، از جمله تنظیم استاندارد قانون‌گذاری بین‌المللی برای بخش‌های بانک و بیمه. تسهیل هماهنگی بین‌المللی بانکداری و بیمه.
۱۳. انجام کار اجرایی روزمره هیات‌های نظارت بر بانک‌های مهم.
۱۴. انجام سایر مسئولیت‌های تخصصی از سوی دولت مرکزی (CIBIRC, 2018b)

الف) واحدهای (دپارتمان‌های) نهاد ناظر

از آن جایی که نهاد ناظر در چین هم بر بانک و هم بر بیمه نظارت دارد، اداراتی برای هر دو بخش در آن تاسیس شده‌اند که در این بخش فقط ادارات مربوط به صنعت بیمه یا ادارات مشترک نام برده می‌شوند. این واحدها به شرح زیر هستند:

اداره کل، دفتر تحقیقات سیاست‌گذاری، اداره قوانین و مقررات، اداره آمار، فناوری اطلاعات و نظارت بر ریسک، اداره مالی و حسابداری (اداره مقررات توانگری)، اداره فراگیری (شمول) مالی^۱، اداره نظارت بر حاکمیت شرکتی، دفتر بازرسی موسسات مالی غیربانکی، دفتر رفع مورد و رویداد ریسک بزرگ (دفتر امنیت و ایمنی بانک و بیمه)، اداره نظارت بر نوآوری مالی، دفتر حفاظت از حقوق مالی، دفتر مقابله با فعالیت‌های مالی غیرقانونی، اداره نظارت بر بیمه‌های اموال و حوادث (اداره نظارت بر بیمه اتکایی)، اداره نظارت بر بیمه‌های زندگی، اداره نظارت بر واسطه‌های بیمه، اداره نظارت بر سرمایه‌گذاری وجوه بیمه‌ای، اداره نظارت بر سایر موسسات مالی غیربانکی و اداره منابع انسانی (CBIRC, 2018a).

^۱.Financial Inclusion Department

۴-۷-۲- انجمن‌های صنعت

به جز نهاد ناظر، چندین انجمن بیمه‌ای یا مالی نیز در کشور چین فعال هستند که تاثیراتی بر صنعت بیمه این کشور دارند که در این بخش مورد بررسی قرار می‌گیرند. شایان ذکر است که انجمنی با نام انجمن اکچوئرهای چین هم وجود داشته که طبق محتویات وب سایت آن، به نظر می‌رسد که از سال ۲۰۱۵ فعالیت نداشته است و آخرین انتشارات و اخبار و رویدادهای آن مربوط به همین تاریخ می‌باشد.

۴-۷-۲-۱- انجمن همکاری مالی آسیا

انجمن همکاری مالی آسیا (AFCA)^۱، یک سازمان بین‌المللی غیردولتی و غیرانتفاعی است که در وزارت کشور چین^۲ ثبت شده و بیشتر متشکل از موسسات مالی، انجمن‌های صنعت مالی، آژانس‌های مرتبط با دولت و آژانس‌های خدمات حرفه‌ای مربوطه و نیز افراد حاضر در حوزه مالی کشورهای آسیایی به صورت داوطلبانه است.

الف) آغاز به کار و تاسیس

اولین بار رییس جمهور چین در سال ۲۰۱۵، پیشنهاد بررسی امکان تاسیس یک پلتفرم ارتباطی و همکاری برای موسسات مالی آسیایی را مطرح کرد. این ابتکار توجهات زیادی را به خود جلب کرد و از جامعه مالی بین‌الملل پاسخ‌های فعالی دریافت شد. سرانجام در سال ۲۰۱۶، ۳۸ موسسه مالی در ۱۲ کشور و منطقه آسیا، اروپا و آمریکا، درخواست تاسیس انجمن همکاری مالی آسیا را امضا کردند. جلسه کاری برای تاسیس این انجمن در سال ۲۰۱۷ در پکن برگزار و در آن ۱۳ پیشنهاد بررسی و تصویب شد.

ب) فلسفه AFCA

فلسفه این انجمن، اتصال، همکاری، حاکمیت مشترک و مزایای مشترک است. AFCA متعهد به ایجاد یک پلتفرم همکاری و تبادل برای موسسات آسیایی، تقویت تبادلات در میان موسسات مالی منطقه‌ای و یکپارچگی منابع مالی، حفاظت مشترک از ثبات مالی منطقه‌ای و پشتیبانی از توسعه اقتصادی واقعی در منطقه است. هدف AFCA تسهیل حاکمیت مشترک با منابع مشترک برای همه اعضا از طریق ساختار مناسب حاکمیت ی و ترتیبات نهادی است.

¹.Asian Financial Cooperation Association (AFCA)

².China's Ministry of Civil Affairs

ج) حوزه کاری

- ایجاد یک سازوکار ارتباطی، ارتقای ارتباطات و در میان اعضا، تقویت پیوندهای صنعتی و در نتیجه ایجاد چرخه مالی منطقه‌ای است.
- وادار کردن اعضا به کنار گذاشتن جزایر اطلاعاتی، بررسی فصل مشترک‌های اطلاعاتی، یکپارچگی داده‌ها و بنابراین خلق یک پلتفرم منطقه‌ای به اشتراک‌گذاری اطلاعات مالی.
- میزبانی از اجتماع‌های مالی سطح بالای منطقه‌ای، انتشار گزارش‌های توسعه مالی منطقه‌ای، ایجاد اندیشکده‌های مالی منطقه‌ای و بنابراین ساخت یک پلتفرم منطقه‌ای برای تبادل ایده‌های مالی.
- تسهیل زیرساخت‌های مالی فرامرزی و توسعه کسب‌وکار، خدمت به عنوان خط پیوند منحصر به فرد و در نتیجه ساختن یک پلتفرم منطقه‌ای همکاری مالی.
- تلخیص و ترویج بهترین شیوه‌ها در فراگیری مالی منطقه‌ای، تامین مالی سبز و محافظت از مصرف‌کننده و بنابراین، ایجاد یک پلتفرم پیشگام در حوزه مسئولیت اجتماعی شرکت برای صنعت مالی.
- سازماندهی یا نماینده کردن اعضا برای ارتباط و تبادلات با سازمان‌های همکاری مالی غیردولتی و بین‌دولتی، اعلام منافع منطقه، سهمیم شدن در راهکارهای منطقه‌ای و در نتیجه ساخت یک پلتفرم مشارکتی برای حاکمیت مالی بین‌المللی.

د) ساختار حاکمیتی

از لحاظ ساختار سازمانی، AFCA متشکل از مجمع عمومی، هیات مدیره، هیات اجرایی، هیات ناظران و دبیرخانه است. هیات مدیره متشکل از ۵۹ عضو، هیات مدیران اجرایی شامل ۲۱ عضو و هیات ناظران متشکل از ۹ عضو است.

ه) ترکیب اعضا

AFCA که پایگاه آن در آسیا است، از فلسفه گشودگی و فراگیری پیروی می‌کند. اعضای AFCA در وهله اول، موسسات مالی، انجمن‌های صنعت مالی، آژانس‌های دولتی، نهادهای حرفه‌ای مرتبط و متخصصان مالی کشورهای آسیایی هستند، اما در این میان، موسسات و متخصصان مالی مشابه از سایر مناطق جهان نیز مورد استقبال قرار می‌گیرند. تا کنون، موسسات مالی ۳۰ کشور و منطقه در آسیا، اروپا، آمریکا، آفریقا و اقیانوسیه به

عضویت AFCA درآمده‌اند که شامل بانک‌ها، شرکت‌های اوراق بهادار، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های مدیریت وجوه، شرکت‌های مدیریت دارایی، مراکز مالی بین‌المللی، انجمن‌های صنعتی، شرکت‌های خدمات مالی و فینتک هستند (AFCA, 2021).

انجمن بیمه چین^۱ به عنوان یک انجمن صنعتی این کشور، جامعه بیمه چین^۲ و بسیاری از شرکت‌های بیمه‌ای بزرگ این کشور، در عضویت AFCA قرار دارند.

۴-۷-۲-۲- انجمن بیمه چین

انجمن بیمه چین (IAC)، یک سازمان اجتماعی غیرانتفاعی، ملی و خودتنظیم‌گر است که مورد تایید کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین (نهاد ناظر سابق صنعت بیمه این کشور) قرار دارد و در وزارت کشور چین ثبت شده است. طبق ماده ۱۸۲ قانون بیمه جمهوری خلق چین، شرکت‌های بیمه باید به IAC بپیوندند و نمایندگان، کارگزاران و ارزیابان نیز مجاز به ملحق شدن به این انجمن هستند. تا سال ۲۰۱۷، انجمن بیمه چین ۳۹۶ عضو داشته که شامل ۱۲ هلدینگ، ۷۹ شرکت بیمه اموال، ۷۹ شرکت بیمه اشخاص، ۱۰ بیمه‌گر اتکایی، ۱۴ شرکت مدیریت دارایی، ۵۴ شرکت کارگزاری بیمه، ۳۰ شرکت ارزیابی حرفه‌ای بیمه، ۴۷ نماینده حرفه‌ای بیمه، ۴۳ انجمن محلی بیمه‌ای (از جمله انجمن واسطه‌ها) و ۲۸ موسسه مرتبط با بیمه بوده‌اند.

الف) ساختار

بالاترین مقام IAC، مجمع عمومی است و بدنه اجرایی آن، شورا می‌باشد. رییس این انجمن به صورت تمام‌وقت فعالیت می‌کند که مسئول امور روزمره انجمن و انتصاب دبیرکل، معاون دبیرکل و در صورت لزوم سایر کارکنان است. IAC به صورت مشترک و از طریق جلسات سالانه شورا، بر کار انجمن نظارت می‌کند و دارای ۳۲ اداره زیرمجموعه به شرح زیر است:

کمیته شعبه اینترنتی^۳، کمیته‌های تخصصی فناوری اطلاعات، آمار، استراتژی توسعه، درخواست وجه، انجمن محلی، بیمه اموال، بیمه اتومبیل، تسویه خسارات، بیمه غیراتومبیل، بیمه کشاورزی، بیمه اتکایی، بیمه اشخاص، بیمه عمر مدت‌دار، بیمه درمان، مدیریت عملیات بیمه اشخاص، بازاریابی بیمه، کارگزاری بیمه، ارزیابی بیمه،

¹.Insurance Association of China (IAC)

².Insurance Society of China (ISC)

³.Internet Branch Committee

بانک بیمه، حقوق، مقابله با تقلب بیمه‌ای، انطباق با مقررات، حاکمیت شرکتی، حسابرسی، حسابداری، منابع انسانی، آموزش و پرورش، استانداردهای گروه، موسسات بیمه خارجی، آموزش مدرسه‌ای و فرهنگ و تصویرسازی.

کار روزانه این کمیته‌ها باید توسط واحدهای کاری مربوطه تعیین شود. IAC اطلاعات را هم تبادل و کارها را از طریق جلسات منظم انجمن‌های ملی، هماهنگ می‌کند.

در حال حاضر، IAC دارای ۱۶ بدنه اجرایی ثابت است که شامل اداره تدارکات، اداره منابع انسانی (امور احزاب، بازرسی انضباطی و اداره نظارت)، آمار، فناوری اطلاعات و تحقیقات، درخواست وجه، خدمات اعضا و محلی^۱، ادارات ۱ و ۲ بیمه اموال^۲، ادارات ۱ و ۲ بیمه اشخاص^۳، اداره کار واسطه‌گری^۴، اداره انطباق با مقررات (اداره حاکمیت شرکتی)، اداره آموزش و پرورش، اداره استانداردسازی، ارتباطات بیرونی، آموزش مدرسه‌ای و فرهنگ و ارتباطات هستند.

ب) ماموریت

ماموریت‌های IAC نیز به شرح زیر می‌باشند:

- انطباق با قوانین و مقررات ملی و سیاست‌های اقتصادی و مالی
- انطباق با اخلاق اجتماعی و اجرای کامل مفهوم علمی توسعه
- تشویق اعضا به هماهنگی با نهادهای قانون‌گذاری بیمه و تنظیم خودشان مطابق با قانون بیمه جمهوری خلق چین^۵
- ارتقای توسعه صنعت و ارائه خدمات به اعضا
- ارتقای گشودگی، عدالت و انصاف در بازار
- بهبود جامع قابلیت صنعت بیمه برای خدمت به جامعه هماهنگ سوسیالیستی.

¹.Member Services and Local Department

².Property Insurance Department I, Property Insurance Department II

³.Personal Insurance Department I, Personal Insurance Department II

⁴.Intermediary Work Department

⁵.Insurance Law of People's Republic of China

ج) قوانین و الزامات

اقدامات خودنظم‌دهی^۱ IAC شامل تشویق اعضا به فعالیت مطابق با قوانین و مقررات، سازماندهی اعضا برای امضای معاهده‌های خودنظم‌دهی، تدوین قواعد خودنظم‌دهی، محدود کردن رقابت غیرمنصفانه، حفظ محیط منصفانه و منظم بازار و تدوین استانداردهای کیفیت صنعت هستند.

IAC از طرف ادارات دولتی مربوطه مامور شده است تا استانداردهای کیفیت صنعت، مشخصات فنی و استانداردهای خدمات و مقررات را مطابق با قوانین و مقررات مربوطه و توسعه صنعت بیمه تدوین کند و همچنین به‌طور فعال، نظام اعتباری صنعت بیمه را ارتقا دهد. اقدامات دیگری که این انجمن انجام می‌دهد شامل استقرار بهبود سیستم صنعت بیمه و سیستم اطلاعات اعتباری برای موسسات و متخصصین بیمه و نیز بررسی استقرار سیستم ارزیابی اعتباری صنعت بیمه و انجام خودمدیریتی اعضا است. اعضای که از اساسنامه، معاهدات خودنظم‌دهی، قواعد خودنظم‌دهی و سیستم مدیریت تخطی کنند، به حقوق قانونی و منافع متقاضیان و بیمه‌شدگان آسیب بزنند، از روش‌های غیرمنصفانه در رقابت استفاده کنند و منافع صنعت را زیر پا بگذارند و تصویر آن را خراب کنند، تنبیه می‌شوند. افراد مشکوک به تخطی از قوانین، باید به نهادهای قانون‌گذار و سایر ادارات اجرایی قوانین، مراجعه کنند. سایر موضوعات مربوط به خودنظم‌دهی صنعت نیز مشمول همین قاعده است.

د) حفاظت از حقوق قانونی

IAC از طرف صنعت در تصمیم‌گیری برای اصلاح و توسعه صنعت و سایر بحث‌های مرتبط با صنعت، مشارکت می‌کند، پیشنهادات و توصیه‌های مربوطه را ارائه می‌دهد و از حقوق و منافع مشروع صنعت حفاظت می‌نماید. IAC باید به نماینده اعضا برای ارتباط با موسسات مرتبط باشد. این انجمن استقرار سازوکار میانجی‌گری اختلافات برای صنعت را هدایت و سازوکارهای مربوط به حفظ حقوق مصرف‌کننده و ارتباطات را تقویت می‌کند. به علاوه، امور مورد اعتماد مقامات نظارتی و ادارات دولتی دریافت و رسیدگی می‌شود.

¹.Self-discipline

ه) خدمات

IAC انجام بررسی و مطالعات را بر عهده دارد و ریسک‌ها و مشکلات بازار بیمه را به موقع به نهادهای نظارتی و ادارات دولتی مربوطه گزارش می‌کند و نظرات و پیشنهادات خود را هم ارائه می‌دهد. سایر خدمات IAC به شرح زیر هستند:

- هماهنگ کردن رابطه بین اعضا و میان اعضا و متخصصان
- حل اختلافات و ایجاد محیطی سالم و هماهنگ
- هماهنگ کردن رابطه میان اعضا و مصرف‌کنندگان بیمه و نیز با عموم مردم
- حفاظت از حقوق و منافع مشروع طرف‌های درگیر در فعالیتهای بیمه‌ای
- ایجاد نظام آموزش صنعت برای انجام مدیریت صلاحیت و آموزش کارکنان
- سازماندهی تبادلات کسب‌وکار، داده‌ها، فناوری و تجربه در میان اعضا برای ارتقای به اشتراک‌گذاری منابع و توسعه مشترک؛ و.. .

و) ارتباطات

IAC مکانیسم‌های کاری انتقال اطلاعات میان اعضا را ایجاد کرده تا تبادلات در صنعت ارتقا یابند. پس از تایید توسط سازمان‌های مربوطه، IAC نشریات اطلاعاتی را منتشر و وب سایت‌هایی را مطابق با مقررات مربوطه آماده می‌کند. همچنین، ارتباطات و هماهنگی با سایر انجمن‌های علمی مرتبط را هم تقویت می‌کند تا تبادلات خارجی صنعت را ارتقا دهد، پلتفرم‌های تبادل بین‌المللی بسازد و فعالانه به سازمان‌های بین‌المللی ملحق شود، صنعت را برای گسترش چشم‌انداز بین‌المللی خود هدایت کند و حوزه‌های همکاری بین‌المللی را توسعه دهد. این انجمن به‌طور فعال، در کنفرانس‌های بین‌المللی و فعالیتهای مربوطه شرکت و به صنعت کمک می‌کند که از فناوری‌های پیشرفته خارجی و تجربه آن‌ها بیاموزد.

ز) تبلیغات

IAC منابع تبلیغات را یکپارچه می‌کند، برنامه تبلیغات را تدوین می‌کند، فعالیتهای تبلیغاتی و مشاوره مربوط به صنعت را سازماندهی و اجرا می‌نماید. این انجمن از مفهوم کلیدی صنعت بیمه، یعنی عمل به وعده‌ها، به عهده گرفتن ریسک، تمرکز بر خدمت و پایداری به وسیله هنجارها، طرفداری و آن‌ها را اجرا می‌کند تا سازه

فرهنگ صنعت را ارتقا دهد. IAC دانش بیمه را رواج می‌دهد و بیمه را به روش‌های مختلف ترویج می‌کند. پس از تایید سازمان‌های مربوطه، مدل‌های پیشرفته را پیشنهاد می‌دهد و با کنترل و تعیین معیارهای درستکاری در صنعت، تصویر خوبی از آن ایجاد می‌نماید (IAC, 2017).

۴-۷-۲-۳- انجمن بیمه زندگی جمهوری خلق چین

انجمن بیمه زندگی چین، در سال ۱۹۹۸ تاسیس شده و طبق اساسنامه، ماموریت آن به شرح زیر است:

- بررسی، تحقیق، انتشار، گردآوری و تحلیل داده‌های صنعت
- مراقبت و حصول منافع مشترک در صنعت
- میانجی‌گری تعارضات میان اعضا
- تحقیق درباره نرخ‌های حق‌بیمه و عملیات مربوطه اعضا
- حفظ حقوق مشروع اعضا
- رسیدگی رفتار غیرقانونی اعضا و گزارش آن به نهاد ناظر
- انجام پروژه‌های درخواستی سازمان‌های مربوطه
- انتشار گزارش‌های دوره‌ای و اطلاعات درباره بیمه زندگی
- پیشبرد خط مشی‌ها، قوانین و مقررات مربوطه و نیز ملحق شدن به فعالیت‌های عمومی
- تعیین و ثبت اطلاعات ضروری اعضا و نمایندگان آنها
- انجام کارهای الزام‌شده توسط قانون

الف) سازماندهی

کنفرانس عمومی این انجمن متشکل از نمایندگان شرکت‌های عضو است. اعضای هیات مدیره و سرپرستان، توسط نمایندگان اعضا انتخاب می‌شوند.

انجمن بیمه چین دارای پنج بخش با نام‌های امور عمومی، تحقیق و مشاوره، آموزش و پرورش، آزمون نمایندگی و ثبت نمایندگان و در نهایت بخش آمار و اکچوئری است که کار این انجمن را مدیریت می‌کنند. به منظور اجرای ماموریت‌های مختلف برای توسعه صنعت بیمه، ذیل هیات مدیره، چهار کمیته وجود دارند که برخی دارای چندین کمیته فرعی هستند:

- کمیته توسعه عملیات بیمه عمر^۱: این کمیته مسئول برنامه‌ریزی و ارائه پیشنهادات برای منافع مشترک و موضوعات مربوط به صنعت بیمه عمر است. کمیته توسعه عملیات بیمه عمر، بر اساس حوزه‌های کاری و نوع بیمه، دارای ۱۸ کمیته فرعی است که شامل کمیته‌های حقوقی، صدور بیمه، حفظ سیاست‌ها، خسارات، بازاریابی، بیمه حوادث، بیمه گروهی، آموزش و پرورش، آمار و اکچوئری، مالی و حسابداری، بیمه اتکایی، سیستم اطلاعاتی، پزشکی، سرمایه‌گذاری، مستمری، خدمات استیناف، منابع انسانی و تبلیغات می‌باشند.
- کمیته تحقیقات بیماری و مرگ و میر: مأموریت این کمیته انجام مطالعات تجربی مرگ و میر و بیماری و در صورت لزوم، ایجاد جداول مرگ و میر و بیماری برای محاسبات ذخایر و مبنای نرخ‌گذاری است. مطالعه سالانه استاندارد مرگ و میر برای ارزیابی و سنجش سطح مرگ و میر جهت سهم سود بیمه‌نامه‌ها طراحی شده است.
- کمیته آزمون و ثبت نمایندگان: طبق مقررات مدیریت نمایندگان بیمه، این انجمن توسط وزارت مالیه مأمور شده که امور مربوط به آزمون‌های صلاحیت، آموزش، پرورش و ثبت نمایندگان بیمه را انجام دهد.
- کمیته ترتیبات نمایندگان: این کمیته، طبق مقررات مدیریت نمایندگان بیمه تاسیس شده و مسئول ارزیابی آموزش، مدیریت و ارتقای شرکت‌های بیمه زندگی در رابطه با نمایندگان و بررسی ثبت نمایندگان بیمه عمری است که مجوزشان خاتمه یافته یا باطل شده است (LIA-ROC, n d).

۴-۷-۳- نهادهای آموزشی و تحقیقاتی

۴-۷-۳-۱- جامعه بیمه چین

جامعه بیمه چین^۲ (ISC)، یک سازمان غیرانتفاعی است که به صورت داوطلبانه توسط موسسات و متخصصان مربوطه از صنعت بیمه و سایر حوزه‌ها شکل گرفته است. ISC به عنوان یک آکادمی ملی، متخصص مطالعه نظریه‌ها و خط مشی‌ها است. هدایت و سرپرستی امور روزمره ISC بر عهده نهاد ناظر صنعت بیمه و وزارت کشور چین است.

^۱.Life Insurance Operation Development Committee(LIODC)

^۲.Insurance Society of China (ISC)

ISC در حال حاضر، دارای ۲۶۰ عضو رسمی و ۹ عضو ویژه است که از آن جمله می‌توان به ۱۰۹ شرکت بیمه، ۹ شرکت مدیریت دارایی، ۱۹ واسطه، ۸۰ موسسه آموزشی و تحقیقاتی، ۳۷ موسسه بیمه در سطح استانی و شهری و نیز ۶ موسسه از انواع دیگر است. ISC از ۴۱۷ عضو شورا تشکیل شده که ۱۳۸ تای آنها وضعیت عضویت اجرایی داشته‌اند. این نهاد دارای ۲۰ نهاد فرعی است و نشریه آن با عنوان «مجله مطالعات بیمه»^۱ به عنوان مجله رسمی آن زیر نظر نهاد ناظر منتشر می‌شود. هم‌چنین ISC دارای پلتفرمی با نام «The supplement Insurance Practice and Exploration» است که با توجه به اهمیت بحث درباره مسائل عملی، محلی برای اهالی صنعت بیمه است تا درباره موضوعات داغ، دشوار و کلیدی صنعت بحث کنند.

ISC سعی دارد تا مطابق با اساسنامه، قوانین و مقررات، خط مشی‌ها و اخلاق اجتماعی کشور چین، به عنوان اندیشکده‌ای فعالیت کند که بر توسعه نوآورانه صنعت بیمه متمرکز است. هدف آن، ایجاد پلتفرمی برای به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تبادلات تحقیقات دانشگاهی است که با بسیج کامل منابع غنی آن ممکن می‌شود تا بتواند به نحو بهتری در خدمت مطالعات آکادمیک و توسعه مبتنی بر نوآوری صنعت، تقویت موقعیت استراتژیک خود در میان همه بخش‌های چین و کمک به شکوفایی و توسعه گسترده اجتماعی-اقتصادی کشور چین باشد (AFCA, n d).

۴-۷-۳-۲- مرکز تحقیقات بیمه و تامین اجتماعی چین (دانشگاه فودان)

این مرکز تحقیقاتی که در سال ۲۰۱۳ در دانشگاه فودان شانگهای تاسیس شده است، یک پلتفرم چندرشته‌ای برای یکپارچه‌سازی منابع آکادمیک برای رشته‌های مرتبط با بیمه در دانشگاه است که هدف آن مطالعه موضوعات مربوط به بیمه و تامین اجتماعی در بستر گذار اقتصادی و بین‌المللی شدن اقتصاد چین، ارائه پشتیبانی آکادمیک و توصیه‌های سیاستی برای ساخت و توسعه اقتصاد چین است.

حوزه‌های تحقیقاتی این مرکز شامل بیمه چین، اقتصاد حوادث فاجعه‌آمیز، اقتصاد بیمه، حسابداری بیمه و مقررات بیمه است. سایر فعالیت‌های آن نیز انجام پروژه‌های تحقیقاتی برای دولت محلی شانگهای، وزارت

¹.Journal of the Insurance Studies

آموزش، نهاد ناظر بیمه، جامعه بیمه چین، موسسه بیمه شانگهای^۱، شرکت بیمه خلق چین^۲ و بیمه چاینا پاسیفیک^۳ است (IIS, n d-b).

۴-۷-۳- مرکز تحقیقات بیمه و تامین اجتماعی چین (دانشگاه پکینگ)

این مرکز^۴ در سال ۲۰۰۳ توسط دانشگاه پکینگ پکن تاسیس شده است و پلتفرمی برای تبادلات میان دولت، صنعت و دانشگاه است تا تحقیقات نظری و نوآوری در دانش ارتقا یابد. حوزه تحقیقاتی این مرکز، بیمه و تامین اجتماعی است (IIS, n d-a).

۴-۷-۴- صندوق تضمین بیمه چین

صندوق تضمین بیمه چین (CISF)^۵، یک صندوق کمک مالی برای ریسک صنعت است و طبق قانون بیمه جمهوری خلق چین و شاخص‌های اداره صندوق تضمین بیمه تاسیس شده و ویژگی آن مدیریت متمرکز و استفاده هماهنگ شده است. این صندوق، در راستای هدف کمک مالی به بیمه‌گذاران و شرکت‌های واگذارکننده بیمه یا برطرف‌سازی ریسک‌های صنعت بیمه تاسیس شده است. بیش از یک دهه است که CISF به رشد خود ادامه می‌دهد و به صورت تدریجی سیستم مدیریت خود را اصلاح کرده و به صورت مستمر کارکردهای تضمینی خود را تقویت می‌کند.

این صندوق، اساساً سه مرحله را سپری کرده است:

(۱) شرکت‌ها به صورت مجزا در صندوق جمع شدند و در حساب‌های ویژه سپرده‌گذاری کردند. ماده ۹۶ قانون بیمه که در سال ۱۹۹۵ منتشر و اجرا شد، مشخص کرد که شرکت‌های بیمه باید صندوق تضمین بیمه را مطابق با شرایط نهاد نظارت مالی ایجاد کنند تا منافع بیمه‌شدگان تضمین شده و از عملیات احتیاطی شرکت‌های بیمه حمایت گردد. صندوق تضمین بیمه باید به‌طور متمرکز مدیریت شده و به صورت هماهنگ شده مورد استفاده قرار گیرد. این اولین شرط عمومی برای تاسیس و مدیریت CISF بود.

¹.Shanghai Insurance Institute

².People's Insurance Company of China

³.China Pacific Insurance

⁴.China Center for Insurance and Social Security Research (Peking University)

⁵.China Insurance Security Fund (CISF)

بعدها، بانک خلق چین^۱ و وزارت مالیه، اسنادی را منتشر و شرایط ایجاد و استفاده از صندوق تضمین را با جزییات بیشتری مشخص کردند. ماده ۳۲ مقررات مشروط اداره بیمه^۲ در سال ۱۹۹۶ توسط بانک خلق چین صادر شد و تجویز کرد که هر شرکت بیمه باید ۱٪ درآمد حق بیمه سالانه خود را به صندوق تضمین بیمه واگذار کند و وقتی به ۱۰٪ کل دارایی‌های شرکت رسید، واگذاری به صندوق را متوقف نماید. صندوق تضمین بیمه باید در یک حساب مجزا در بانک خلق چین یا یک بانک تجاری که توسط بانک خلق چین معین می‌شود، سپرده‌گذاری کند. در سال ۱۹۹۷، وزارت مالیه چین اطلاعیه مدیریت مالی صندوق تضمین بیمه شرکت‌های بیمه را صادر کرد و در آن اجازه داد که وجوه واریزی به صندوق تضمین، در هزینه شرکت‌ها حساب شود و مشخص کرد که وجوه صندوق فقط می‌تواند برای سپرده‌گذاری در چهار بانک تجاری انحصاراً تحت مالکیت دولت، استفاده شده و اوراق قرضه دولتی بخرد. در سال ۱۹۹۹، وزارت مالیه، نظام مالی شرکت‌های بیمه را مشخص و تعیین کرد که شرکت بیمه باید ۱٪ درآمد حق بیمه نگه‌داری شده سالانه خود را به صندوق تضمین واگذار و پس از رسیدن به ۶٪ کل دارایی‌ها، واگذاری را متوقف کند. به علاوه، شرکت بیمه باید برای بیمه‌های اموال، حوادث شخصی، درمان کوتاه‌مدت و اتکایی، به صندوق واگذاری داشته باشد و برای رشته‌های بیمه زندگی و مراقبت بلندمدت، نیازی به واگذاری دارایی به صندوق تضمین نیست.

(۲) مدیریت متمرکز جمع‌آوری حساب ویژه و تقویت شدت نظارت. قانون بیمه در سال ۲۰۰۲ اصلاح و شاخص‌های منسجمی در زمینه استفاده از صندوق تضمین بیمه توسط نهاد ناظر تعیین شد. کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین [نهاد ناظر وقت]، شاخص‌های اداره صندوق تضمین بیمه^۳ را در سال ۲۰۰۴ صادر کرد. این شاخص‌ها تعیین کردند که صندوق تضمین به صندوق تضمین شرکت‌های بیمه اموال و شرکت‌های بیمه زندگی طبقه‌بندی می‌شود و CIRC مسئول مدیریت متمرکز و استفاده هماهنگ‌شده از صندوق است و شورای صندوق تضمین باید بر مدیریت و استفاده از آن نظارت کند. در سال ۲۰۰۵، CIRC اطلاعیه‌ای را درباره مسائل مربوط به پرداخت صندوق تضمین بیمه^۴ صادر و مشخص کرد که شرکت‌های بیمه باید وجوهی را که تا سال ۲۰۰۴ به صندوق واگذار کرده‌اند، در دو قسط به حساب

¹.People's Bank of China

².Provisional Regulations on Insurance Administration

³.Measures for Administration of the Insurance Security Fund

⁴.Issues Concerning the Payment of Insurance Security Fund

ویژه صندوق تضمین که در سال ۲۰۰۵ توسط CIRC باز شده، واریز کنند و این نشانه آغاز مدیریت متمرکز بود.

شورای صندوق تضمین در سال ۲۰۰۶ تاسیس شد و اعضای آن شامل وزارت‌خانه‌های مرتبط، کمیسیون ها و شرکت‌های بیمه بودند و مأموریت نظارت بر مدیریت و استفاده از CISF به آن محول شد.

(۳) استفاده از تجربیات کشورهای دیگر برای اجرای سازماندهی مجدد. توسعه سریع صنعت بیمه در سال‌های اخیر، الزامات شدیدتری را برای مدیریت و عملیات صندوق تضمین ایجاد کرده است. پس از ارزیابی کامل با شیوه‌های بین‌المللی و دریافت نظارت اعضای شورا در سال ۲۰۰۷، CIRC پیشنهاد تاسیس یک شرکت و پیاده‌سازی عملیات حرفه‌ای CISF به روشی بازارگرا را ارائه کرد که مورد تایید شورای دولت قرار گرفت. در سال ۲۰۰۸، CIRC، وزارت مالیه و بانک خلق چین، مشترکا شاخص‌های جدید برای اداره صندوق تضمین بیمه را صادر کردند و حامی مالی شرکت صندوق تضمین بیمه چین شدند که مسئول جمع‌آوری، مدیریت و استفاده از صندوق طبق قانون است. شورای صندوق تضمین به‌صورت خودکار کار خود را خاتمه داد.

قانون بیمه در سال ۲۰۰۹ اصلاح شد و اصول پایه بیشتری را برای جمع‌آوری وجوه، مدیریت و استفاده از CISF تعریف کرد.

تا کنون، صنعت بیمه چین پنج خط دفاعی را برای جلوگیری و رفع ریسک در صنعت شکل داده است که حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی به عنوان بنیان، نظارت بر توانگری به عنوان محور، بازرسی‌های حضوری به عنوان یک معیار مهم، نظارت بر استفاده از صندوق به عنوان یک پیوند کلیدی و صندوق بیمه به عنوان پناهگاه آن بوده است.

CISF به مرور تجربیات و حفظ بهینگی در عملیات خود ادامه می‌دهد تا کارکردهای خود در زمینه جلوگیری از ریسک در صنعت بیمه چین را به خوبی به انجام برساند (CISF, n d).

۴-۸- قوانین و مقررات بیمه چین

اگرچه بازار بیمه مدرن چین دارای تاریخی ۲۰۰ ساله است، اما به سبب مسائلی چون اقتصاد سوسیالیستی و تغییر و تحولاتی که در مقاطع مختلف تاریخی آن رخ داده، نظام مقرراتی آن هنوز جوان و رو به تکامل است. هم‌زمان با توسعه صنعت بیمه خصوصی این کشور، چین مجبور شد که نظام مقرراتی مدرنی را برای آن توسعه دهد. در سال ۱۹۹۵، صدور و انتشار قانون بیمه جمهوری خلق چین، گام مهمی بود که در راه استانداردسازی مقررات بیمه چین برداشته شد. برای اجرای قانون بیمه، بانک خلق چین یک بخش بیمه‌ای را به عنوان مسئول نظارت بر شرکت‌های بیمه داخلی تاسیس کرد. در سال ۱۹۹۸، مقررات بیمه از مقررات بانک و اوراق بهادار جدا و کمیسیون مقررات‌گذاری بیمه چین (CIRC) تاسیس شد. این اقدام، نقطه شروع نظام جامع مقررات بیمه‌ای این کشور بود (Chen et al., 2013). البته همان‌گونه که در بخش نهادهای صنعت بیمه چین اشاره شد، در حال حاضر نهاد قانون‌گذاری بیمه این کشور، CBIRC است.

با این مقدمه کوتاه، در این بخش به برخی از مهم‌ترین قوانین و مقررات موجود در صنعت بیمه چین پرداخته و تحلیل مختصری ارائه خواهد شد.

۴-۸-۱- قانون بیمه چین

قانون بیمه چین، که مرتبط با عملیات و نظارت بر بازارهای بیمه این کشور است، اولین بار در سال ۱۹۹۵ تصویب و اجرا شد. این قانون، با ۱۵۲ ماده در ۸ فصل، مقررات دقیق و نظام‌مندی را برای قراردادهای بیمه، شرکت‌های بیمه، فعالیت‌های بیمه‌ای و نظارت بر بیمه در چین ارائه کرد. در سال ۲۰۰۲، اولین اصلاحیه در قانون بیمه مورد تایید کنگره خلق چین قرار گرفت. هدف این اصلاحات انجام تعهدات چین در رابطه با آزاد کردن بازار بیمه این کشور به دلیل پیوستن به WTO بود. تقریباً بلافاصله (در سال ۲۰۰۴)، کار برای انجام بازبینی‌های بیشتر در قانون بیمه آغاز شد. این اصلاحیه دوم، تعداد مقررات قانون بیمه را از ۱۵۸ مورد به ۱۸۷ مورد افزایش داد و تقریباً همه مقررات قانون قبلی را بازبینی یا جایگزین کرد. قانون جدید بیمه در سال ۲۰۰۹ اجرایی شد که در ابعاد مهمی در زمینه نظارت بر صنعت، از جمله استانداردهای قانونی بر قراردادهای بیمه، ترتیبات نهادی در میان شرکت‌کنندگان بازار و نظارت بیمه، کامل‌تر شده بود. این قانون جدید، قدرت نظارتی و اجرایی CIRC را به میزان قابل توجهی افزایش داد (Chen et al., 2013).

آخرین اصلاح قانون بیمه چین، در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ اتفاق افتاد. این اصلاحات از اصلی^۱ تبعیت می‌کنند که توسط شورای دولت این کشور تنظیم شده و تمرکز آن بر مقررات‌زدایی و نوآوری در بیمه و نیز مدیریت دارایی بیمه‌گران است (Xing, 2018).

۴-۸-۱-۱- قوانین تاسیس شرکت بیمه در قانون بیمه چین

یکی از مهم‌ترین بخش‌های قانون بیمه چین، تنظیم مقررات مربوط به تاسیس شرکت بیمه است. طبق ماده ۶ قانون بیمه چین، همه نهادهای درگیر در کسب‌وکار بیمه، باید دارای مجوز CBIRC باشند. کسب‌وکارهای بیمه‌های بازرگانی باید توسط شرکت‌های بیمه و مطابق با قوانین و مقررات مربوطه انجام شوند و هیچ نهاد یا فرد دیگری مجاز به این کار نیست.

تاسیس شرکت بیمه مستلزم تایید CBIRC است و در این زمینه باید الزامات زیر رعایت شوند:

- سهام‌داران اصلی شرکت بیمه باید قادر باشند که به صورت پایدار سود ایجاد کنند، جایگاه اعتباری خوبی داشته باشند، سابقه تخطی از قوانین و مقررات در سه سال متوالی گذشته را نداشته باشند و خالص ارزش دارایی‌های آن‌ها حداقل ۲۰۰ میلیون یوان چین باشد.
- اساسنامه‌ای ارائه شود که مطابق با قانون بیمه و قانون شرکت‌های چین باشد.
- دارای حداقل سرمایه مشخص شده در قانون بیمه باشد؛ یعنی طبق ماده ۶۹ قانون بیمه، ۲۰۰ میلیون رنمینبی^۲ باشد که واحد قانون‌گذاری شورای دولت، حداقل سرمایه الزامی ثبتي شرکت بیمه را بر مبنای وسعت و مقیاس کسب‌وکار آن اصلاح می‌کند، به شرط آن‌که الزامات اصلاح‌شده، سرمایه الزامی را به کمتر از مقدار فوق نرسانند. سرمایه ثبتي شرکت بیمه باید به صورت کامل و نقدی پرداخت شود.
- دارای مدیران، سرپرستان و مدیران ارشد با دانش و تجربه حرفه‌ای در عملیات کسب‌وکار بیمه باشد.
- ساختار سازمانی و سیستم‌های مدیریت مناسبی داشته باشد.
- سایر الزامات تعیین‌شده در قوانین، مقررات اجرایی و توسط CBIRC را رعایت کند (مواد ۶۷ تا ۶۸ قانون بیمه)

^۱. liberalising the front, supervising the end principle

^۲. renminbi: نام رسمی ارزی است که جمهوری خلق چین در بدو تأسیس آن در سال ۱۹۴۹ معرفی کرده است. ترجمه تحت‌اللفظی آن به معنی «ارز مردم» است. که به صورت مخفف RMB نوشته می‌شود. یوان نام واحدی از واحد پول رنمینبی است، اما به معنای رنمینبی نیست. در چین به طور معمول برای بیان قیمت‌ها کلمه یوان را به کار می‌برند.

هنگام تاسیس شرکت بیمه، بیمه‌گر باید به صورت مکتوب به CBIRC درخواست دهد و موارد زیر را به آن ارائه کند:

- درخواست رسمی مکتوب که در آن نام، سرمایه ثبتی و حوزه کسب‌وکار شرکت بیمه پیشنهادی مشخص شده باشد.
- گزارش مطالعه امکان‌سنجی.
- برنامه مقدماتی تاسیس.
- مجوز کسب‌وکار سرمایه‌گذار یا سایر اطلاعات زمینه‌ای و گزارش حسابداری سال قبل که توسط شرکت‌های حسابداری، حسابرسی شده باشد.
- فهرست افراد مسئول گروه تاسیس مقدماتی و رییس پیشنهادی هیات مدیره و مدیرانی که مورد تایید سرمایه‌گذاران باشند، به همراه مدارک تایید آن‌ها.
- هر چیز دیگری که توسط CBIRC الزام شده باشد (ماده ۷۰ قانون بیمه چین).

پس از دریافت تایید از CBIRC، متقاضی باید مقدمات تاسیس را در یک سال کامل کند (ماده ۷۲ قانون بیمه چین). پس از انجام کار مقدمات تاسیس، متقاضی می‌تواند درخواست گشایش شرکت را به CBIRC بدهد. متقاضی، مجوز کسب‌وکار بیمه را پس از تایید CBIRC دریافت خواهد کرد (ماده ۷۳ قانون بیمه چین).

شرکت بیمه‌ای که می‌خواهد یک شعبه در چین افتتاح کند، باید تایید CBIRC را دریافت نماید (ماده ۷۴ قانون بیمه چین). برای تاسیس شعبه، شرکت بیمه باید به نهاد ناظر درخواست کتبی ارائه کرده و موارد زیر را تسلیم نماید:

- فرم درخواست.
- برنامه سه‌ساله توسعه کسب‌وکار برای شعبه و اطلاعات تحلیل بازار.
- رزومه و مدارک مرتبط مدیران ارشد پیشنهادی برای شعبه.
- سایر اطلاعاتی مشخص شده توسط CBIRC (ماده ۷۵ قانون بیمه چین).

زمان اعتبار مجوز شرکت بیمه و شعبه آن می‌تواند دائم می‌باشد.

برای تاسیس شرکت بیمه با سرمایه خارجی در چین، متقاضی باید الزامات خاصی را که در مواد ۸ تا ۱۲ مقررات جمهوری خلق چین در زمینه اداره شرکت‌های بیمه خارجی^۱ بیان شده، رعایت کند.

برخی الزامات وجود دارند که به صورت همیشگی باید توسط ارائه‌دهندگان بیمه رعایت شوند. مثلاً، شرکت‌های بیمه باید:

- دارای اکچوئری باشند که توسط CBIRC به رسمیت شناخته شده باشد.
- یک سیستم اکچوئری و یک سیستم گزارشگری انطباق با مقررات داشته باشند (ماده ۸۵ قانون بیمه چین)
- موارد زیر را با صداقت و دقت و به‌طور کامل افشا کنند:
  - اطلاعات مالی و حسابداری
  - اطلاعات مدیریت ریسک
  - اطلاعات مربوط به بهره‌برداری از محصولات بیمه‌ای
  - اطلاعات توانگری
  - اطلاعات مربوط به تراکنش‌های وابسته اصلی
  - اطلاعات درباره مسائل مهم
  - سایر موضوعاتی که توسط CBIRC تعیین می‌شود (Hao et al., ۲۰۲۱).

۴-۸-۲- شرایط تاسیس شرکت بیمه خارجی در چین

شرکت بیمه خارجی که متقاضی تاسیس یک شرکت بیمه با سرمایه خارجی است، مطابق با مقررات اجرایی جمهوری خلق چین در زمینه شرکت‌های بیمه با سرمایه خارجی^۲ که آخرین بار در سال ۲۰۱۹ اصلاح شده است (Jia and Fang, 2021)، باید حائز شرایط زیر باشد:

- کل دارایی‌های شرکت در پایان سال قبل از ارائه درخواست تاسیس، حداقل ۵ میلیارد دلار باشد.
- کشور یا منطقه‌ای که شرکت متعلق به آن است، دارای نظام مقررات بیمه مناسبی باشد و شرکت از قبل تحت مقررات اثربخش نهادهای ذیصلاح آن کشور یا منطقه قرار داشته باشد.

¹.People's Republic of China on the Administration of Foreign-Funded Insurance Companies.

².people's republic of china on the administration of foreign-funded insurance companies

- استانداردهای توانگری کشور یا منطقه مبدا را رعایت می‌کند.
- نهادهای ذیصلاح کشور یا منطقه مبدا، با درخواست تاسیس شرکت موافق باشند.
- سایر شرایط احتیاطی تعیین‌شده توسط CBIRC (Hao et al., 2021).

شایان ذکر است که رویه تایید CBIRC، برای شرکت‌های خارجی هم مانند شرکت‌های بیمه چینی است.

۴-۸-۳- قانون توانگری

اخیراً، CBIRC مقررات توانگری شرکت‌های بیمه این کشور را بازبینی و «مقررات مدیریت توانگری شرکت‌های بیمه»^۱ را صادر کرده است تا این مقررات را تقویت کرده و از منافع مصرف‌کنندگان محافظت کند. این مقررات هم‌چنین برای حصول هدف پیاده‌سازی تصمیمات پنجمین کنفرانس ملی کار مالی^۲، پیشی جستن از ریسک‌های مالی و تقویت قاعده‌گذاری در نظام قانونی بازبینی شده‌اند.

مقررات جدید توانگری برای دریافت نظرات عموم و دریافت مشورت، از ۳۰ جولای تا ۲۹ آگوست ۲۰۲۰ منتشر شد و توجه زیادی را به خود جلب و بازخوردهای متعددی را از بیمه‌گران، انجمن‌های صنعت، متخصصان، محققان و عموم دریافت کرد. بازخوردها نشان داد که همه طرف‌ها عموماً از مقررات پشتیبانی می‌کنند. CBIRC به دقت نظرات و پیشنهادات را مطالعه کرد و آن‌هایی را که معقول و منطقی بودند پذیرفت و مقررات را بیشتر بهبود داد.

بر مبنای آخرین پیشرفت‌ها در اجرای C-ROSS^۳، این مقررات اصول مربوطه را در قالب الزامات قانونی ارتقا داد و شاخص‌های مقرراتی برای بهبود اثربخشی و تناسب آن‌ها را بیشتر اصلاح کرد. بنابراین، بیمه‌گران بهتر می‌توانند جایگاه توانگری‌شان بهبود بخشند. این مقررات، شامل ۳۴ ماده در شش فصل است و مهم‌ترین اصلاحات آن به شرح زیر هستند:

اول این‌که، چارچوب سه رکنی^۴ مقررات توانگری، تصریح شد. این چارچوب سه رکنی، با لحاظ کردن شرایط واقعی بازار بیمه چین و آخرین اصلاحات مقررات مالی بین‌المللی، الزامات کمی سرمایه‌ای، الزامات قانونی کیفی و سازوکار انضباط بازار با ویژگی‌های چین را تحت مقررات C-ROSS تعیین کرد (CBIRC, ۲۰۲۱c).

¹.Regulations on the Solvency Management of Insurance Companies

².Fifth National Financial Work Conference

³.China Risk Oriented Solvency System (C-ROSS)

⁴.three-pillar framework

چارچوب سه رکنی مقررات توانگری شرکت‌های بیمه چین، که مشابه توانگری ۲ است، به شرح زیر می‌باشد:

- رکن یک، الزامات کمی در قالب الزامات حداقل سرمایه مبتنی بر ریسک را برای بیمه، بازار و ریسک اعتباری بیان می‌کند. طبق این الزامات مثلاً رشته بیمه اتومبیل ۷ تا ۹ درصد سرمایه جذب می‌کند، در حالی که برای آتش‌سوزی/ اموال این مقدار ۲۵ تا ۴۰ درصد است. هم‌چنین سرمایه‌گذاری در سهام می‌تواند ۵۱/۲۵٪ جذب کند، اما این مقدار برای املاک و مستغلات حداکثر ۱۵٪ است.
- رکن دو، دارای دو مفهوم کل‌نگر است و ریسک‌ها و حاکمیت بیشتری را دخیل می‌کند. نرخ‌گذاری ریسک یکپارچه (IRR)^۱، امتیاز جامعی است که توسط قانون‌گذار به شرکت بیمه اختصاص می‌یابد و نه تنها شامل رکن یک محاسبه کمی سرمایه الزامی است، بلکه ارزیابی ریسک‌هایی را هم که نهاد ناظر تشخیص می‌دهد با روش‌های کمی آزمون‌پذیر نیست، در بر می‌گیرد که از آن جمله می‌توان به ریسک‌های نقدینگی، شهرت و عملیاتی اشاره کرد. مفهوم دیگر، یعنی ارزیابی و الزامات مدیریت ریسک هم‌تراز با توانگری (SARMRA)^۲، به معنای ساختارهای حاکمیت ی است که بیمه‌گر باید داشته باشد و اثربخشی آن نیز توسط قانون‌گذار ارزیابی شود.
- هدف رکن سوم هم خودنظم‌دهی بازار بیمه با ارتقای افشاگری و گشودن شرکت‌های بیمه برای آزمون کفایت سرمایه توسط سرمایه‌گذار، آژانس‌های رتبه‌بندی و عموم مردم است. نهاد ناظر پنج اصل را برای افشای اطلاعات در نظر گرفته است: کفایت، سریع بودن^۳، صداقت^۴، انصاف^۵ و اثربخشی هزینه‌ای^۶ (که به عنوان دسترسی متمرکز برای همه کاربران تفسیر می‌شود) (Joubert et al., ۲۰۱۴). جدول شماره ۱۱، این سه رکن را نمایش می‌دهد.

^۱.Integrated Risk Rating (IRR)

^۲.Solvency Aligned Risk Management Requirements and Assessment (SARMRA)

^۳.promptness

^۴.truthfulness

^۵.fairness

^۶.cost-effectiveness

جدول ۱۲- چارچوب سه رکنی C-ROSS

رکن ۱: الزامات سرمایه‌ای کمی	رکن ۲: الزامات نظارتی کیفی	رکن ۳: سازوکارهای انضباط بازار
<ul style="list-style-type: none"> - الزامات کمی سرمایه‌ای - استانداردهای واقعی ارزیابی سرمایه و طبقه‌بندی سرمایه - شاخص‌های نظارتی 	<ul style="list-style-type: none"> - نرخ‌گذاری ریسک یکپارچه - ارزیابی و الزامات مدیریت ریسک هم‌تراز با توانگری - سنجش و کنترل‌های نظارت‌ها - ریسک‌هایی که کمی‌سازی آن‌ها دشوار است 	<ul style="list-style-type: none"> - بهبود افشاگری ریسک - شفافیت - توسعه سازوکارهای انضباط بازار و بهینه‌سازی محیط بازار

منبع: (Joubert et al., 2014)

دوم این‌که، نشان‌گرهای نظارت بر توانگری بهبود یافتند. این مقررات، شاخص‌های نظارت بر توانگری را به سه نشانگر به هم مرتبط بسط داد: نسبت اساسی توانگری^۱، نسبت توانگری جامع^۲ و نرخ‌گذاری ریسک یکپارچه^۳. شرکت‌های بیمه‌ای که الزامات هر سه نشانگر را رعایت کنند، توانگر شناخته می‌شوند (CBIRC, 2021c). نسبت‌های این نشانگرها به شرح زیر هستند:

- نسبت اساسی توانگری، حداقل ۵۰٪
- نسبت توانگری جامع، حداقل ۱۰۰٪
- نرخ‌گذاری ریسک یکپارچه حداقل B

شرکت‌های بیمه‌ای که نتوانند یکی از اهداف یادشده را تامین کنند، دارای کمبود الزامات توانگری شناخته شده و مشمول اقدامات اجباری^۴ و شاخص‌های احتیاطی می‌شوند.

اقدامات اجباری برای شرکت‌های بیمه‌ای خواهد بود که الزامات نسبت‌ها را نتوانند رعایت کنند که این اقدامات به شرح زیر هستند:

- بحث و مذاکره با نهاد ناظر
- ارائه برنامه برای جلوگیری از بدتر شدن نسبت‌ها یا بهبود مدیریت ریسک
- محدودیت در سطح حقوق و دستمزد مدیران، سرپرستان و مدیران ارشد.
- محدودیت در سود سهم سهام‌داران (CBNeditor, 2021).

¹.core solvency ratio

².comprehensive solvency ratio

³.integrated risk rating

⁴.mandatory measures

به علاوه، CBIRC می‌تواند به بیمه‌گران خاطی دستور دهد که سرمایه خود را افزایش دهند، برخی رشته‌های بیمه‌ای یا همه آن‌ها را تعلیق کنند، در ساختار کسب‌وکار خود اصلاحات انجام دهند، با ممانعت از تاسیس شعبه جدید، مانع توسعه شرکت شود. اگر جایگاه توانگری شرکت با وجود این اقدامات همچنان بهبود قابل توجهی نیابد یا بدتر شود، قانون‌گذار می‌تواند اعلام ورشکستگی نموده یا شرکت را منحل کند (AIRteam, 2021).

سوم، این مفهوم که مسئولیت مدیریت توانگری که باید بر عهده شرکت‌های بیمه باشد، تقویت شده است. مقررات جدید، بیمه‌گران را ملزم می‌کند یک ساختار نهادی سالم را برای مدیریت ریسک مستقر کنند، یک سازوکار کامل برای مدیریت ریسک توانگری به راه اندازند و پیش‌بینی‌های متوالی سه‌ساله تدوین کنند به نحوی که مسئولیت‌پذیری بیمه‌گران برای مدیریت توانگری ارتقا یابد.

چهارم، شفافیت اطلاعات توانگری و نظم بازار تقویت شده است. این مقررات بیان می‌کند که CBIRC باید به‌طور منظم، وضعیت کلی توانگری و اطلاعات درباره نظارت بر توانگری صنعت بیمه را افشا کند و در عین حال شرکت‌های بیمه باید به‌طور فصلی، خلاصه گزارش‌های توانگری خود را افشا و اطلاعات توانگری در عملیات روزانه را به مصرف‌کنندگان و سهام‌داران ارائه نماید.

پنجم، شاخص‌های مقررات توانگری ارتقا یافتند. این مقررات تصریح می‌کند که برای شرکت‌های غیرتوانگر، بر اساس دلایل و درجه ریسک‌ها، CBIRC باید شاخص‌های مقرراتی هدفمندی را در نظر بگیرد تا محدودیت‌های مقررات توانگری، سخت‌گیرانه‌تر شود (CBIRC, 2021c).

این مقررات از تاریخ اول مارس ۲۰۲۱ اجرایی شده‌اند. در گام بعدی CBIRC برای اجرا، تقویت بیشتر مقررات توانگری، کنترل و جلوگیری از ریسک‌های توانگری در صنعت و محافظت از منافع مصرف‌کنندگان بیمه، فعالیت خواهد کرد.

۴-۸-۴- مقررات سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در چین

دارایی‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در چین، به پنج دسته اصلی تقسیم می‌شوند که شامل دارایی‌های نقد، دارایی‌های با درآمد ثابت، دارایی‌های سهام، املاک و مستغلات و سایر دارایی‌های مالی هستند و هر یک مشمول نسبت‌های قانونی مشخصی می‌باشند. کل تراز دفتری سرمایه‌گذاری‌ها در دارایی‌های سهام، حداکثر

می‌تواند ۳۰٪ کل دارایی‌های شرکت بیمه در پایان سه ماهه قبل باشد، املاک و مستغلات حداکثر ۳۰٪ دارایی‌ها، سایر دارایی‌های مالی ۲۵٪ کل دارایی‌ها و سرمایه‌گذاری خارجی حداکثر ۱۵٪ کل دارایی‌ها. روش‌های سرمایه‌گذاری زیر هم ممنوع هستند:

- ۱- سپرده‌گذاری وجوه بیمه در یک موسسه مالی غیر بانکی؛
- ۲- خرید سهامی که دارای برچسب «معامله خاص»^۱ هستند و هشدار حذف از بورس را می‌دهند.
- ۳- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها و اموال غیرمنقولی که با سیاست‌های صنعتی دولت مطابقت ندارد.
- ۴- انجام مستقیم توسعه و ساخت املاک و مستغلات.
- ۵- استفاده از دارایی‌های سرمایه‌گذاری مشتق از به‌کارگیری وجوه بیمه برای ارائه تضمین یا پرداخت وام به دیگران، به جز وام‌های دارای بیمه‌نامه شخصی که به عنوان وثیقه تعهد شده‌اند.
- ۶- سایر سرمایه‌گذاری‌هایی که CBIRC ممنوع می‌کند.

در نوامبر ۲۰۲۱، CBIRC اطلاعیه‌ای را در خصوص موضوعات مربوط به سرمایه‌گذاری سهام مالی وجوه بیمه^۲ صادر کرد که بلافاصله اجرایی شد. این اطلاعیه، برای تقویت پشتیبانی وجوه بیمه از اقتصاد واقعی از طریق سرمایه‌گذاری در سهام، محدودیت‌های صنایع مجاز را برای سرمایه‌گذاری سهام مالی صندوق‌های بیمه برطرف کرده است (Jia and Fang, 2021).

در جدول ۱۳، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه، قابل مشاهده هستند.

جدول ۱۳- محدودیت‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در چین

نوع دارایی‌ها	محدودیت سرمایه‌گذاری (کل سرمایه‌گذاری در یک نوع/دارایی بیمه‌گر)	محدودیت تمرکز (کل سرمایه‌گذاری در یک دارایی/کل دارایی شرکت بیمه)
نقدینگی	بدون محدودیت	بدون محدودیت
درآمد ثابت	بدون محدودیت	(۱) ۵٪ برای یک دارایی واحد.
سهام ^۳	۳۰٪؛ ۴۰٪ برای سهام مرغوب	- تراز کل سرمایه‌گذاری بیمه در یک دارایی واحد با درآمد ثابت، دارایی سهام، دارایی املاک و مستغلات و سایر دارایی‌های مالی نباید از ۵٪ کل دارایی‌های شرکت بیمه در
املاک و	۳۰٪؛ ۵۰٪ برای استفاده خود شرکت	

¹.special treatment

².Notice on Matters Related to Insurance Fund Financial Equity Investment

³.Equity

نوع دارایی‌ها	محدودیت سرمایه‌گذاری (کل سرمایه‌گذاری در یک نوع/ دارایی بیمه‌گر)	محدودیت تمرکز (کل سرمایه‌گذاری در یک دارایی/ کل دارایی شرکت بیمه)
مستغلات		پایان سه ماهه قبلی تجاوز کند.
سایر دارایی‌های مالی	۲۵٪	- به جز برای اوراق قرضه دولت مرکزی، اوراق قرضه شبه دولتی، سپرده بانکی در بازارهای داخلی، سرمایه‌گذاری در سهام اصلی و سرمایه‌گذاری سهام شرکتی نوع بیمه توسط وجوه خود شرکت، املاک و مستغلات برای استفاده خود شرکت و خرید داخلی محصولات بیمه مدیریت دارایی
دارایی‌های نقدی	۱۵٪ برای ۴۵ شرکت ملی بورسی یا بازارهای مالی منطقه‌ای	۲) ۲٪ برای یک صندوق سرمایه خطرپذیر واحد
دارایی‌های درآمد ثابت		۳) ۱۰٪ برای یک سهام مرغوب واحد
دارایی‌های سهام ^۱		۴) ۲۰٪ برای یک موجودیت شرکتی واحد
املاک و مستغلات		- تراز کلی سرمایه‌گذاری بیمه در یک موجودیت شرکتی واحد نباید از ۲۰٪ کل دارایی‌های شرکت بیمه در پایان سه ماهه قبلی تجاوز کند.
سایر		
<p>الف) مقیاس سرمایه‌گذاری مورد انتظار پروژه‌های ذخایری که برای آن‌ها پروپوزالی ارائه شده، باید حداقل ۲۰٪ مبلغ وجوه افزایش یابد.</p> <p>ب) موسسات بیمه مربوطه باید حداقل ۳۰٪ مبلغی که قرار است افزایش پیدا کند را سرمایه‌گذاری یا تسلیم کنند.</p> <p>ج) صندوق PE باید مجهز به یک تیم مدیریت سرمایه‌گذاری انحصاری داشته باشد و در طول دوره سرمایه‌گذاری حداقل دارای ۳ مدیر سرمایه‌گذاری با بیش از ۳ سال سابقه در حوزه مرتبط باشد.</p>		

منبع: (Xing, 2018)

۴-۸-۵- مقررات بیمه اینترنتی

با کاربرد وسیع‌تر اینترنت در صنعت بیمه، بیمه اینترنتی، به عنوان شکل جدیدی از فروش و خدمات بیمه‌ای، تاثیر بسیار زیادی بر چشم‌انداز صنعت بیمه و نظارت بیمه‌ای داشته است. برخی مشکلات و ریسک‌های بالقوه هم با توسعه سریع بیمه اینترنتی ظهور یافته‌اند که چالش‌هایی را در صنعت و نظارت بر آن ایجاد کرده‌اند. به منظور قانون‌گذاری و تنظیم بهتر بیمه اینترنتی، جلوگیری موثر از ریسک، CBIRC قواعد کسب‌وکار بیمه اینترنتی^۳ را

^۱Equity assets^۲Private Equity^۳Rules on Internet Insurance Business

صادر کرده است که هدف آن محافظت از منافع و حقوق مشروع مصرف‌کنندگان و خدمات‌دهی بهتر صنعت بیمه به اقتصاد واقعی و زندگی مردم است.

در سپتامبر ۲۰۲۰ تا اکتبر ۲۰۲۰، CBIRC نظرات عموم را درباره این قواعد دریافت کرد که توجه زیادی را از سوی بیمه‌گران، انجمن‌های صنعت، متخصصان، محققان و عموم به خود جلب نمود. سپس CBIRC بازخوردهای دریافتی را به دقت بررسی کرد و پیشنهادات منطقی را کاملاً مد نظر قرار داد. بیشتر نظرات در مقررات و قواعد مربوطه پذیرفته و لحاظ شدند.

بازبینی قواعد بیمه اینترنتی، بر اساس اصول زیر انجام شد:

- ۱) مسئله محوری و اجرای شاخص‌های جلوگیری از ریسک مربوطه
  - ۲) تهیه برنامه کلی و ارتقای هماهنگی و مقررات همسان برای کسب‌وکار بیمه اینترنتی
  - ۳) عملگرا بودن و بهبود امکان‌پذیری قوانین و مقررات
  - ۴) محتاط و فراگیر بودن و هدایت رشد سالم و عملیات کسب‌وکارهای تازه‌کار
- قواعد کسب‌وکار بیمه اینترنتی شامل ۸۳ ماده در پنج بخش است، از جمله قواعد عمومی، قواعد پایه کسب‌وکار، قواعد خاص کسب‌وکار، نظارت و مقررات و قواعد مکمل. نکات کلیدی این مقررات شامل موارد زیر هستند:
- الف) تصریح و روشن کردن ماهیت کسب‌وکار بیمه اینترنتی و نیز خط مشی‌ها و قواعد قابل اعمال برای آن
  - ب) تصریح الزامات عملیاتی کسب‌وکار بیمه اینترنتی، تاکید بر عملیات مجاز و دارای مجوز و مشخص کردن فعالیت‌های ممنوع موسسات غیرمجاز
  - ج) تنظیم فعالیت‌های بازاریابی بیمه، تصریح الزامات مدیریت و استانداردها برای فعالیت‌های تجاری
  - د) استانداردسازی استانداردهای خدمات پس از فروش در کل فرایند برای بهبود تجربه مشتری
  - ه) طبقه‌بندی نظارت، بر اساس موجودیت‌های تجاری و تصریح قواعد خاص کسب‌وکار برای شرکت‌های بیمه اینترنتی، شرکت‌های بیمه، واسطه‌های بیمه و نیز نمایندگان بیمه که توسط شرکت‌های اینترنتی بر مبنای قواعد اساسی کسب‌وکار انجام می‌شوند.

و) بهبود و نوآوری در خط مشی‌های قانون‌گذاری و اتخاذ ترتیبات مربوط به مرحله تغییر برای اجرای خط مشی‌ها.

در آینده هم، CBIRC از نزدیک پیشرفت‌های جدید و مشکلات را در بخش بیمه اینترنتی پایش و مطالعه خواهد کرد، نظرات و پیشنهادات همه طرف‌ها را گردآوری خواهد کرد و خط مشی‌های پشتیبان در زمان مناسب منتشر خواهد نمود، به نحوی که بتواند به تدریج یک سیستم جامع را برای قانون‌گذاری بیمه اینترنتی ایجاد کرده و توسعه سالم و پایدار بیمه اینترنتی را ارتقا دهد (CBIRC, 2020).

۴-۸-۶- مقررات واسطه‌های بیمه

در کل، شرکت‌های نمایندگی بیمه، شرکت‌های کارگزاری و موسسات ارزیابی خسارت، باید به صورت دقیق، کامل و به موقع، گزارش‌ها، صورت‌ها، اسناد، اطلاعات مرتبط و متون الکترونیکی درباره تغییرات مهمی مانند تغییر در نام، سرمایه ثابتی، ساختار سهام و اساسنامه را تسلیم کنند.

علاوه بر این‌ها، واسطه‌های بیمه باید ظرف مدت ۳ یا ۴ ماه پس از پایان هر سال مالی، یک شرکت حسابداری را به خدمت بگیرند تا شرایط مالی آن‌ها را از لحاظ دارایی‌ها، تعهدات و سودها، حسابرسی کند و گزارش حسابرسی را به CBIRC ارسال کنند.

CBIRC می‌تواند با اهداف نظارتی، مصاحبه‌های نظارتی با رییس هیات مدیره، مدیرعامل و پرسنل مدیریت ارشد واسطه بیمه انجام دهد و آن‌ها را ملزم کند توضیحاتی درباره رویدادهای مهمی بدهند که در حین عملیاتشان بروز کرده است. CBIRC هم‌چنین می‌تواند بازرسی‌های در محل را از واسطه‌های بیمه انجام دهد (Hao et al., 2021).

اخیراً هم، به منظور ارتقا و هماهنگی و ایجاد چارچوبی همسان برای نظارت بر واسطه‌های بیمه و عمق بخشیدن به اصلاح بازار واسطه‌گری بیمه، CBIRC به صورت رسمی قواعد نمایندگان بیمه^۱ را منتشر کرده است. این قواعد بیشتر الزاماتی را در ابعاد زیر تنظیم نموده است:

^۱ Rules on Insurance Agents

- (۱) تسهیل و ساده‌سازی ارتباط قانونی. طبق تعریف نمایندگان بیمه در قانون بیمه، نمایندگان شرکتی، نمایندگان فرعی و نمایندگان فردی بیمه مشمول همین قواعد و مقررات هستند که مطابق با قانون بیمه است.
- (۲) اعمال مقررات سازگار برای همه انواع نمایندگان بیمه‌ای. قواعد و استانداردهای پایه نسبتاً یکسانی برای انواع مختلف نمایندگان بیمه از لحاظ قواعد کسب‌وکار، خروج از بازار و مسئولیت‌های قانونی تعیین شده است تا محافظت بیشتری از عدالت و انصاف در بازار صورت گیرد.
- (۳) تقویت نظارت جاری و گذشته‌نگر. فرایند اعطای مجوز قبل از صدور گواهینامه، روشن‌تر شد. مجموعه‌ای از ترتیبات سیاستی اتخاذ شده تا مدیریت ورود/ خروج به/ از بازار بهبود یابد و نظارت جاری و گذشته‌نگر تقویت شود. موسسات بیمه‌ای ملزم به اجرای مسئولیت‌های اصلی خود، بهبود مدیریت شعب، تقویت کنترل داخلی و اصلاح بیشتر نظم بازار هستند.
- (۴) بهبود سیستم نظارت بر واسطه‌های بیمه. انتشار و ترویج این قواعد نشانه تکمیل چارچوب مقرراتی واسطه‌های بیمه است که دربرگیرنده سه سند قانونی با عناوین قواعد نمایندگان بیمه، قواعد کارگزاران بیمه و قواعد ارزیابان خسارت بیمه می‌باشد. این مقررات با هم یک سیستم مقرراتی را تشکیل می‌دهند که توسط قانون بیمه هدایت می‌شود و هر سه به عنوان تکیه‌گاه اصلی عمل کرده و با مقررات متعددی تکمیل می‌شوند (CBIRC, 2021a).

۹-۴- تحول دیجیتال در صنعت بیمه چین

چین یکی از پیشگامان اینشورتک^۱ جهان است که دارای سریع‌ترین رشد است و به دلیل سرمایه‌گذاری سنگین علی‌بابا^۲، تنسنت^۳ و بیدو^۴، این بخش هم‌اکنون دارای اکوسیستمی است که ۵۰ برابر بزرگ‌تر از اکوسیستم مربوطه در ایالات متحده می‌باشد. مصرف‌کنندگان چینی، به سرعت در حال حرکت از بیمه‌نامه‌های سنتی به سمت بیمه‌نامه‌های دیجیتال هستند و بسیاری از آن‌ها اهداف بزرگی برای بیمه‌نامه‌های خردی هستند که با پشتیبانی کلان‌داده‌های غول‌های تجارت الکترونیک مانند تی‌مال^۵ ارائه می‌شوند (AnJieLawFirm, 2020).

^۱.Insurtech

^۲.AliBaba

^۳.Tencent

^۴.Baidu

^۵.Tmall

سال ۲۰۱۸، طبق آمارها، ۹۲ درصد از فروش بیمه در این کشور اینترنتی بوده (VanderLinden et al., 2018) که این نشان‌دهنده آغوش باز نقش‌آفرینان صنعت بیمه این کشور به روی توسعه و تحول دیجیتال است.

در واقع، این کشور با پیشرو بودن در فناوری‌های به‌روز و جهانی و استفاده از آن در صنعت بیمه، با سرعت زیادی وارد بازار اینشورتک شده و توانسته در این زمینه وارد رقابت جهانی شود. این امر به دلیل وجود عواملی چون رشد نفوذ اینترنت، رونق پلتفرم‌های تجارت الکترونیک، افزایش استفاده از رسانه‌های اجتماعی، رشد روز افزون استفاده از گوشی‌های هوشمند، افزایش شهرنشینی، حذف برخی مقررات در صنعت بیمه و افزایش نسل جوان در میان مصرف‌کنندگان کشور چین است (Sheng et al., 2016).

بحث در مورد رشد سریع اینشورتک در این کشور، بدون درک نقش ابرقدرت‌های فناوری و تجارت الکترونیک در این اکوسیستم، که معمولاً به آن بی‌ای‌تی‌جی^۱ گفته می‌شود، امکان‌پذیر نیست. بی‌ای‌تی‌جی مخفف نام ۴ شرکت بیدو، علی‌بابا، تنسنت و جینگ‌دانگ^۲ است که هیچ‌کدام از این ۴ شرکت چندملیتی در زمینه بیمه متخصص نیستند، اما مزایای این شرکت‌ها در اختیار داشتن حجم انبوه داده‌ها و توزیع دسترسی برای تسریع در تعامل اجتماعی با مشتریان مختلف محسوب می‌شود (VanderLinden et al., 2018).

تعریف از بازار اینشورتک در چین شامل سه بخش از فرصت‌های مرتبط با فناوری در بازار بیمه است، که این بخش‌ها شامل موارد زیر هستند:

۱. توزیع آنلاین

توزیع یا فروش آنلاین به معنای فروش محصولات سنتی بیمه از طریق کانال‌های آنلاین یا تلفن همراه است. فناوری در این بازار، توانایی بالایی برای دستیابی به مشتری‌های کم‌هزینه، کارآمدتر کردن کارها و بهبود تجربه مشتری دارد. رقابت در این بخش از طرف بازیگران بیمه سنتی مانند پینگ‌آن و همچنین پلتفرم‌هایی صورت می‌گیرد که توسط اکوسیستم‌های بزرگ، مانند علی‌پی و تاوباو از گروه علی‌بابا و جینگ‌دانگ اداره می‌شوند.

۲. بهبودهای حاصل از فناوری

¹.BATJ

² JingDong

بهبودهای حاصل از فناوری به معنای استفاده از فناوری‌ها برای هدفمندتر کردن، سفارشی‌سازی و پویاتر شدن محصولات موجود بیمه است که شامل استفاده از فناوری برای جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های انبوه، به منظور مدیریت و کاهش ریسک و بهینه‌سازی عملیات و کارایی است. به عنوان مثال، دو شرکت پینگ‌آن^۱ و پی‌آی‌سی‌سی^۲ در حال اتخاذ فناوری‌های تلماتیک و آماده‌ی راه‌اندازی محصولات استفاده‌محور^۳ هستند و ژانگ‌آن بر اساس داده‌های یک دستگاه پوشیدنی (گجت)، در حال ارائه بیمه برای بیماری‌های حاد می‌باشد. شرکت‌کنندگان در این بخش دارای توانایی تحلیل قوی از داده‌های موجود و تطبیق و به‌کارگیری فناوری‌های جدید برای بهینه‌سازی عملیات خود هستند.

۳. نوآوری اکوسیستم‌گرا

نوآوری اکوسیستم‌گرا به معنای تجزیه و تحلیل داده‌ها برای تامین نیازهایی در اکوسیستم‌هاست که در حال حاضر برآورده نمی‌شوند. به عنوان مثال، مصرف‌کنندگان در خرید آنلاین نمی‌توانند کالاها را لمس یا آن‌ها را امتحان کنند، بنابراین اغلب نسبت به خرید احساس عدم اطمینان یا خطر می‌کنند. بیمه برای این موارد، هزینه بازگشت کالاهای مرجوعی را پوشش و ترس مصرف‌کننده را از خرید یک کالای ناخواسته کاهش می‌دهد. این مدل کسب‌وکار نیاز به درک کاملی از نیازهای مصرف‌کننده در هر اکوسیستم دارد. همچنین این امکان وجود دارد که بتواند مقدار زیادی از داده‌های اکوسیستم را تجزیه و تحلیل کند تا بتواند مدل قیمت‌گذاری مناسبی را ایجاد نماید (Sheng et al., 2016).

۴-۹-۱- استارت‌آپ‌های مهم و فناوری‌های مورد استفاده

الف) ژونگ‌آن^۴

این استارت‌آپ چهار سال پیش به عنوان اولین بیمه‌گر صرفاً آنلاین، راه‌اندازی شده‌است. این شرکت از یک مدل حق‌بیمه خرد^۵ از طریق پلتفرم پیام‌رسان اجتماعی چینی شبیه به فیسبوک، به نام وی‌چت^۶ استفاده می‌کند و از زمان تاسیس تاکنون ۶ میلیارد بیمه‌نامه (نزدیک به ۵۰۰ میلیون مشتری) فروخته و سود خالص خود را در سه

^۱.Ping An

^۲.PICC

^۳.UBI : usage-based insurance

^۴.ZhongAn

^۵.Micro-Premium

^۶.WeChat

ماهه اول سال ۲۰۲۰ حدود ۴۶ میلیون دلار گزارش کرده‌است، که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، در مقایسه با صنعت بیمه ۱۵/۶٪ عملکرد بهتری داشته است. با این حال، ژوانگ‌آن هنوز تنها ۱ درصد از بازار چین را در اختیار دارد. ژوانگ‌آن اخیراً سرمایه‌گذاری مشترکی در هنگ‌کنگ کرده و مجوز بیمه آنلاین خود را در ماه می‌امسال دریافت کرده‌است (An Jie Law Firm, 2020).

این شرکت بیش از ۳۰۰ محصول بیمه‌ای را به بازار عرضه می‌کند. محصول خاصی که توسط ژوانگ‌آن طراحی شده است، بازدیدکنندگان دیزنی‌لند شانگهای را در صورت مواجهه با باران یا گرمای بیش از حد، تحت پوشش خود قرار می‌دهد. این شرکت از گزارش‌های وضعیت در لحظه آب و هوا برای جبران خسارت بازدیدکنندگان برای یک روز بارانی در پارک استفاده می‌کند. محصول دیگر این شرکت، بیمه تأخیر در پرواز است و به مسافرانی که پرواز به‌موقع ندارند، خسارت پرداخت می‌کند. در بیشتر محصولات، مطالبات بیمه‌شدگان مستقیماً به حساب بانکی آن‌ها پرداخت می‌شود که اصطلاحاً به آن‌ها پرداخت‌های پارامتریک می‌گویند. این شرکت همچنین با پیش‌بینی عوامل خطر احتمالی از طریق آزمایش داوطلبانه DNA، در محصولات بیمه پوشش‌دهنده سرطان زنان پیشگام است (VanderLinden et al., 2018).

ب) پینگ‌آن

پینگ‌آن، یک هلدینگ خدمات مالی چینی است، که در زمینه ارائه انواع خدمات بیمه، بیمه عمر و مدیریت دارایی فعالیت می‌نماید. شرکت پینگ‌آن در سال ۱۹۸۸ راه‌اندازی شد و در حال حاضر با مجموع دارایی‌هایی بالغ بر ۴۶۰ میلیارد دلار، به‌عنوان بزرگترین شرکت بیمه در چین شناخته می‌شود.

پینگ‌آن ۱٪ از درآمد خود را صرف تحقیق و توسعه می‌کند که منجر به ۱۰٪ سود سالانه برای آن می‌شود. سرمایه‌گذاری‌های اخیر این شرکت برای سه فناوری جدید هوش مصنوعی، زنجیره‌بلوکی و رایانش ابری به مدت ۱۰ سال برای تحول در خدمات مالی و حمایت از ساخت پنج اکوسیستم (خدمات مالی، مراقبت‌های بهداشتی، خدمات خودکار، خدمات املاک و مستغلات و خدمات شهری هوشمند) خود بوده‌است. بیش از ۵۷۶ میلیون کاربر و ۱۰۰ شهر در چین، حداقل به یکی از این اکوسیستم‌ها متصل هستند.

سایر شرکت‌های اینشورتک در بازار چین که ارزشمند هستند، عبارتند از هایز^۱ و شیائویوسان^۲ که پلتفرم‌های فروش بیمه آنلاین هستند و تعداد کاربران قابل توجهی دارند (VanderLinden et al., 2018).

در کل در اینشورتک‌های چین از چهار فناوری استفاده می‌شود:

- هوش مصنوعی جهت:
  - ✓ بیمه اعتبار برای تامین نیازهای مالی مصرف‌کننده
  - ✓ سیستم کنترل ریسک مبتنی بر اکوسیستم
  - ✓ رفع نیازهای مالی به صورت آنلاین و آفلاین
- زنجیره بلوکی برای:
  - ✓ کمک به فرآیندهای ادعای خسارت خودکار
  - ✓ تشخیص تقلب بر اساس کلان داده‌ها
  - ✓ تشخیص نیازهای مالی مصرف‌کننده
  - ✓ طراحی محصولات
  - ✓ قیمت‌گذاری پویا
  - ✓ جمع‌آوری داده‌های افراد
- رایانش ابری برای:
  - ✓ بیمه عمر مبتنی بر علوم زیستی
  - ✓ انباشت اعتبار با استفاده از فین-لایف^۳
  - ✓ دسترسی به فناوری ژن‌های آینده در قالب مدیریت ثروت
- داده‌ها برای:
  - ✓ قیمت‌گذاری شخصی بر اساس داده‌های سلامت
  - ✓ برنامه‌ریزی و مدیریت سلامت
  - ✓ امور مالی مصرف‌کننده مرتبط با بهداشت و درمان
  - ✓ قیمت‌گذاری محصولات بیمه خودرو مبتنی بر ریسک

^۱.Huize

^۲.Xiaoyusan

^۳.Fin-life

✓ ردیابی رفتار رانندگان وسایل نقلیه (Sheng et al., 2016)

همچنین هر روز مقادیر قابل توجهی از اطلاعات حساس بر روی سرورها و در بستر ابر ذخیره می‌شوند. برای جلوگیری از لو رفتن داده‌ها و کاهش خطرات، بیمه سایبری به عنوان یک پدیده جدید به دستور کار سازمان‌های مختلف افزوده شده است. با این حال، امروزه ارزیابی مناسب از خطرات ناشی از حملات سایبری، پیامدهای مالی آن‌ها و راه‌های تسویه مطالبات از بیمه دشوار است؛ زیرا قانون‌گذاران نیز در حال رشد هستند. چین در این بخش پیشگام است و تلاش دارد که قوانین بیمه سایبری را در سطح نهاد ناظر تنظیم کند. پیش‌بینی می‌شود در آینده نزدیک کشورهای بیشتری سعی کنند که قوانینی را برای بیمه سایبری وضع نمایند (VanderLinden et al., 2018).

۴-۹-۲- تحول در قوانین و مقررات جهت تحول دیجیتالی

در سال‌های اخیر، چین در بهبود چارچوب نظارتی فینتک‌ها و اینشورتک‌ها پیشرفت‌هایی داشته است. در سال ۲۰۱۵ وزارت صنعت و فناوری اطلاعات و وزارت امنیت عمومی به طور مشترک ایده‌های هدایت‌کننده جهت توسعه سالم امور مالی اینترنتی را صادر کردند. در دسامبر همان سال، انجمن مالی اینترنت چین تأسیس شد. در آوریل سال ۲۰۱۶ دفتر شورای دولتی برنامه اجرایی "اصلاح ویژه خطرات مالی اینترنت" را صادر کرد. در سال ۲۰۱۵ بخش مدیریت مالی مقرراتی مربوط به پرداخت شخص ثالث، وام‌دهی آنلاین و بیمه آنلاین را صادر کرد. در ۵ دسامبر سال ۲۰۱۹ نسخه چینی "سندباکس نظارتی" رسماً راه اندازی شد و صدرنشینی پکن را به دست گرفت (Chang and Hu, 2020).

در کل، نهاد ناظر بیمه چین، نقش مهمی در رشد اینشورتک‌ها در این کشور ایفا کرده است. قبل از این که کلمه «جعبه سنی مقررات» تبدیل به یک اصطلاح رایج برای یک نهاد قانونی پشتیبان توسعه اینشورتک شود، کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین، مشوق چنین تجربیاتی در سطح ملی بود.

در سال ۲۰۱۲ که اصطلاح اینشورتک هنوز وجود نداشت، کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین (CIRC^۱)، به عنوان نهاد ناظر آن زمان صنعت بیمه این کشور، قانونی را طراحی کرد تا از توسعه بیمه‌های آنلاین پشتیبانی کند. پس

^۱.China Insurance Regulatory Commission (CIRC)

از آن، در اکتبر سال ۲۰۱۵، قانون بیمه اینترنتی^۱ را تصویب نمود و با این اقدامات، بنیانی مستحکم را برای اینشورتک‌ها ایجاد کرد (VanderLinden et al., 2018).

بنابراین، ملاحظه می‌شود که عمده تغییر و تحولات در مقررات بیمه چین برای تشویق به نوآوری و استفاده از فناوری از سال ۲۰۱۵ آغاز شده است و حتی در برخی موارد مقررات‌زدایی صورت گرفته است (Xing, 2018). یکی از مشکلاتی که در حوزه نظارتی صنعت مالی چین وجود داشت، این بود که به دلیل عدم وجود برنامه‌های هماهنگ میان نهاد ناظر بانکی و نهاد ناظر بیمه‌ای، رهنمودهای لازم درباره نوآوری‌های حوزه اینشورتک و فینتک و نظارت بر آن با دشواری‌ها و کمبودهایی روبه‌رو بود (McKenzie, 2017). بنابراین، از سال ۲۰۱۸، این نهاد با نهاد ناظر بانکی کشور چین ادغام شده و هر دو صنعت تحت یک نهاد ناظر واحد با نام کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین^۲ قرار گرفته‌اند.

تا سال ۲۰۱۸، کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین، تنظیم‌کننده بازار بیمه این کشور بود. برخی روندهای مربوط به تنظیم مقررات‌گذاری اینشورتک در چین تا آن زمان شامل موارد زیر بودند:

الف) پیشروی در تقویت نوآوری

- فقط بیمه‌های آنلاین مجوز می‌گرفتند.
- توزیع سراسری برای محصولات بیمه نوآورانه مجاز بود (بر خلاف محصولات سنتی بیمه). به عنوان مثال، بیمه بازگشت بازپرداخت و تأخیر در پرواز را می‌شد برای مشتریان سراسر کشور توزیع کرد، در حالی که بیمه‌گذاران هنوز هم برای بیمه اتومبیل نیازمند تأیید قانون‌گذاران استانی هستند.
- تغییرات گسترده در نظام توانگری ریسک‌محور چین^۳ باعث شد تا رشته‌های بیمه خرد، سود بیشتری داشته باشند. به عنوان مثال، بیمه کردن ریسک‌های ساده مانند بیمه اتومبیل، نسبت به بیمه تجاری سرمایه کمتری احتیاج دارد.
- اخیراً مجوزهای بیمه بیشتری صادر می‌شود. این امر امکان دستیابی به فرصت‌های متقابل فروش در آینده را آسان‌تر می‌کند؛ زیرا یک بیمه‌گر که از قبل مجوز دارد می‌تواند سریع‌تر و آسان‌تر از گذشته برای مجوز جدید درخواست کند.

¹.Internet Insurance Law

².China Banking and Insurance Regulatory Commission (CBIRC)

³.C-ROSS: China Risk Oriented Solvency System

- کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین برای تقویت نوآوری و تقویت نفوذ بیمه خرد تلاش زیادی کرده است. در بیمه درمانی تخفیف مالیاتی ارائه داده و نوآوری‌های مبتنی بر فناوری مانند بیمه‌های مرتبط با دستگاه‌های پوشیدنی را ترغیب کرده است.

ب) تفاوت در محدودیت‌های نظارتی بین محصولات جدید و موجود

محصولات جدید مانند بیمه بازگشت محصولات مرجوعی، می‌توانند به سرعت پس از ثبت در کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین راه‌اندازی شوند. قانون‌گذار، طیف گسترده‌ای از شیوه‌های قیمت‌گذاری و کارشناسی بیمه را قبول و نوآوری‌هایی از قبیل قیمت‌گذاری پویا و کارشناسی را امکان‌پذیر می‌کند.

محصولات قدیمی‌تر مانند بیمه اتومبیل، توسط قانون‌گذاران استانی و کشوری تنظیم می‌شوند و نوآوری رادیکال در کوتاه‌مدت برای این محصولات دشوار است. با این حال، محدودیت نوآوری در بیمه سلامت نسبت به بیمه اتومبیل کم‌تر است، عمدتاً به این دلیل که بیمه درمان حق‌بیمه تولیدی کمتری دارد و دولت برای افزایش ضریب نفوذ این رشته بیمه‌ای، دستور کار نظارتی دارد.

ج) حکم "بیمه فراگیر"

افزایش سطح تحصیلات و پیشرفت اقتصادی به افراد کمک می‌کند تا مزایای بیمه را درک کنند. چین در حال گسترش بیمه به عنوان یک ابزار کلیدی محافظت و برنامه‌ریزی مالی برای عمده مردم است. با توجه به نقش غالب فناوری و ارتباطات سیار در بازار، "بیمه فراگیر" در چین تا حد زیادی از طریق کانال‌های دیجیتال قابل دسترسی است (Sheng et al., 2016). تنظیم‌کنندگان بیمه چین نقش مهمی در ظهور اینشورتک داشتند. قبل از این که کلمه سندباکس^۱ به عنوان یک اصطلاح برای توصیف یک نهاد نظارتی مطرح شود، تنظیم‌کنندگان از توسعه اینشورتک پشتیبانی می‌کردند و کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین نیز از نوآوری‌های آن‌ها حمایت و آن‌ها را تشویق می‌نمود.

در سال ۲۰۱۲، کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین قانونی را برای حمایت از توسعه بیمه آنلاین طراحی و اصطلاح قانون بیمه اینترنتی را در اکتبر سال ۲۰۱۵ تصویب کرد و قوانین قبلی لغو شد (VanderLinden et al., 2018).

¹.SandBox

علاوه بر این‌ها، کمیسیون قانون‌گذاری بیمه چین در سال ۲۰۱۵، «شاخص‌های موقتی برای نظارت بر کسب‌وکار اینترنتی بیمه^۱» را منتشر و در آن اصول نظارتی خود را در این زمینه بیان کرده است. این شاخص‌ها برای کسب‌وکارهای اینترنتی بیمه، که به معنای انعقاد قرارداد بیمه‌ای و ارائه خدمات بیمه به وسیله موسسات بیمه از طریق پلتفرم‌های شبکه‌ای خودکار^۲، پلتفرم‌های شبکه‌ای شخص ثالث^۳ و سایر روش‌های متکی بر اینترنت، ارتباطات همراه و سایر فناوری‌ها می‌باشند، قابل استفاده هستند. این شاخص‌ها همچنین برای مدیریت فروش محصولات بیمه‌ای توسط موسسات بیمه از طریق کانال‌هایی مانند پیام‌رسان‌ها، نرم‌افزارهای کاربردی و اپلیکیشن‌ها، پلتفرم‌های اجتماعی و کانال‌های دیگر اعمال می‌شوند (نورانی، ۱۳۹۷).

در سال ۲۰۱۶، کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین پس از انتشار یک مجموعه اطلاعیه و با هدف توجه به ریسک‌های مربوط به بیمه اینترنتی، رژیم‌های خودارزیابی^۴ را برای شرکت‌های اینترنتی بیمه عمر و اموال و حوادث راه‌اندازی کرد و به دنبال آن خود اصلاحی^۵ کمبودها انجام شد. پس از آن و با فاصله یک یا دو ماهه، کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین نقاط کنترلی بیشتری را تعیین کرد و دستورالعمل‌های بیشتری را بر مبنای نتایج خودارزیابی و خوداصلاحی شرکت‌ها ارائه نمود. این رژیم خودارزیابی بیشتر بر سه جنبه تمرکز داشت: (۱) صلاحیت و مشروعیت شرکت‌های بیمه‌ای که بیمه عمر اینترنتی را پیاده‌سازی می‌کردند و سازمان‌هایی که در این زمینه با آن‌ها همکاری داشتند؛ (۲) بازبینی و بررسی محصولات بیمه عمر اینترنتی کوتاه‌مدت تا میان‌مدت، بیشتر از طریق بررسی طبقات محصول مربوطه، کانال‌های بازاریابی و ساختارها و نیز درآمد حق بیمه و (۳) ارزیابی رشته‌فعالیت بیمه عمر اینترنتی که از طریق همکاری با بانک‌ها انجام می‌شد و تمرکز آن بیشتر بر مدل همکاری، مقیاس حق بیمه و ساختار خدمات بود. خودارزیابی بیمه‌های اینترنتی اموال و حوادث نیز عمدتاً بر دو موضوع متمرکز شدند: (۱) کیفیت پلتفرم‌های اینترنتی شخص ثالث و (۲) ریسک‌های مرتبط با همکاری میان شرکت‌های بیمه و پلتفرم‌های اعتباری اینترنت برای تضمین رشته بیمه‌ای وام اینترنتی (HoganLovells, 2016). پس از ادغام دو نهاد ناظر بیمه و بانک، به منظور تنظیم و قانون‌گذاری فروش اینترنتی بیمه و محافظت از حقوق مشروع و منافع مصرف‌کنندگان، CBIRC اخیراً (ژوئن ۲۰۲۰) اطلاعیه‌ای را با عنوان «مدیریت پس‌نگرانه فعالیت‌های فروش اینترنتی بیمه^۶» منتشر کرده است که حاوی ۲۶ ماده بوده و بیشتر حول پنج

¹.Interim Measures for the Supervision over internet Insurance Business

².self-operated network platforms

³.third-party network platforms

⁴.Self-assessment regime

⁵.Self-rectification

⁶.Regulating Retrospective Management of Internet Insurance Sales Activities

محور صحبت کرده است: روشن ساختن تعریف و حوزه مدیریت پس‌نگرانه فروش اینترنتی بیمه، تعیین صفحه وب فروش و مدیریت صفحه وب فروش، پیشنهاد کردن الزاماتی برای مدیریت فرایند فروش اینترنتی موسسات بیمه، تصریح کنترل‌های داخلی مدیریت پس‌نگرانه، تعیین الزاماتی روشن درباره مدیریت کسب‌وکار مربوطه و کسب‌وکار ارائه‌شده از طریق پایانه‌های سلف‌سرویس. صدور این بخشنامه به حفظ نظم بازار، جلوگیری از ریسک عملیاتی و حفاظت بیشتر از حقوق اساسی مصرف‌کنندگان خدمات مالی (مانند داشتن اطلاعات، انتخاب مستقل و معامله منصفانه) منجر شد (CBIRC, 2020).

علاوه بر موارد تنظیم شده توسط نهاد ناظر، تسهیلات قانونی دیگری هم برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی از سوی نهادهایی مانند وزارت صنعت و فناوری اطلاعات چین در نظر گرفته شده است. مثلاً، مجوز تولیدکننده محتوای اینترنتی^۱ برای فروش محصولات بیمه در چین، الزام ضروری نیست. اگر یک بیمه‌گر خارجی بخواهد محصولات بیمه را از طریق اکوسیستم‌های موجود مانند وی‌چت^۲ بفروشد (مانند کاری که ژوانگ‌آن انجام می‌دهد)، می‌تواند به ICP وی‌چت اتکا کند. آن‌ها فقط باید مجوز بیمه را از CBIRC دریافت کنند و تاییدیه فروش آنلاین بیمه را از انجمن بیمه چین^۳ بگیرند. به محض تکمیل این فرایند، بیمه‌گر خارجی می‌تواند از یک حساب تجاری در وی‌چت یا یک اکوسیستم آنلاین دیگر برای فروش آنلاین بیمه استفاده کند تا به‌طور مشروع محصولات بیمه بومی‌سازی‌شده را در چین بفروشد. البته اگر بیمه‌گر خارجی بخواهد که پلتفرم خاص خود را داشته باشد، آن‌گاه باید مجوز ICP را دریافت کند (An Jie Law Firm, 2020).

در کل به نظر می‌رسد که هدف نهاد ناظر فعلی و قبلی از تغییر و تحولات در مقررات بیمه چین، محافظت بیشتر از حقوق بیمه‌گذاران و نیز تسهیل نوآوری و ورود فناوری‌های نوین به صنعت بیمه این کشور بوده است و بررسی وبسایت CBIRC نشان می‌دهد که این تغییرات تا تسهیل کامل رشد فناوری‌های مالی تداوم می‌یابد.

۴-۹-۳- نهادسازی در راستای تحول دیجیتال

همان‌گونه که در بخش قوانین و مقررات بیان شد، کشور چین در راستای تقویت تحول دیجیتال در صنعت مالی خود، نهاد ناظر بانک و بیمه را ادغام و نهادی واحد را برای آن‌ها تاسیس کرد. به جز این اقدام در نهادسازی، برای کمک به رشد و توسعه تحول دیجیتال و فعالیت اینشورتک‌ها، نهادهایی از قبلی مراکز نوآوری، آزمایشگاه‌ها

^۱. Commercial Internet content Provider license (ICP)

^۲. Wechat

^۳. Insurance Association of China

و شتاب‌دهنده‌ها هم در این کشور ایجاد شده‌اند که بانی تشکیل این مراکز، هم بخش دولتی و هم بخش خصوصی بوده‌اند.

الف) مرکز رشد بیمه هانگژو^۱

انکوباتور بیمه هانگژو بر اینشورتک‌هایی که روی راهکارهای مدیریت ریسک و C۲B^۲ کار می‌کنند، تمرکز دارد. هانگژو یک مرکز رشد است که چندان شبیه یک شتاب‌دهنده اینشورتک نیست، اما یک دفتر فروش دارد که با دفتر مرکزی علی بابا در ارتباط است و یک مجموعه بیمه‌ای^۳ را با یک ای‌پی‌آی^۴ به بیمه‌گذاران شریک ارائه می‌دهد، تا جزئیات خط‌مشی کاربران را تجزیه و تحلیل کنند. این مرکز همچنین دارای یک استارت‌آپ بیمه‌گر همتابه همتا، یک استارت‌آپ بیمه با فناوری تلماتیک و یک استارت‌آپ در حوزه بیمه درمان است.

ب) آزمایشگاه تحقیقاتی دانشگاه سینگهوا^۵

این آزمایشگاه، یک سازمان غیرانتفاعی است که برای تقویت نوآوری در صنعت بازنشستگی و بیمه فعالیت می‌کند و توسط نهاد ناظر بیمه چین پشتیبانی می‌شود.

دانشگاه سینگهوا به عنوان برترین موسسه آکادمیک چین در نظر گرفته شده و اخیراً یک آزمایشگاه تحقیقاتی بیمه به نام "مرکز تحقیقات بیمه و بازنشستگی چین" را تأسیس کرده است.

اگرچه این سازمان، بیشتر آزمایشگاه تحقیقاتی است تا شتاب‌دهنده، اما همچنان دارای چندین کارگروه برای راه‌اندازی اینشورتک‌هاست. این آزمایشگاه متعلق به انستیتوی ملی تحقیقات مالی^۶ است که توسط دانشکده دارایی دانشگاه سینگهوا اداره می‌شود و مورد حمایت کمیسیون تنظیم مقررات بیمه چین قرار دارد.

اگرچه این مرکز نوآوری به عنوان یک سازمان غیرانتفاعی فعالیت می‌کند، اما به تیم‌هایی که در مراحل اولیه هستند و در زمینه مدیریت ریسک‌های جدید، زنجیره بلوکی و طرح‌های انتخاب بهینه بازنشستگی فعالیت می‌کنند، کمک می‌نماید.

^۱. Hangzhou Insurance Incubator

^۲. Business to Customer

^۳. Insurpocket

^۴. API

^۵. Tsinghua University Research Lab

^۶. NIFR

ج) شتاب‌دهنده آی‌کمپ^۱

شتاب‌دهنده آی‌کمپ، جهت فعالیت در حوزه سلامت تاسیس شده است. این شتاب‌دهنده یک شتاب‌دهنده مدتک^۲ یا فناوری پزشکی است و استارت‌آپ‌های آن در زمینه بیمه سلامت به همراه تکنولوژی‌های جدید، فعالیت می‌کنند و توسط چهار کارآفرین چینی تاسیس شده است.

برنامه‌های موبایلی در حوزه سلامت^۳ در چین، یک فضای رقابتی و رو به افزایش دارد، به طوری که سرمایه‌گذاران این مسیر را برای درآمدزایی و گردش پول و رشد کاربران، روشن پیش‌بینی کرده‌اند. در این میان شتاب‌دهنده آی‌کمپ راه‌اندازی شده است تا مراقبت‌های بهداشتی C۲B ارائه دهد، ضمن اینکه مسیر مشخصی را برای ایجاد درآمد از طریق مشارکت‌های استراتژیک با بیمه‌گران سلامت و عمر فراهم می‌کند.

د) جید ولیو^۴

ماموریت جید ولیو، ایجاد فینتک‌ها با تمرکز بر اینشورتک‌ها و هوش مصنوعی است. این مرکز شتاب‌دهنده در منطقه شانگهای واقع شده و در بر اینشورتک، بلاک‌چین، کلان‌داده‌ها و روبات‌های مشاور، عارضه‌یابی اعتباری و هوش مصنوعی تمرکز دارد.

در حال حاضر، جید ولیو روی چندین تیم اینشورتک سرمایه‌گذاری کرده است. یکی از این استارت‌آپ‌های نوآور اینس-باکس^۵ است که خطراتی از جمله حوادث آسانسور، کلاهبرداری در بانکداری آنلاین و سرقت تلفن‌های هوشمند را بیمه می‌کند.

در مجموع می‌توان این‌گونه بیان کرد که دوره راه‌اندازی اینشورتک‌ها در چین با بیش از ۱۷۵ استارت‌آپ آغاز شده است که بانی ایجاد مراکز شتاب‌دهنده‌های خاص بیمه در حال تاسیس در سراسر چین هستند (O'Dwyer, 2020).

ه) جعبه شنی مقررات فینتک

¹.iCamp

².Med-Tech

³.Mobile Health

⁴.Jade Value

⁵.Ins-Box

جعبه شنی مقررات فینتک، از سال ۲۰۲۰ به صورت آزمایشی در پکن و سپس در شانگهای راه‌اندازی شده است. در این مراکز، کاربرد آزمایشی اینترنت اشیا، APIها، توکن‌های هوشمند و محیط اجرای مورد اعتماد، به کار گرفته می‌شوند (Kapronasia, 2020).

۴-۱۰- تاثیر پاندمی کووید ۱۹ بر صنعت بیمه چین

شیوع و گسترش همه‌گیری کرونا از اواخر سال ۲۰۱۹ همه حوزه‌های کسب‌وکار و اقتصاد را تحت تاثیر قرار داد و مجموعه‌ای از چالش‌ها را برای اقتصاد جهانی ایجاد کرده است. همین مساله کمبود بسیاری از راهکارهای مدیریت و انتقال ریسک را بیش از پیش آشکار نمود. وضعیتی که در اثر پاندمی کووید-۱۹ در جهان به وجود آمد و همه کشورهای جهان را درگیر کرد، پیش از این هرگز پیش نیامده بود و مواردی چون شیوع بیماری‌های سارس و ابولا هم محدود به یک منطقه یا یک قاره بودند. در ارزیابی‌ها و پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران نیز، چنین ریسکی در رده‌های آخر اولویت قرار داشت. به همین دلیل صنعت بیمه در این زمینه بسیار غافلگیر شد.

شیوع و آغاز این همه‌گیری از چین طبیعتاً اقتصاد این کشور را پیش از همه کشورها تحت تاثیر خود قرار داده است و با توجه به جایگاه بسیار مهم صنعت بیمه در این کشور این بخش از اقتصاد نیز طبیعتاً به شدت تحت تاثیر این بحران قرار خواهد گرفت. بیماری کرونا سرانجام فروکش خواهد کرد، اما تأثیر آن بر تمام سطوح جامعه ادامه خواهد یافت طبق بررسی‌ها و مطالعات صورت گرفته تأثیر کلان شیوع همه‌گیری کرونا در صنعت بیمه چین عمدتاً در بخش‌های زیر منعکس شده است:

- **بروز شوک‌های مالی در شرکت‌های بیمه زندگی با آغاز همه‌گیری کرونا**

در چین همه ساله دوره تبلیغات فشرده بازاریابی و فروش از ماه اکتبر آغاز می‌شود و در فوریه سال بعد به پایان می‌رسد، این فرایند می‌تواند تا ۵۰٪ از درآمد سالانه حق بیمه‌ها را در چین تامین نماید. اما با شیوع بیماری کرونا، دولت اقداماتی را در راستای محدود نمودن تردها وضع نمود، که تأثیرات عمده‌ای بر فعالیت‌های روزانه نمایندگان بیمه، از جمله مراجعه به مشتری، استخدام، آموزش و مدیریت ریسک داشت.

- **تاثیر شدید بیمه‌های P&C^۱ از کاهش رشد اقتصادی ناشی از کرونا**

^۱Property and casualty

اقدامات دولت چین در راستای کنترل همه‌گیری از قبیل قرنطینه شهرها و محدودیت‌های ترافیکی، بخش‌های مختلف اقتصاد مانند بازارهای خرده‌فروشی، حمل‌ونقل، رستوران‌ها، گردشگری و سایر صنایع را به شدت تحت تأثیر قرار داد. در همین راستا بیمه‌های P&C نیز از شرایط ایجاد شده متأثر شدند، چرا که به دلیل کاهش تولید ناخالص داخلی ناشی از شیوع ویروس کرونا و تعطیلی بسیاری از کسب و کارها بیمه P&C برای شرکتها تحت تأثیر کاهش بودجه شرکت‌ها قرار گرفت و به علت صدمات وارد شده به کسب و کارهای کوچک، قدرت خرید مردم نیز به شدت کاهش یافت.

• افزایش آگاهی اجتماعی مراقبت‌های بهداشتی

با شیوع و گسترش بیماری کرونا و افزایش آگاهی عمومی مردم چین از ضرورت پوشش بیمه‌های حمایتی به ویژه بیمه‌های سلامت و درمان، باعث شد اقبال عمومی به سمت پوشش‌های سلامت بیشتر شده و همین مساله سبب افزایش تعداد بیمه‌نامه‌های صادره و ضریب نفوذ بیمه‌های سلامت در چین شد.

• افزایش تعهد اجتماعی صنعت بیمه چین

با گسترش و شیوع بیماری کرونا، شرکت‌های بیمه در چین اقدامات مختلفی را در راستای مبارزه با همه‌گیری کرونا انجام دادند. پاسخگویی سریع شرکت‌های بیمه به مشکلات و خسارات بیمه‌گذاران، سبب ایجاد تصویر مثبت از این شرکت‌ها در بین مشتریان آن‌ها و افزایش اقبال عمومی بیمه شد.

• افزایش نوآوری شرکت‌های بیمه

با شیوع همه‌گیری کرونا بیمه‌گران به منظور حفظ بازار و مشتریان خود مجبور به گسترش پوشش محصولات خود و تسریع در ارائه خدمات به ویژه در بخش پوشش‌های درمان شدند.

• تسریع و توسعه مراقبت‌های بهداشتی

شیوع همه‌گیری کرونا، وجود نواقص و کاستی‌ها در سیستم پزشکی چین را برجسته‌تر نمود. برخی از شرکت‌های بیمه پیشرو در چین، از فناوری‌های نوین در راستای ارتباط با مشتریان جهت ردیابی جمعیت و

پیش‌بینی شیوع بیماری کرونا بهره جستند. بعد از شیوع کووید ۱۹ شرکت‌های بیمه ساختار سیستم بیمه را اصلاح نمودند و صنعت بیمه به صورت جدی در اصلاح سیستم مراقبت‌های بهداشتی، حاکمیت بهداشت عمومی، تقویت سرمایه‌گذاری و همکاری در زمینه‌هایی مانند مراقبت‌های بهداشتی هوشمند، نقش بسزایی داشت.

با توجه به واکنش سریع صنعت بیمه چین به شیوع بیماری کرونا، جایگاه این صنعت در اذهان عمومی بهبود یافت. اما به دلیل کاهش شدید حق بیمه به ویژه قبل از سال نوی چینی، این مسئله سبب بروز خسارات کوتاه‌مدت برای رشته‌های مختلف بیمه‌ای شد. این مشکل در بین شرکت‌های بیمه ای متکی به کانال‌های نمایندگی که قابلیت فروش آنلاین ضعیفی دارند بیشتر بود. در میان مدت به دلیل کاهش قدرت خرید ناشی از آسیب‌های وارده به اقتصاد، محصولات بیمه زندگی با ارزش بالا به شدت تحت تأثیر قرار خواهد گرفت. اما علیرغم این، همه‌گیری کرونا، احساس نیاز عمومی به مدیریت بهداشت را تحریک نموده، لذا با گذشت زمان، فروش بیمه‌های درمانی رشد کرده و از فشارهای موجود بر شرکت‌های بیمه کاسته می‌شود.

• اقدامات شرکت‌های بیمه چینی در راستای جبران اثرات منفی کووید ۱۹

شیوع بیماری کرونا در چین سازگاری و انعطاف‌پذیری تیم‌های مدیریتی بیمه را با چالشی جدی مواجه کرده است. شرکت‌های بیمه در جهت کاهش خطرات قریب الوقوع ناشی از بیماری کرونا و اطمینان از دوام کسب و کار خود نیازمند ایجاد سیستم‌های مدیریتی پایدار هستند برای این منظور شرکت‌های بیمه چینی اقداماتی به شرح زیر را در دستور کار خود قرار داده‌اند.

○ دیجیتال کردن روش‌های سنتی

شیوع همه‌گیری کرونا فشار بسیار زیادی بر عملکرد روزانه شبکه‌های فروش آنلاین سنتی وارد کرده است. دلیل این امر کنترل شدید تردها ناشی از همه‌گیری کرونا بود که فرایند بازدید و مراجعه حضوری نمایندگان، جذب مشتری و آموزش‌های حضوری را به شدت با محدودیت مواجه کرد. بیشترین ضربه از محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا را بیمه گرانی که به شرکت‌های بیمه سنتی متکی بودند متحمل شدند. اگرچه بسیاری از شرکت‌های بیمه چینی پیش از این، از ابزارهای دیجیتالی برای مدیریت نمایندگان خود استفاده نمودند، اما بیشتر فعالیتهای آنلاین بیمه‌های کوچک و متوسط هم چنان نوپا هستند و ابزارهای دیجیتالی آن‌ها فقط از پیشنهادات دیجیتالی و امضای قراردادهای الکترونیکی پشتیبانی می‌کنند. عملکردهای پیشرفته‌تر مانند CRM،

مدیریت نمایندگان به صورت الکترونیکی و آموزش‌های مجازی در بین شرکت‌های بیمه به ندرت استفاده می‌شود.

علیرغم آن‌که در چین از ابزارهایی همچون وی چت، رسانه‌های اجتماعی و سایر سیستم‌های عامل فروش آنلاین شخص ثالث استفاده می‌شود، اما شرکت‌های بیمه به ابزارهای بیشتری جهت فعالیت آنلاین خود در زمینه‌هایی همچون فروش، بازاریابی و ارتباط با مشتریان، نیاز دارند.

صنعت بیمه در چین پس از آسیب‌های ناشی از کرونا افزایش بهره‌برداری از ابزارهای دیجیتالی به جای کانال‌های سنتی را در دستور کار خود قرار داد و سازگاری نمایندگان را با ابزارهای دیجیتال به بخشی از عملکرد خود تبدیل نمود. هم‌چنین شرکت‌های بیمه بزرگ در چین تلاش کردند تا استفاده از فعالیت‌های بازاریابی و فروش آنلاین را به عنوان یکی از ابزارهای فروش بین نمایندگان نهادینه کنند و از طریق وی چت، ویدیوهای کوتاه با پخش مستقیم از شبکه‌های تلویزیون چین و... روش‌های نوین بازاریابی و فروش آنلاین محصولات بیمه را گسترش دهند.

○ تمرکز بر استفاده از روش‌های فروش آنلاین

یکی از مهم‌ترین اقدامات شرکت‌های بیمه چینی در راستای مقابله با آثار منفی کووید ۱۹ ارائه یک پلت فرم فروش آنلاین محصولات بیمه درمان برای کارکنان خط مقدم مبارزه با کرونا و مصرف‌کنندگان نگران از شیوع این همه‌گیری بود. به محض ارائه این محصولات توسط شرکت‌های بیمه با روش‌های غیر حضوری میلیون‌ها تقاضا برای آن‌ها دریافت شد. شیوع کرونا اهمیت ارائه پوشش‌های بیمه آنلاین را افزایش داد و همین مسأله ضرورت سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در راستای توسعه روش‌های فروش غیرحضوری در چین را بیش از پیش نمود.

○ ارتقاء نوآوری به منظور تمایز محصولات بیمه‌ای

از مهمترین دستاوردهای ارائه پوشش‌ها بیمه‌ای آنلاین توسط شرکت‌های بیمه چینی می‌توان به کاهش دوره انتظار، کاهش هزینه‌های صدور، گسترش پوشش بیمه‌ای محصولات ارائه شده اشاره نمود.

البته در چنین شرایطی با توجه به حجم بالای پوشش‌های بیمه‌ای ارائه شده مرتبط با بیماری کرونا، کمیسیون تنظیم مقررات بانک و بیمه چین به موجب مصوبه‌ای تولید محصولات اختصاصی کووید ۱۹ بدون مبنای مناسب

قیمت‌گذاری را ممنوع کرده است و تلاش می‌کند تا بازاریابی بیش از حد برای محصولات جدید مرتبط با شرایط خاص کنونی را محدود نماید.

○ ارائه پوشش‌های تکمیلی جهت بهبود احساس رضایت مشتریان

با توجه به همگن بودن محصولات مختلف بیمه در چین، ارائه خدمات مکمل پزشکی و بهداشتی به عنوان یک رقابت اصلی برای شرکت‌های بیمه در شرایط کرونا تبدیل شده است. شرکت‌های بیمه چینی از طریق فراهم نمودن امکاناتی همچون تشخیص و درمان از راه دور، معاینات پزشکی مجازی، درمان دارویی، مشاوره‌های روانشناسی و...، توانسته‌اند پیش از تشخیص بیماری تا زمان درمان از طریق ارائه خدمات و مراقبت‌های دوران نقاهت، تعداد مشتریان خود را افزایش داده و در همین راستا بر روی شاخص ضریب نفوذ بیمه در شرایط نامساعد کنونی مؤثر باشند.

این شرکت‌ها از طریق گسترش شبکه بیمارستانی با پرداخت‌های مستقیم، ارتباط مستقیم شرکت‌های بیمه با بیمارستان‌ها جهت تبادل اطلاعات خسارت، کارایی پرداخت و بهره‌وری را در شرایط خاص کنونی بهبود بخشیده تا از طریق ارائه خدمات بیمه‌ای با پوشش‌های تکمیلی متفاوت، جذابیت محصولات بیمه‌ای را افزایش دهند.

○ بهره‌گیری از داده‌های بزرگ به منظور امکان تمایز بین محصولات مختلف بیمه‌ای

شرکت‌های بیمه چینی در شرایط کرونا از طریق تجزیه و تحلیل داده‌های کلان اطلاعات خود را از مراحل تشخیص و درمان بهبود بخشیدند. اینها با استفاده از اطلاعاتی همچون بازاریابی، فروش، پرونده‌های خسارت، فرایند تشخیص و... امکان تقسیم‌بندی مشتریان، قیمت‌گذاری دقیق‌تر و در نتیجه نوآوری و خلاقیت در طراحی محصولات جدید را تسهیل نمودند.

● ساخت یک سیستم بیمه‌ای چابک

در طی شیوع بیماری کرونا در چین شرکت‌های بیمه از کانال‌ها و روش‌های منحصر به فردی برای ارائه خدمات به مشتریان بهره جستند. آن‌ها قابلیت‌های عملیاتی خود را آزمایش کرده و تلاش کردند تا مدل‌هایی چابک‌تر و کارا تر را بر پایه مشتری‌مداری بنیان‌گذاری نموده و از روش‌های آنلاین در ارائه خدمات بیمه‌ای مختلف استفاده نمایند.

- طراحی عملیات بیمه‌گری مشتری مدار

شرکت‌های بیمه چینی در راستای فائق آمدن به مشکلات ناشی از محدودیت تردها، که عملکرد صدور و ارائه خدمات بیمه‌ای را به شدت با چالش مواجه کرده است، اقدام به تبلیغات جهت ارائه خدمات الکترونیکی بیمه نمودند. با ارائه خدمات بیمه الکترونیکی توسط شرکت‌های بیمه چینی خدماتی راحت‌تر، جذاب‌تر و شفاف‌تر برای بیمه‌گذاران ارائه می‌شود. علاوه بر این سیستم‌های مبتنی بر مشتری‌مداری این امکان را برای شرکت‌های بیمه فراهم می‌آورد که نسبت به تغییر سلیقه، نیازها و تقاضای مشتریان حساسیت بیشتری داشته باشند و بتوانند نسبت به اصلاح و بهبود ساختار خود اقدام نمایند.

۵- جمع‌بندی

بازارهای نوظهور طی دهه گذشته رشد سریعی را تجربه کرده‌اند. با توجه به رشد اقتصادی و در نتیجه بهبود سطح درآمد خانوارها، طبیعی است که بازارهای نوظهور، در صف اول بازارهای بیمه قرن ۲۱ قرار داشته باشند. با این وجود جهت تحقق پتانسیل بالقوه مذکور لازم است چالش‌های بازسازی مقررات بیمه، ترویج رقابت در بازار و ارتقاء سطح آگاهی و سواد بیمه‌ای تحقق یابد. صنعت بیمه چین طی چند دهه گذشته شاهد رشد چشمگیری بوده است. با معرفی محصولات و برنامه‌های جدید توسط بخش‌های مختلف صنعت بیمه این کشور، نه تنها از طریق حمایت مالی برای بیمه‌گزاران سبب ثبات و امنیت مالی آنها شده است، بلکه توانسته به اقتصاد کشور نیز کمک شایان توجهی نماید، به گونه‌ای که صنعت بیمه این کشور پس از ایالات متحده در جایگاه دومین کشور جهان از نظر شاخص‌های مهمی همچون حق بیمه تولیدی قرار گرفته است. یک بخش بیمه توسعه یافته به عنوان ستون فقرات یک کشور عمل می‌کند، زیرا قادر خواهد بود در حوادث غیر مترقبه از شهروندان پشتیبانی کند. چین با جمعیت بالا و رو به رشدی که در فرایند تقاضای پوشش بیمه‌ای بسیار موثر است، توانسته فرصت‌های زیادی را در راستای رشد و توسعه صنعت بیمه در ایجاد نماید. افزایش آگاهی و بهبود سواد بیمه‌ای در این کشور و تمایل زیاد دولت به سرمایه‌گذاری و حمایت از صنعت بیمه، از دیگر دلایل رشد و توسعه صنعت بیمه در این کشور هستند. بهبود و ارتقاء سطح جذابیت بیمه در بین مردم چین، به خصوص با توجه به رقابت فزاینده سایر ابزارهای بازار مالی پیش رو، به عهده بیمه‌گران چینی خواهد بود که از طریق معرفی و ترویج محصولات جدید و کانال‌های توزیع در کنار بالابردن استانداردهای حرفه‌ای دست‌اندرکاران این امر، این مهم تحقق یابد.

در بین بازارهای در حال ظهور، چین به علت شرایط اقتصادی مطلوب و قرار گرفتن در جایگاه دوم اقتصادی جهان در کنار فرصت‌های بکر بیمه‌ای به شدت در معرض توجه قرار دارد. این کشور با حضور بیمه‌گران خارجی طی سال‌های اخیر از انزوای خارج شده و بیمه‌گران داخلی با چالش‌هایی در راستای دفاع از موقعیت بازار خود روبرو هستند. شرکت‌های خارجی ایده‌های نوین و روش‌های مدیریت پیشرفته را به چین آورده و نقش مثبتی در کل بازار بیمه این کشور ایفا کرده‌اند. چین از ورود شرکت‌های خارجی بیمه با توانایی بالا و تأثیرگذار، به ویژه شرکت‌های بیمه تخصصی استقبال می‌کند. در ضمن چین از فعالیت بین‌المللی شرکت‌های چینی به این شرط که ریسکشان قابل کنترل باشد، حمایت می‌کند. در چین مقررات بیمه‌ای جهت هم‌سطح شدن با استانداردهای بین‌المللی به سرعت در حال تغییر و حرکت به سمت بلوغ است. علاوه بر چالش‌هایی که پس از آزادسازی و باز

شدن بازار بروز کرده است، چین باید با برخی چالش‌های اساسی نیز مقابله نماید تا از طریق مرتفع نمودن آنها چالش‌های مذکور را به فرصت‌های مناسب در راستای بهبود هر چه بیشتر صنعت بیمه این کشور مبدل نماید، چرا که علیرغم جایگاه مناسب صنعت بیمه چین در مقایسه با سایر کشورهای جهان از لحاظ شاخص‌هایی همچون حق‌بیمه تولیدی، اما این کشور در زمینه شاخص‌های مهمی همچون ضریب نفوذ و تراکم بیمه که نشان از سطح توسعه یافتگی صنعت بیمه در این کشور است، از متوسط جهانی فاصله زیادی دارد. برخی از مهم‌ترین این چالش‌ها به شرح زیر هستند:

- با توجه به اینکه چین به شدت در معرض خطرات فاجعه‌آمیز طبیعی قرار دارد، ضروری است بیمه‌گران چینی به توانایی فنی و مالی جهت مقابله با این وقایع مجهز شوند. از آنجا که تمرکز ریسک‌های واقع در مناطق حادثه خیز رو به افزایش است، وجود حمایت‌های بیمه‌ای و نیاز به مدیریت ریسک ضرورت بیشتری پیدا خواهد کرد لذا شرکت‌های بیمه چینی باید برنامه‌ریزی در راستای افزایش آگاهی و سواد بیمه‌ای مردم را به منظور پوشش ریسک‌های مذکور در دستور کار خود قرار دهند.
- با توجه به سهم ۲۷ درصدی فعالیت‌های کشاورزی از مجموع کل فعالیت‌های اقتصادی در چین، یکی از بازارهای دارای پتانسیل پیشرفت بالا در صنعت بیمه چین، بیمه محصولات کشاورزی است، که با شرایط پیش روی اقتصاد این کشور پیش‌بینی می‌شود طی سال‌های آتی سهم زیادی از حق‌بیمه تولیدی این کشور را به خود اختصاص دهد لذا برنامه‌ریزی و طراحی محصولات بیمه‌ای متناسب با ریسک‌های مذکور در کنار افزایش آگاهی و سواد قشر کشاورز چین از دیگر اقداماتی است که صنعت بیمه چین باید در دستور کار خود قرار دهد.
- با توجه به بالا بودن میانگین سنی در کشور چین از دیگر بازارهای هدف این کشور که پیش‌بینی می‌شود در صورت برنامه‌ریزی‌های هدف‌مند، سهم زیادی از حق‌بیمه تولیدی را به خود اختصاص دهد، بیمه‌های درمان و بیمه‌های زندگی می‌باشد. پذیرفتن بیمه‌گران خصوصی در حیطه فعالیت تأمین اجتماعی در یک جامعه رو به پیری، فرصت‌های مهمی برای صنعت بیمه چین در راستای حمایت از قشر آسیب پذیر مذکور به همراه افزایش ضریب نفوذ بیمه به همراه خواهد داشت.

چین قصد دارد با توسعه بیمه در روستاها و همچنین توسعه بیمه مربوط به بازنشستگان و سالخوردگان و ترویج بیمه درمانی و پزشکی، صنعت بیمه این کشور را به رشد قابل توجهی برساند. کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین به طور مداوم به دنبال ارائه برنامه‌ها و راهکارهایی در راستای افزایش آگاهی بیمه‌ای در بین مردم

است. همچنین فرایند آزادسازی به منظور جذب سرمایه گذاری سبب شده تا محیط تجاری حاکم در این صنعت بتواند به بهترین شکل ممکن شرایط را برای رشد و توسعه این صنعت فراهم نماید. ارتقا دانش و افزایش سطح اطلاعات متقاضیان پوشش‌های بیمه‌ای و شرایط بازار مالی نیز از تقاضا برای خدمات بیمه‌ای حمایت می‌کند.

❖ نهادهای صنعت بیمه چین

نهادهای زیادی در صنعت بیمه چین وجود دارند که شامل نهاد ناظر، برخی انجمن‌های صنعتی، نهادهای آموزشی و تحقیقاتی و صندوق تضمین است. نهاد ناظر این کشور تا سال ۲۰۱۸ مستقل بود، اما پس از آن در راستای تسهیل و تشویق پیشرفت‌های فینتکی و به منظور هماهنگ‌سازی این اقدامات، دو نهاد ناظر بانک و بیمه ادغام شدند و تحت نظارت واحد «کمیسیون قانون‌گذاری بانک و بیمه چین» قرار گرفتند. در رابطه با انجمن‌های صنعتی این کشور هم می‌توان استنباط کرد که اغلب آن‌ها صرفاً مشغول به فعالیت‌های صنفی نیستند و در اداره بیمه این کشور نقش‌هایی ایفا می‌کنند. مثلاً انجمن بیمه چین از طرف ادارات دولتی مربوطه مأمور شده است تا استانداردهای کیفیت صنعت، مشخصات فنی و استانداردهای خدمات و مقررات را مطابق با قوانین و مقررات مربوطه و توسعه صنعت بیمه تدوین کند و همچنین به‌طور فعال، نظام اعتباری صنعت بیمه را ارتقا دهد. همچنین این انجمن، انجام بررسی و مطالعات را بر عهده دارد و ریسک‌ها و مشکلات بازار بیمه را به موقع به نهادهای نظارتی و ادارات دولتی مربوطه گزارش می‌کند و نظرات و پیشنهادات خود را هم ارائه می‌دهد. یا انجمن بیمه زندگی چین، اقداماتی نظیر بررسی، تحقیق، انتشار، گردآوری و تحلیل داده‌های صنعت، انتشار گزارش‌های دوره‌ای و اطلاعات درباره بیمه زندگی را بر عهده دارد.

در رابطه مراکز تحقیقاتی و آموزشی، دو مرکز توسط دانشگاه‌های تاسیس شده‌اند و جامعه بیمه چین هم به صورت داوطلبانه توسط موسسات و متخصصان مربوطه از صنعت بیمه و سایر حوزه‌ها شکل گرفته است و نهاد ناظر نقشی در تاسیس آن‌ها ندارد.

در نهایت صندوق تضمین بیمه یک صندوق کمک مالی برای ریسک صنعت است و طبق قانون چین تاسیس شده و ویژگی آن مدیریت متمرکز و استفاده هماهنگ‌شده است. این صندوق، در راستای هدف کمک مالی به بیمه‌گذاران و شرکت‌های واگذارکننده بیمه یا برطرف‌سازی ریسک‌های صنعت بیمه تاسیس شده است.

به جز این‌ها نهادسازی‌های نسبتاً زیادی هم در راستای تحول دیجیتال صنعت بیمه چین صورت گرفته‌اند که در بخش مربوطه درباره آن‌ها صحبت شده است.

❖ قوانین و مقررات

در زمینه قوانین و مقررات صنعت بیمه چین، آن‌چه قابل توجه است این است که اخیراً در اغلب قوانین مهم بیمه‌ای این کشور بازبینی و اصلاحات صورت گرفته است که نشان‌دهنده پویایی و توجه نهاد ناظر به همگامی و سازگاری با تغییر و تحولات شگفت‌انگیزی است که در عرصه‌های مختلف رخ می‌دهند. مثلاً در قانون بیمه این کشور، آخرین اصلاحات در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ اتفاق افتاد که تمرکز آن بر مقررات زدایی و نوآوری در بیمه و نیز مدیریت دارایی بیمه‌گران است. یا مقررات تاسیس یک شرکت بیمه با سرمایه خارجی، مطابق با مقررات اجرایی جمهوری خلق چین در زمینه شرکت‌های بیمه با سرمایه خارجی است که آخرین بار در سال ۲۰۱۹ اصلاح شده است. هم‌چنین مقررات توانگری این کشور در سال ۲۰۲۰ با دریافت نظر مشورتی بیمه‌گران، انجمن‌های صنعت، متخصصان، محققان و عموم مردم اصلاح شد. این وضعیت در قوانین و مقررات دیگر هم کمابیش دیده می‌شود.

نکته دیگر آن‌که در زمینه مقررات توان‌گری، چین سعی کرده با اعمال تغییرات و اصلاحات، خود را به توانگری ۲ نزدیک کند. موضوع جالب توجه در زمینه اصلاحات مقررات، دریافت نظرات اقشار مختلف صنعت و نیز حتی عامه مردم، قبل از اجرایی کردن آن است؛ کاری که مثلاً برای مقررات توانگری و بیمه اینترنتی انجام شده است. در پژوهش‌هایی که در حوزه تحول مقررات بیمه‌ای در راستای تحول دیجیتال انجام شده، مشخص شده که بیشتر کشورهای حتی توسعه‌یافته، در زمینه تغییر و اصلاح مقررات مقاومت می‌کنند، اما در چین چنین مقاومتی دیده نمی‌شود و خیلی زود به تحولات فناوری واکنش نشان داده شده و بیشترین انطباق با شرایط مرتبط با دیجیتالی‌شدن بیمه، در قوانین و مقررات بیمه چین دیده می‌شود که نمونه آن تصویب مقررات بیمه اینترنتی و اصلاح آن در سال ۲۰۲۰ است. در همین راستا، نهاد ناظر بیمه چین اعلام کرده است که در آینده هم از نزدیک پیشرفت‌های جدید و چالش‌های بیمه اینترنتی را پایش و مطالعه خواهد کرد، نظرات و پیشنهادات همه طرف‌ها را دریافت و سیاست‌های حامی را در زمان مناسب منتشر خواهد نمود، به نحوی که به تدریج یک سیستم جامع برای قانون‌گذاری بیمه اینترنتی ایجاد شده و توسعه سالم و پایدار بیمه اینترنتی را ارتقا دهد.

در کل، پویایی قوانین و مقررات در صنعت بیمه چین، کمتر مانندی در جهان دارد که شاید بتوان یکی از دلایل آن را نسبتاً جوان بودن نظام مقررات بیمه‌ای این کشور دانست که ناشی از تحولات سیاسی این کشور است و باعث شده انعطاف مقرراتی بیشتری در صنعت بیمه این کشور دیده شود.

❖ تحول دیجیتال

کشور چین در سال‌های اخیر، پس از آمریکا رتبه دوم تحول دیجیتال صنعت بیمه را به خود اختصاص داده که این موفقیت معلول عوامل مختلفی می‌باشد. مواردی مانند نفوذ بالای اینترنت و تلفن همراه در این کشور که شاید تا حدی ناشی از جمعیت بالای آن باشد، سرمایه‌گذاری‌های کلانی در حوزه اینشورتک‌ها و به‌کارگیری فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در چین صورت گرفته و مراکز زیادی برای حمایت و کمک به رشد و توسعه اینشورتک‌ها تاسیس شده‌اند. اخیراً هم راه‌اندازی جعبه‌شنی مقررات، به صورت آزمایشی در دو شهر مهم این کشور آغاز شده است.

اما موضوع دیگری که محرک این رشد بوده، منعطف بودن نهاد ناظر و انجام اقدامات مختلف در راستای بهبود و اصلاح قوانین و مقررات برای رفع موانع قانونی تحول دیجیتال بوده است که به نظر می‌رسد این اقدامات دارای پویایی زیادی بوده و هم‌چنان ادامه دارند. بزرگ‌ترین اقدام صورت گرفته هم تغییر نهاد ناظر و ادغام دو نهاد نظارتی بانک و بیمه جهت هماهنگی نوآوری‌های حوزه فینتک بوده است.

در چین هم، توزیع و فروش آنلاین بیمه، بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اینشورتکی را به خود اختصاص داده است، اما این بدان معنا نیست که از فناوری‌های دیگر غفلت شده و در اسناد و گزارش‌های منتشره، فناوری‌های تحول‌آفرینی چون زنجیره بلوکی و هوش مصنوعی در زمره فناوری‌های پرکاربرد در صنعت بیمه چین محسوب می‌شوند.

همان‌گونه که در بخش قوانین و مقررات بیان شد، کشور چین در راستای تقویت تحول دیجیتال در صنعت مالی خود، نهاد ناظر بانک و بیمه را ادغام و نهادی واحد را برای آن‌ها تاسیس کرد. به جز این اقدام در نهادسازی، برای کمک به رشد و توسعه تحول دیجیتال و فعالیت اینشورتک‌ها، نهادهایی از قبلی مراکز نوآوری، آزمایشگاه‌ها و شتاب‌دهنده‌ها هم در این کشور ایجاد شده‌اند که بانی تشکیل این مراکز، هم بخش دولتی و هم بخش خصوصی بوده‌اند. هم‌چنین جدیداً محیط آزمون نوآورانه یا همان سندباکس یا جعبه‌شنی مقرراتی در این کشور تاسیس شده است.

فهرست منابع

1. AIRTEAM. ۲۰۲۱. *China: Revised solvency regulations to take effect from ۱ March* [Online]. Asia Insurance Review Available: <https://www.asiainsurancereview.com/News/View-NewsLetter-Article/id/۷۵۴۱۵/Type/eDaily/China-Revised-solvency-regulations-to-take-effect-from-March> [Accessed .[۲۰۲۱]
2. CBIRC. ۲۰۲۰. *CBIRC Issues the Rules on Internet Insurance Business* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemDetail.html?docId=۹۵۳۹۰۹&itemId=۹۸۱> [Accessed .[۲۰۲۱]
3. CBIRC. ۲۰۲۱a. *CBIRC Issues the Rules on Insurance Agents* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemDetail.html?docId=۹۴۶۷۸۶&itemId=۹۸۱> [Accessed .[۲۰۲۱]
4. CBIRC. ۲۰۲۱b. *CBIRC Issues the Rules on Liability Insurance Business* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemDetail.html?docId=۹۵۳۷۹۸&itemId=۹۸۱> [Accessed .[۲۰۲۱]
5. CBIRC. ۲۰۲۱c. *CBIRC Revises and Issues the Regulations on the Solvency Management of Insurance Companies* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemDetail.html?docId=&۹۶۵۲۴۶&itemId=۹۸۱> [Accessed .[۲۰۲۱]
6. CBNEDITOR. ۲۰۲۱. *China's Insurance Regulator Issues New Requirements for Solvency Levels* [Online]. China Banking News. Available: <https://www.chinabankingnews.com/۲۰۲۱/۰۱/۲۶/chinas-insurance-regulator-issues-new-requirements-for-solvency-levels/> [Accessed .[۲۰۲۱]
7. CHEN, B., TENNYSON, S., WANG, M. & ZHOU, H. ۲۰۱۳. The Development and Regulation of China's Insurance Market: History and Perspectives. *Risk Management and Insurance Review*, ۱۷, ۲۴۱-۲۶۳
8. HAO, Z., XUELEI, W., JUN, C., DAN, Y., JIA, W. & YANGHUI, Z. ۲۰۲۱. Insurance and reinsurance in China: overview, Practical Law Country Q&A. AnJie Law Firm.
9. JIA, H. H. & FANG, F. F. ۲۰۲۱. The Legal ۵۰۰ Country Comparative Guides China INSURANCE & REINSURANCE. DeHeng Law Offices.
10. JOUBERT, P., SHENG, C., SAHAY, A. & BICE, A. ۲۰۱۴. C-ROSSPREPARING FOR SOLVENCY II WITH CHINESE CHARACTERISTICS. Oliver Wyman.
11. XING, L. ۲۰۱۸. The Chinese insurance market. In: RONKE, P. & RYAN, D. (eds.). Switzerland: Swiss Re Management Ltd.
12. AFCA. ۲۰۲۱. *Overview of AFCA* [Online]. Available: <http://www.afca-asia.org/Portal.do?method=detailView&contentID=۶۱> [Accessed ۲۰۲۱].

13. AFCA. n d. *Insurance Society of China* [Online]. Available: <http://www.afca-asia.org/Portal.do?method=memberDetailView&returnChannelID=۲۹&resourceID=۱۱۰> [Accessed ۲۰۲۱].
14. CBIRC. ۲۰۱۸a. *About the CBIRC: Departments* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemList.html?itemPID=۹۷۴&itemId=۹۷۷&itemUrl=About/Departments.html&itemTitle=Departments&itemPTitle>About%۲۰the%۲۰CBIRC> [Accessed ۲۰۲۱].
15. CBIRC. ۲۰۱۸b. *About the CBIRC: Mandates* [Online]. Available: <https://www.cbirc.gov.cn/en/view/pages/ItemList.html?itemPID=۹۷۴&itemId=۹۷۵&itemUrl=About/Mandates.html&itemTitle=Mandates&itemPTitle>About%۲۰the%۲۰CBIRC> [Accessed ۲۰۲۱].
16. CISF. n d. *CISF Profile* [Online]. China Insurance Security Fund. Available: <http://www.cisf.cn:۸۰۸۸/gsjj/jjjj/index.jsp> [Accessed ۲۰۲۱].
17. IAC. ۲۰۱۷. *IAC Profile* [Online]. Available: <http://en.iachina.cn/col/col۱۷۳۲/index.html> [Accessed ۲۰۲۱].
18. IIS .n d-a. *China Center for Insurance and Social Security Research (Peking University, China)* [Online]. International Insurance Society
19. [Accessed ۲۰۲۱].
20. IIS. n d-b. *China Insurance and Social Security Research Center (Fudan University, China)* [Online]. International Insurance Society. Available: <https://www.internationalinsurance.org/china-insurance-and-social-security-research-center-fudan-university-china> [Accessed ۲۰۲۱].
21. LIA-ROC. n d. *About LIA-ROC* [Online]. The Life Insurance Association of the Republic of China. Available: <http://www.lia-roc.org.tw/other/introe.htm> [Accessed ۲۰۲۱].
22. IMF. ۲۰۱۸. IMF report for China
23. IMF.2021. WORLD ECONOMIC OUTLOOK
24. World Bank..2021. GDP ranking Available: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> [Accessed ۲۰۲۱].
25. Swiss Re.2001. A History of Insurance in China.
26. Swiss Re.2018. The Chinese insurance market.
27. Swiss Re.2020. World insurance riding out the 2020pandemic storm.

28. Deloitte.2020. COVID-19 and China's Insurance Industry.
29. EY.2020. 2020 China Insurance Outlook.
30. Allianz .2020.Allianz insurance report 2020
31. WTO .2014"China – Member information".
<https://www.statista.com/topics/5434/insurance-industry-china/>